

Küresel Bağlantılar - 4

1. Türkiye'nin uluslararası alanda üstlenmiş olduğu bazı önemli roller aşağıda verilmiştir.

- NATO ve BM gibi teşkilatlarla iş birliği yaparak barış gücü operasyonlarında farklı ülkelerde görev almıştır.
- Uluslararası boru hatları projeleri ile Orta Asya, Hazar ve Orta Doğu bölgelerindeki zengin doğal gaz ve petrol rezervlerini Avrupa'ya ulaştırmaktadır.
- Kurucuları arasında yer aldığı UNESCO'nun Yürütme Kurulunda 2017'den bu yana görev almakta, küresel eğitim, bilim politikalarını yakından izleme ve doğrudan katkıda bulunma imkânına sahiptir.

Bu bilgilerde Türkiye'nin aşağıdaki alanların hangisiyle ilgili rolüne değinilmemiştir?

- A) Kültürel B) Askerî C) Ekonomik D) Hukuki

2. • 5 Mayıs 1949'da Fransa Strazburg'da kurulmuştur.
• Türkiye, teşkilatın kurucu üyeleri arasındadır.
• Üye ülkelerin sosyal ve kültürel alanlarda gelişmesini amaçlamaktadır.

Verilen bilgiler aşağıdaki kuruluşlardan hangisine aittir?

- A) Avrupa Birliği B) TÜRKSOY
C) Avrupa Konseyi D) TİKA

3. Savaş bölgesinden kurtulan Ahıska Türkleri aylar sonra Türkiye'de güvenle uyudu. Rusya ile savaşın devam ettiği Ukrayna'nın Herson şehrinden geldikleri Türkiye'de Elazığ'daki konaklama merkezine yerleştirilen Ahıska Türkleri, aylar sonra sevdiklerine ve güvenli bir ortama kavuşmanın huzurunu yaşıyor.

Genel Ağ haberine göre Türkiye'nin üstlendiği görev ile ilgili,

- I. İnsani sorunlara duyarlı davranmıştır.
- II. Soydaşlarının emniyetini önemsemiştir.
- III. Ülkeler arasındaki sorunların çözümüne katkı sağlamıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

4. Türkiye'nin bulunduğu coğrafi konum; komşu devletler ve Türk Cumhuriyetleri ile ekonomik, siyasi, kültürel ve sosyal alanda birçok ilişki kurmasını sağlamıştır.

Buna göre Türkiye'nin;

- I. Türk kültürünü dünyaya tanıtmak ve gelecek nesillere aktarmak için etkinliklerde bulunması,
- II. doğal gaz ve petrolün Avrupa'ya ulaştırılmasında etkin bir görev üstlenmesi,
- III. soydaş öğrencilere Türkiye'deki üniversitelerde eğitim ve burs olanakları sağlaması

çalışmalarından hangileri Türk Cumhuriyetleri ile kurduğu ekonomik ilişkilere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III

5. Türkiye'nin üzerinde kurulduğu Anadolu toprakları, tarihte birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu bakımdan Türkiye tarihî mekân, tarihî eser ve tarihî nesnelere yönünden zengin ülkeler arasında yer almaktadır. Bu durum ülkemize kültürel bir güç kazandırmıştır. Bundan dolayı dünyanın birçok yerinden insan ülkemizi ziyaret etmektedir. Ayrıca ülkemiz, petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçtiği stratejik bir konumda bulunmaktadır.

Bu durumun Türkiye'ye etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Enerji ihtiyacının ortadan kalkması
B) Uluslararası alanda öneminin artması
C) Ekonomik olarak kazanç elde etmesi
D) Ülkeye gelen turist sayısında artış olması

6. Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Ukrayna limanlarından yapılan tahıl sevkiyatı durmuştu. Türkiye'nin girişimleri ile ilk tahıl gemisinin Ukrayna'nın Odesa Limanı'ndan ayrılması uluslararası toplum tarafından olumlu karşılandı. Birleşmiş Milletler sevkiyatın başlamasından duydukları memnuniyeti dile getirdi. BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, sevkiyata ilişkin çabaları takdir ettiğini dile getirerek, "Türkiye'ye liderliği için minnettarım." dedi.

Bu bilgilere göre Türkiye ile ilgili,

- I. Küresel boyutta yapıcı bir rol üstlenmiştir.
- II. Uluslararası kuruluşların takdirini kazanmıştır.
- III. Gıda krizinin çözümünde arabuluculuk yapmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

Küresel Bağlantılar - 4

7. Ahmet öğretmen öğrencilerinden, kitle iletişim araçlarında karşılaştıkları popüler kültür ürünlerine birer örnek vermelerini istemiştir.

Buna göre, aşağıdaki öğrencilerden hangisinin vermiş olduğu örnek yanlıştır?

- A) Melike: Cep telefonlarında sanal çiftlik ve bebek besleme oyunlarının oynanması
B) Batuhan: Radyoda "Hip-hop" tarzında müzik yapan bir grubun şarkılarının çalması
C) Mertcan: Televizyonda Hacivat ve Karagöz perde oyununu anlatan bir belgeselin gösterilmesi
D) Sude Naz: İnternette fast food reklamlarının sıkça yer alması

8. Popüler kültür; belli bir dönem için geçerli olan, hızlı üretilen ve tüketilen kültürel öğelerin bütünü olarak tanımlanabilir. Popüler kültür unsurları, çoğu zaman toplumların kendi değerleriyle ters düşmektedir. Oysa toplumlar binlerce yıllık kültürel birikimlerini koruyabildiği sürece varlıklarını devam ettirebilirler.

Buna göre popüler kültüre örnek olarak,

- I. çok oyunculu çevrim içi video oyunları oynamak.
II. bayramlarda aile büyüklerini ziyaret etmek.
III. düğünlerde misafirlere pide ve ayran ikram etmek.

ifadelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

9. Popüler kültür, belli bir dönem için geçerli olan, hızlı üretilen ve hızlı tüketilen kültürel öğelerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Temel mantığı "kullan at" olan popüler kültür öğelerine, dönemsel olarak ortaya çıkan, çok satan, tüketildikten sonra da ortadan kaybolan her şey girer.

Buna göre popüler kültürün insan yaşamı üzerindeki etkileriyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabılır?

- A) İdeal yaşantı örnekleri sunarak özgürlüğe katkı sağlar.
B) Kalıplaşmış bir yaşam tarzı ortaya koyarak hayatı kolaylaştırır.
C) Hızlı tüketim sayesinde zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazandırır.
D) Toplumsal değerlerde yozlaşmaya neden olup kültürel erozyona yol açar.

10. Halkın gündelik hayatını yansıtmayan popüler kültür, insanların, tek tip, gelip geçici, sanal popüler ürünleri tüketmelerini; yani yiyerek, içerek, takarak, kullanarak, giyerek, giderek vb. kalıplaşmış bir yaşam tarzına katılmalarını istemektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi popüler kültürün olumsuz etkilerinden korunmak için yapılması gerekenlerden biri değildir?

- A) İyi bir medya okuryazarı olmak
B) Kültürel değerlere sahip çıkmak
C) Tek tip ideal yaşantı örneklerini uygulamak
D) Millî kültürün gerçek ve kalıcı olduğunun bilincinde olmak

11. Popüler kültüre ait unsurlar medya araçları yoluyla çok hızlı bir şekilde yayılıp bireyler ve toplumsal hayat üzerinde olumsuz etkilere neden olabilmektedir. Popüler kültür, gelip geçici olan ve hızla üretilip tüketilebilen bir kültür tarzıdır. İnsanları hemen etkisi altına alabilmektedir. Burada bizlere düşen, bu durumun bilinciyle hareket edebilmektir. Kendi kültürel değerlerimizi daha iyi tanımak, öğrenmek ve yaşatmaktır.

Verilen açıklamaya göre;

- I. bayramlarda lezzetli yemekler yaparak evlerde misafir ağırlamak,
II. stand-up gösterisiyle insanları güldürüp eğlendirmeye çalışmak,
III. sinemada film izlerken gazlı içecek ve patlamış mısır tüketmek

durumlarından hangileri popüler kültüre örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

12. Gündelik yaşama egemen olan, insanların hayatına büyük ölçüde yön veren ve insanların yaşamlarını sadece tüketim olgusuyla anlamlandırma girişiminde bulunan güç, popüler kültürün ta kendisidir. İhtiyacı ya da alacak parası olmadığı halde alışveriş merkezlerinde zamanını geçiren insanların sayısı pek de az sayılmaz. Popüler kültür, insanları tüketmeye teşvik eder. İnsanlara hayata başkasının gözüyle bakmayı ve başkası gibi yaşamayı öğretir. Bir yanıyla insanı benliğinden uzaklaştırır ve özünü yabancılaştırır.

Buna göre popüler kültür ile ilgili,

- I. İnsanları taklit etmeye yönlendirir.
II. Tüketim çılgınlığını ortaya çıkarır.
III. Bireylerin kültürlerinden uzaklaşmalarına neden olur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

Küresel Bağlantılar - 3

1. Popüler kültür toplumu sürekli tüketime yönlendiren kitleleri kendine bağımlı hale getiren bir yapıdadır. Bu kültür kitle iletişim araçlarıyla oluşturulan ve yaygınlaşan bir kültürdür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi popüler kültürün yayıldığı yerlerden biri değildir?

- A) Televizyon kanalları
- B) Gazete ve dergi sayfaları
- C) Reklam afişleri
- D) Oyun alanları

2. 1999 yılında Marmara'da meydana gelen deprem ülkemizde büyük acılara sebep olmuştur. Yunanistan, Almanya, Japonya gibi birçok dünya ülkesi ülkemizin yardımına koşturmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin sağlanmasında etkili olmuştur?

- A) Ekonomik gelişmenin
- B) İhracatın artmasının
- C) Uluslararası dayanışmanın
- D) Kültürel gelişmenin

3. "Mert, Pakistan'da yaşanan sel felaketinin görüntülerini televizyonda görünce, oraya yardım ulaştırmaya karar verir. Kendisine verilen harçlıklardan biriktirdiği parayı, yardım kampanyaları aracılığı ile Pakistan'da felakete uğrayan insanlara bağışlar."

Mert'in bu davranışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanlık görevini yerine getirmiştir.
- B) Gücü yettiği kadar yardım etmiştir.
- C) Yardım etmek zorunda bırakılmıştır.
- D) Dünyada yaşanan olaylara duyarlıdır.

4. Dünyanın herhangi bir bölgesinde gerçekleşen doğal afetler sonucunda ülkeler arasında;

- I. dayanışma,
- II. iş birliği,
- III. paylaşma

değerlerinden hangilerinin geliştiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

5. Doğal afet yaşayan ülkelere yapılan yardımlarla aşağıdakilerden hangisi amaçlanmaktadır?

- A) Afete uğrayan ülkelerin yaralarını sarmak
- B) Kültürel gelişmelere katkı sağlamak
- C) İhracat geliri elde etmek
- D) Tarımsal üretimi arttırmak

6. Ülkemizin kuzeyinde bulunan Karadeniz'de başlayan çevre kirliliği nedeniyle Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler bir araya gelerek Bükreş Sözleşmesi'ni imzalamışlar ve Karadeniz'in kirlilikten kurtarılması konusunda anlaşmışlardır.

Paragrafa göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sorunlar karşısında ülkeler iş birliği gerçekleştirmişlerdir.
- B) Karadeniz'de balık avlanmasını yasaklamışlardır.
- C) Karadeniz'i korumak için antlaşmalar yapılmaktadır.
- D) Çevre kirliliğini önlemek için ülkeler ortak çalışmaktadırlar.

Küresel Bağlantılar - 3

7. 2006 da İstanbul'da yapılan Formula 1 Park Grand Prix'sini Ferrari'den Felipe Massa kazandı. Renault pilotu Fernando Alonso ikinci, Ferrari pilotu Michael Schumacher üçüncü oldu.

Aşağıdakilerden hangisi Formula 1'in (F1) ülkemize katkılarından biri değildir?

- A) Ülkemizin tanıtımını yapmak
B) Kültürümüzü dünyaya tanıtmak
C) Ülkemizde futbolun gelişmesini sağlamak
D) Ülkemize turizm geliri sağlamak

8. Japonya'da 2011 yılında meydana gelen deprem sonrası Türkiye Japonya'ya gıda yardımları başta olmak üzere giyim, prefabrik ev gibi malzemeler göndermiştir.

Ülkemizin bu yardımı yapmasında;

- I. uluslararası hukuka uyma,
II. uluslararası dayanışma sergileme,
III. siyasi çıkar elde etme

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi uluslararası etkinliklerin faydalarından biri değildir?**

- A) Dil birliğini güçlendirir.
B) Dünya barışına katkısı olur.
C) Uluslararası ticarete katkı sunar.
D) Uluslararası kültürlerin kaynaşmasını sağlar.

10. **Mustafa Kemal Atatürk'ün aşağıda verilen sözlerinden hangisi Türkiye'nin uluslararası ilişkilerde belirlediği dış politika ilkeleriyle ilgili değildir?**

- A) Türkiye'nin devlet siyaseti, millî sınırlar içinde, egemenliğe dayanarak bağımsız yaşamaktır.
B) Biz, milletlerarası karşılıklı güven ve saygıyı hedef alan açık samimi politikanın en ateşli taraftarıyız.
C) Milletimizin güzel sanatlar sevgisini, her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek geliştirmek millî ülkümüzdür.
D) Komşularıyla ve bütün devletlerle iyi geçinmek Türkiye siyasetinin esasıdır.

11. Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA), başta Türk dilinin konuşulduğu ülkeler ve ülkemize komşu ülkeler olmak üzere ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel alanlarda faaliyetler göstermektedir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisi TİKA'nın öncelikle faaliyet göstereceği ülkelerden biri değildir?

- A) Azerbaycan
B) Türkmenistan
C) Kazakistan
D) İspanya

12. Popüler kültür belli bir dönem için geçerli olan ve hızla tüketilen unsurları kapsayan kültürdür.

Buna göre popüler kültür;

- I. müzik ve eğlence,
II. giyim-kuşam,
III. yemek

alanlarının hangilerinde toplumumuzu etkilemektedir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

Küresel Bağlantılar - 2

1. Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan ve Türkmenistan'ın üyeliği ile 1993'te kurulan TÜRKSOY'un (Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı) kuruluş amacı, Türk kökenli ve Türk dili konuşan Türk devletleri ve halklarının birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlamak, kültür ve sanatının korunması, yeniden canlandırılması ve gelişmesi yönünde faaliyette bulunmaktır. TÜRKSOY'un resmi dili Türkçe'dir.

Buna göre TÜRKSOY'un;

- I. edebiyat,
- II. müzik,
- III. tarih

alanlarından hangilerine yönelik çalışmalar yaptığı söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

2. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) T.C. Dışişleri Bakanlığına bağlı olarak 24 Ocak 1992 yılında kurulmuştur. Kuruluşun amacı özellikle Türkçe'nin konuşulduğu ülkeler arasında iş birliği oluşturmaktır. TİKA yurt dışında Türkçe öğrenimini destekleyen çalışmalarda bulunur. Bu doğrultuda Türkoloji Projesini yapmıştır. Projede kamu kurum ve kuruluşlarının Türk dilinin öğretilmesi için yaptığı çalışmaların tek çatı altında birleştirilerek yürütülmesi hedeflenmiştir.

Verilen bilgide ifade edilen projenin aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Dış politika   B) Kültür
C) Siyaset   D) Ekonomi

3. Türkiye'nin bulunduğu coğrafi ve jeopolitik konumu, doğal ve tarihi zenginlikleri birçok alanda avantaj sahibi olmasını sağlamıştır. Bu nedenle ülkemiz uluslararası ya da bölgesel kuruluşların kurucu üyesi veya üyesi olarak kültürel, ekonomik, siyasi ve askerî alanlarda görev almış, dünyanın aktif rol üstlenen ülkelerinden biri olmuştur.

Buna göre, Türkiye küresel çapta görev yapan aşağıdaki kuruluşlardan hangisinde askerî bir rol üstlenmiştir?

- A) Birleşmiş Milletler Teşkilatı (BM)
B) Gelişmekte Olan 20 Ülke (G-20)
C) Avrupa Konseyi (AK)
D) Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ)

4. Mustafa Kemal Atatürk, II. Dünya Savaşı'na giden süreci isabetli bir şekilde tahlil ederek bölgesel iş birliği çabalarına hız vermiştir. Bundan dolayı 1934 yılında Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Balkan Antantı, 1937 yılında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Sadabat Paketi imzalanmıştır.

Türkiye'nin bu çalışmalarıyla;

- I. barışçıl,
- II. uzlaşmacı,
- III. yayılmacı

politik yaklaşımlarından hangilerini benimsediği söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

5. Ülkeler, kaynaklarından elde ettikleri ihtiyaç fazlası ürünleri diğer ülkelere satar. Ülkeler arasında yapılan bu faaliyete dış ticaret denir. Dış ticaret, ithalat ve ihracat olarak ikiye ayrılır. Bir ülkenin, başka ülkelere mal veya hizmet satın almasına ithalat denir. Bir ülkenin, başka ülkelere mal veya hizmet satmasına ihracat denir.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki faaliyetlerden hangisi Türkiye için ihracata örnek olarak gösterilemez?

- A) Türkiye'nin İngiltere'ye kayısı satması
B) İspanya'nın Türkiye'den beyaz eşya alması
C) ABD'nin Türkiye'den bor madeni alması
D) Türkiye'nin Japonya'dan otomobil alması

6. Bir ülke, coğrafi konumundan dolayı elde ettiği ekonomik, siyasi, askerî ve kültürel güçle dış siyasetini oluşturup yönlendirebilir. Buna bir ülkenin jeopolitik konumu adı verilir. Ülkemizin dünya üzerinde bulunduğu konum ülkemize bazı avantajlar sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin elde ettiği avantajlardan biri değildir?

- A) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı konumda bir köprü olması
B) Petrol ve doğal gaz kaynakları bakımından zengin olan Orta Doğu'ya yakın bir konumda olması
C) İstanbul ve Çanakkale boğazlarıyla Karadeniz ve Akdeniz arasında deniz ulaşımı merkezi olması
D) Uzak Doğu ülkelerine yakın olmasıyla ucuz iş gücü sağlayabilme potansiyeli olması

Küresel Bağlantılar - 2

7. Birleşmiş Milletler Teşkilatı 1945 yılında kurulmuştur. Merkezi ABD'nin New York şehrinde bulunan teşkilata 193 ülke üyedir. Türkiye, kurucu üyeler arasında yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletlerin kuruluş amaçlarından biri değildir?

- A) Barışa yönelik tehditleri önlemek
B) Ülkeler arasında dostane ilişkiler kurmak
C) Askerî faaliyetlere ve silahlanmaya destek vermek
D) Uluslararası ekonomik ve sosyal iş birliğini sağlamak

8. SSCB'nin dağılması sonucu bağımsızlığına kavuşan Türk Cumhuriyetlerini tanıyan ilk ülke Türkiye olmuş ve bu devletlerin uluslararası toplum tarafından kabul görmesi için girişimlerde bulunmuştur. Çünkü Türk Cumhuriyetleriyle ortak dil, tarih ve kültür geçmişimiz vardır.

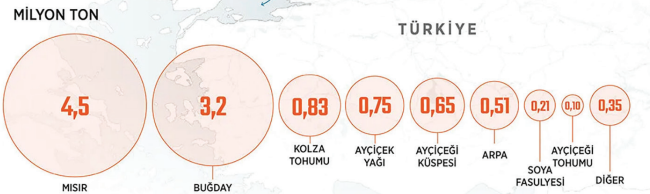
Aşağıdaki ülkelerden hangisi SSCB'den ayrılan Türk Cumhuriyetlerinden biridir?

- A) Gürcistan
B) Özbekistan
C) Afganistan
D) Bulgaristan

9. **Tahıl koridorundan yapılan sevkiyat**

İlk geminin 1 Ağustos'ta Odessa Limanı'ndan hareket etmesinin ardından tahıl sevkiyatı sürüyor.

1 AĞUSTOS'TAN BU YANA
YAKLAŞIK
500 GEMİ İLE
11,1 MİLYON TON
TAHİL TAŞINDI

Görselde verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tahıl sevkiyatının başlangıç noktaları Ukrayna limanlarıdır.
B) En fazla Mısır sevkiyatı yapılmıştır.
C) Tahıl taşımacılığında Türkiye önemli bir konuma sahiptir.
D) Dünya tahıl ihtiyacının tamamı Ukrayna'dan sağlanmaktadır.

En fazla ithalat yapılan ülkeler (Dolar)		En fazla ihracat yapılan ülkeler (Dolar)	
Çin	2 milyar 412 milyon	Almanya	1 milyar 654 milyon
Rusya	2 milyar 173 milyon	ABD	1 milyar 184 milyon
Almanya	2 milyar 129 milyon	İngiltere	1 milyar 43 milyon
ABD	1 milyar 99 milyon	Irak	924 milyon
İtalya	963 milyon	İtalya	889 milyon

2021 TÜİK verilerine göre Türkiye'nin dış ticareti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genel olarak dış ticaret açığı vardır.
B) İhracat en fazla Avrupa ülkelerine yapılmaktadır.
C) Bazı ülkelerle ihracatın yanında ithalat da yapılmaktadır.
D) Dış ticarete en fazla gelir elde edilen ülke Çin'dir.

11. Ülkeler arasındaki ticari ilişkiler konusunda sunum yapan Berat, Türkiye'de üretilen ihtiyaç fazlası ürünler ile çıkarılan fazla madenlerin diğer ülkelere satılarak gelir elde edildiğini, diğer ülkelere de ihtiyacı olan ürünleri satın alarak dış ticaretin ortaya çıktığını belirterek dış ticarete örnekler verir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi dış ticarete örnek verilemez?

- A) Diyarbakır'da üretilen kuru domatesin Kanada'ya satılması
B) Hatay'da üretilen zeytinyağının Konya'ya satılması
C) Giresun'da üretilen fındık ezmesinin Almanya'ya satılması
D) Rusya'dan doğal gaz satın alınması

12. Coğrafi işaretli ürünler, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren ad veya işaretlerdir.

Coğrafi işaretler aşağıdaki kurumların hangisi tarafından verilmektedir?

- A) Türk Patent ve Marka Kurumu
B) Türkiye İstatistik Kurumu
C) Türk Standartları Enstitüsü
D) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Küresel Bağlantılar - 1

1. I. Kâr amacı ile alım-satım yapılması
II. Mal ve hizmet satımının başka ülkeye yapılması
III. İhtiyaç duyulan mal ve hizmetin başka bir ülkeden temin edilmesi

Verilen tanımlar aşağıdaki terimlerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Turizm B) İthalat
C) İhracat D) Ticaret

2. Günümüzde Türk Cumhuriyetleriyle ekonomik, kültürel, siyasi ve sosyal ilişkiler devam etmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu ilişkileri sağlayan kuruluşlardan biri değildir?

- A) TİKA
B) TÜRKSOY
C) TDİK
D) İİT

3. • Uluslararası ilişkilerde devletlerin siyasi olarak eşit olması
• Komşularımızla ve bütün devletlerle iyi geçinmek
• Yurtta ve dünyada barış ortamına katkıda bulunmak

Bu bilgilerde aşağıdaki dış politika ilkelerinin hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Komşu devletlerle barış içinde yaşamak
B) Millî sınırlar içinde bağımsız yaşamak
C) Devletlerin eşitliği
D) Yurtta barış dünyada barış

4. Ülkelerin gelişip büyümesi için dış ticarete ihracatının it-halatından fazla olması gerekir. Yani bir ülke dışarıdan fazla mal alıp dışarıya az mal satıyorsa o ülkede dış ticaret açığı ortaya çıkar.

Buna göre, bir ülkede dış ticaret açığını engellemek için;

- I. yerli üretime ağırlık vermek,
II. işlenmiş ürünler ithal etmek,
III. dışarıdan ham madde ağırlıklı ürünler satın almak

faaliyetlerinden hangileri gerçekleştirilmelidir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

5. Türkiye, bölgemizden başlamak üzere dünya devletleriyle karşılıklı kültürlere saygı ile sosyal, siyasi, ekonomik iş birliği ve düzenin tesis edilmesi için birçok kurum ve kuruluşla birlikte aktif rol almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kurum ve kuruluşlar arasında gösterilemez?

- A) Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü(OPEC)
B) Birleşmiş Milletler(BM)
C) Dünya Sağlık Örgütü(WHO)
D) Uluslararası Göç Örgütü(IOM)

6. Belli bir dönem için geçerli olan, hızlı üretilen ve tüketilen kültürel öğelerin bütününe popüler kültür denir. Popüler kültürün temelinde "kullan at" mantığı yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi popüler kültür unsuru olarak değerlendirilemez?

- A) Dizilerdeki yaşam tarzı
B) Hazır yiyecek (fast food)
C) Kıyafet modası
D) Bayram ziyaretleri

Küresel Bağlantılar - 1

7. Türkiye'nin Ortadoğu Bölgesi'nde son yıllarda etkinliğinin arttığını görmekteyiz. Önümüzdeki yıllarda yapılması planlanan yeni Kerkük-Ceyhan Petrol Boru Hattı'yla Irak petrollerinin dünyaya pazarlanması planlanmaktadır.

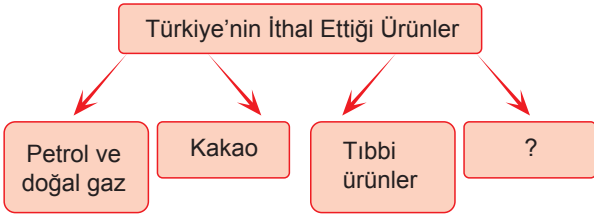
Türkiye bu petrol hattıyla bölgede;

- I. siyasi,
- II. ekonomik,
- III. kültürel

alanlarından hangilerinde etkinliğini artırmış olacaktır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8.

Verilen diyagramda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Suni gübre
- B) İncir
- C) Kahve
- D) Hurma

9. Türkiye yer altı kaynakları bakımından zengin bir ülkedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'nin ithal ettiği yer altı kaynaklarından biri olduğu söylenemez?

- A) Doğal gaz
- B) Petrol
- C) Bor
- D) Taş kömürü

10. **Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı'nın amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

- A) Türkçe konuşan ülkeler arasında kültürel ilişkileri geliştirmek.
- B) Türk kültürünü gelecek kuşaklara aktarmak.
- C) Türk kültürünü araştırmak ve geliştirmek.
- D) Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile yatırım anlaşmaları yapmak.

11. "Köklerimize inmeli ve olayların böldüğü tarihimiz içinde bütünleşmeliyiz. Onların (Dış Türklerin) bize yaklaşmasını bekleyemeyiz. Bizim onlara yaklaşmamız gereklidir."

Aşağıdaki kurumlardan hangisi Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda kurulmuştur?

- A) Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- B) Gelir İdaresi Başkanlığı
- C) Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
- D) Devlet Personel Başkanlığı

12. "Biz milletlerarası ilişkilerde karşılıklı güven ve saygıyı hedef tutan açık, samimi politikanın en ateşli taraftarıyız."

Atatürk'ün bu sözü, aşağıdaki millî dış politika ilkelelerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Milletlerarası karşılıklılık
- B) Devletlerin eşitliği
- C) Tam bağımsızlık
- D) Komşu devletlerle barış içinde yaşama

Etkin Vatandaşlık - 4

1. Demokrasi halkın egemenliği temeline dayanan bir yönetim biçimi, halk idaresi demektir. Aynı zamanda bireylerin birbirine saygılı, hoşgörülü, kanun ve kurallara bağlı kaldıkları bir sistemdir.

Buna göre, aşağıdaki öğrencilerden hangisi demokratik yaşam ilkelerine uygun bir davranış sergilemiştir?

- A) BORA: Servise binerken aceleci davranmam, sıramı beklerim.
B) GÜNCE: Sınıfta söz alıp konuşan arkadaşımın sözünü kesmem.
C) EMİR: Kardeşimle oynarken önceliği her zaman ben alırım.
D) TUĞÇE: Karşıdan karşıya geçerken trafik kurallarına uygun davranırım.

2. Toplumsal hayatta demokrasi vazgeçilmez bir unsurdur. İnsanların huzurlu bir ortamda yaşaması, görüş ve düşüncelerini ifade edebilmesi, birbirleriyle iyi ilişkiler kurabilmesi toplumsal hayat için önemlidir. Bunların gerçekleşebilmesi demokratik uygulamalar sayesinde olabilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi demokratik uygulamaya bağlamında değerlendirilemez?

- A) Eren, Sinem ve Kenan'ın sınıf başkanlığı seçimi için aday olması
B) Merve Hanım'ın katıldığı televizyon programında düşüncelerini açıklaması
C) Yönetici pozisyonundaki Ali Bey'in şirket kurallarını uygulaması
D) Mehmet Bey'in tatil planı yaparken çocuklarının fikrini alması

3. Demokrasilerde halk kendisini yönetecek kişileri seçimle belirler. Siyasi partiler veya bağımsız adaylar genel seçimlerde en fazla oyu almaya gayret eder ve ülke yönetiminde söz sahibi olmaya çalışırlar. Bizler de seçimlerde kendi görüşlerimize uygun olan siyasi partilere oy veririz. Böylece ülke yönetiminde söz sahibi oluruz.

Verilen bilgiler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Seçimler niçin yapılır?
B) Seçim zamanı nerede oy kullanılır?
C) Seçimler ne zaman yapılır?
D) Seçimlerde oy kullanmak için gerekli şartlar nelerdir?

4. Demokrasinin işleyebilmesi için vatandaşların sadece siyasal haklarını kullanması yetmez. Vatandaşların aynı zamanda demokrasinin kural ve prensiplerine uyması ve bu kural ve prensiplerin işleyip işlemediğini kontrol etmesi de gerekmektedir.

Buna göre;

- I. toplumun tüm fertlerine fırsat eşitliği sağlanması,
II. yasalara saygı gösterilmesi ve her türlü şiddetin reddedilmesi,
III. bireylerin, kendi fikirlerine uygun gördüğü siyasi partiye oy vermesi

durumlarından hangilerinin demokratik olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

5. Etkin bir vatandaş olarak hak ve sorumluluklarımız anayasal güvence altındadır. Bu hak ve sorumluluklarımızı farklı uygulama veya yöntemlerle kullanırız.

Bu bilgilerde ifade edilenlere örnek olarak;

- I. mağdur müşterinin bankayı Tüketici Hakem Heyeti'ne şikâyet etmesi,
II. Kadir Bey'in CİMER'den yazılı bilgi talebinde bulunması,
III. Büşra Hanım'ın pahalı satış yapan market çalışanını uyarması

uygulamalarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

6. Doğrudan millet iradesini hedef alan girişimlerin en son örneği yakın tarihimizde 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan hain darbe ve işgal girişimidir. Türk milletini vatansız, bayraksız, devletsiz bırakmak niyetiyle başlatılan bu hain darbe girişimi, kendi seçtiği yöneticileriyle el ele veren milletin iradesi ve kararlılığı karşısında başarısız olmuştur.

Bu bilgilere göre, darbeye karşı Türk milletinin;

- I. millî birliğini korumak,
II. millî egemenliğe sahip çıkmak,
III. demokrasiyi güvence altında tutmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

Etkin Vatandaşlık - 4

7. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Anayasası'nda temel haklar ve ödevler; kişi hakları ve ödevleri, sosyal ve ekonomik haklar ile ödevler, siyasi haklar ve ödevler olarak üç ana başlıkta yer almıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kişi hakları ve ödevleri arasında yer almaz?

- A) Dilekçe hakkı   B) Özel hayatın gizliliği
C) Haberleşme hürriyeti   D) Konut dokunulmazlığı

8. Bir belediyenin, personelinin mesai takibi için başlatmış olduğu yüz tanıma sistemi yargıdan döndü. Açılan davada bu sistemin, personelin kişilik haklarını ihlal etmesi ve kişisel verilerinin izinsiz olarak kayıt altına alınması sebebiyle anayasaya aykırı olduğu iddia edildi. Belediye ise savunmasında, uygulamasına gerekçe olarak binalarının dağınıklığını ve personel sayısının fazlalığını ileri sürmüştü. Yargıya taşınan uygulama hakkında mahkeme karar verdi. İtirazları kabul eden mahkeme yüz tanıma sistemini hukuka uygun bulmadı ve uygulamayı durdurdu.

Genel Ağ haberine göre;

- I. belediyenin başlattığı uygulamanın kanunlara aykırı bulunduğu,
II. işe geciken personel nedeniyle yüz tanıma sistemine geçildiği,
III. sorunun hukuki yollardan çözüme kavuşturulduğu

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

9. Cinsiyet ayrımcılığı, genel anlamda bireylere cinsiyetlerinden dolayı toplumda adaletsiz bir şekilde davranılmasıdır.

Buna göre, cinsiyet ayrımcılığını önlemek için yapılması gereken çalışmalar içinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kadına şiddete karşı gerekli hukuksal çalışmaların yapılması
B) Ekonomik sorumluluk gerektiren işlerin erkek çalışanlara verilmesi
C) Annelerin çalışma hayatını kolaylaştırıcı düzenlemelerin hayata geçirilmesi
D) Medyanın, cinsiyet ayrımcılığına karşı farkındalık oluşturacak programlar yapması

10. "Siyasi ve sosyal hakların kadınlar tarafından kullanılmasının, insanlığın saadeti ve saygınlığı açısından gerekli olduğuna eminim."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü ile bağlantılı olarak;

- I. kadınların çalışma hayatına katılımının sağlanması,
II. kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi,
III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

çalışmalarından hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

11. Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan coğrafyada Türkler kadına verdikleri değeri sosyal hayata farklı şekillerde yansıtmışlardır. Yazılı ve sözlü kaynaklardan incelenen Türk tarihine bakıldığında kağanın emirnameleri sadece "Hakan ve Hatun buyuruyor ki!" ifadesiyle başlamışsa geçerli olmuştur. Hakan ve hatun, elçileri beraber kabul etmişlerdir. İslamiyet öncesi Türk toplum hayatının ve yönetim anlayışının bir yansıması olarak kadının saygın ve etkin rolü İslamiyet sonrasında da devam etmiştir. Kadın, sosyal hayatın her alanında yer alır; at biner, kılıç kuşanır ve üretime katkı sağlardı. Örneğin Tuğrul Bey'in eşi Altuncan Hatun at binen, kılıç kuşanan, askere komuta eden kadınlardan birisiydi. Millî Mücadele yıllarında, erkeği cepheye giden Türk kadını, çocuğunu yetiştirmiş ve evinin geçimini sağlamıştır. Hatta silah ve cephane taşıyarak savaşa katılmıştır.

Verilen metne göre, Türk kadını ile ilgili;

- I. Türk toplumu içinde değer gördüğü,
II. tarih boyunca önemli roller üstlendiği,
III. her dönem ülke yönetiminde söz sahibi olduğu

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

12. Orta Asya Türk Devletleri'nde kadınlar, hayatın her alanında yer alır; at biner, kılıç kuşanır ve üretime katkı sağlardı. Hakan olmadığı zamanlarda kurultaya başkanlık ederdi. Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Devleti zamanında Ahilik teşkilatı içerisinde yapılmış, Anadolu'da göçmen Türkmen hanımların oluşturduğu bir kadın örgütü olan Bacıyân-ı Rum, Anadolu topraklarının İslamlaşmasında ve Türkleşmesinde çok değerli katkılarda bulunmuştur.

Verilen bilgede Türk kadınlarının;

- I. idari,
II. sosyal,
III. ekonomik

alanların hangilerinde gösterdikleri faaliyetlerden bahsedilmiştir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

Etkin Vatandaşlık - 3

1. **Bilim, sanat ve edebiyat alanında ortaya konulan eserler aşağıdaki temel hak ve özgürlüklerden hangisiyle ilgilidir?**

- A) Din ve vicdan özgürlüğü
- B) Yaşam hakkı ve kişi dokunulmazlığı
- C) Düşünce özgürlüğü
- D) Seyahat özgürlüğü

2. **Temel hak ve özgürlüklerden biri olan “din ve vicdan özgürlüğü” Atatürk’ün hangi ilkesi doğrultusunda anayasamızda güvence altına alınmıştır?**

- A) Milliyetçilik
- B) Laiklik
- C) Devletçilik
- D) İnkılapçılık

3. Orta Asya Türk devletlerinde kadının saygın bir yeri vardı. Kurultayda hakanın yanında yer alıyor, elçileri kabul ediyorlardı. Devletin aldığı karar okunurken “*hakan ve hatun emrediyor ki...*” diye başlardı.

Metne göre Orta Asya Türk devletlerinde kadınlara ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Aile reisliğinin hatunda olduğu
- B) Ekonomide kadının önemli yerinin olduğu
- C) Kadının yönetimde sorumluluk aldığı
- D) Kadının toplumsal değişime etkisi olduğu

4. I. Büyük Millet Meclisi'nin açılışı ile egemenlik millete ait oldu.
II. Osmanlı Devletinin ilk anayasası ile eşitlik ve kişi dokunulmazlığı gibi özgürlükler getirildi.
III. Mustafa Kemal Paşa öncülüğünde Cumhuriyet ilan edildi.
IV. Tanzimat Fermanı ile I. Abdülmecit kendi gücünün üstünde bir kanun gücünün olduğunu kabul etti.

Yukarıda verilen Türklerde demokrasi hareketleri içinde en son aşama hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesinde;

- İnsanlar, haklar yönünden eşit doğarlar ve yaşarlar.
- Hiç kimse inançlarından dolayı rahatsız edilemez.
- Özgürlük başkasına zarar vermeyecek her şeyi yapmaktır.

Bu maddelerle ilgili olarak,

- I. Özgürlük, adalet, eşitlik düşünceleri işlenmiştir.
- II. Yönetim tamamen halkın eline geçmiştir.
- III. Din ve vicdan özgürlüğü amaçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde demokrasi alanındaki gelişmelere kanıt olarak gösterilemez?**

- A) TBMM'nin açılması
- B) Tanzimat Fermanı
- C) Kanun-i Esasi
- D) Islahat Fermanı

Etkin Vatandaşlık - 3

7. Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlar; siyasi partiler, sivil toplum kuruluşları, medya ve kamuoyudur.

Karar alma sürecini etkileyen bu unsurlar;

- I. ortak bir bilinç oluşturarak toplumun sorunların du-yurulması,
- II. yapılan işlerin halka ve yöneticilerine ulaştırılması,
- III. bireylerin taleplerinin dile getirilmesi

görevlerinden hangilerini yerine getirirler?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) I, II ve III

8. I. Kişiler arasında ayırım olmaksızın hakların kullanıl-ması
II. Farklı inanç ve yaşamlara saygı gösterilmesi
III. Kanunlar önünde ayırım yapılmaması

Yukarıda verilenlerden hangileri demokratik yönetim-lerdeki uygulamalara örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) I, II ve III

9. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre;

- Herkes yasalar önünde eşittir.
- Yaşama, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.
- Herkesin bir devletin toprakları üzerinde özgürce do-laşma ve oturma hakkı vardır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşıla-maz?

- A) İnsan hakları uluslararası belgelerle korunmaktadır.
B) Temel haklar evrensel nitelik kazanmaya başlamıştır.
C) Seyahat ve yerleşme her vatandaşın hakkıdır.
D) Her yurttaşın türlü bilgi ve belgelere istediği zaman ulaşma hakkı vardır.

10. Türkiye'nin ilk kadın milletvekili Esmâ Nayman, ilk kadın bakanı ise Türkan Akyol'dur.

Verilen bilgiler Türk kadınının sahip olduğu haklardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Dilekçe verme hakkı
B) Seçilme hakkı
C) Oy kullanma hakkı
D) Resmî nikah hakkı

11. "İlk Çağ'da Yunan medeniyetinde halk Site denilen şehirlerde yaşardı. Bu şehirlerde insanlar yöneticilerini kendileri seçerler ancak seçime 20 yaşına gelmiş özgür erkekler katılabilirdi."

Bu bilgilere göre, İlk Çağ'da demokrasi uygulamaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Demokrasi tam anlamıyla uygulanmaktadır.
B) Ülke yönetiminde tüm vatandaşlar eşit söz hakkına sahiptirler.
C) İlk Çağ'da, sınırlı da olsa demokratik uygulamalar görülmektedir.
D) Demokrasi sadece Yunan medeniyetine özgü bir yönetim biçimidir.

12. "İnsan topluluğu kadın ve erkek denilen iki cinsten oluşur. Kabil midir bu kütlenin bir kısmını ilerletelim, ötekini ihmal edelim de kütlenin bütünü ilerleyebilsin? Mümkün müdür ki bir cismin yarısı toprağa bağlı kaldıkça öteki yarısı gök-lere yükselebilir?"

Atatürk'ün verilen sözü ile aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal kalkınma kadın erkek eşitliği ile gerçekleşir.
B) Toplumlar ancak kadınlar sayesinde kalkınabilirler.
C) Ülkelerin kalkınmasında kadınların rolü azdır.
D) Ülkeyi hep erkekler yönetmiştir.

Etkin Vatandaşlık - 2

1. Monarşi, egemenliğin padişah, kral, çar, imparator gibi unvanlar taşıyan kişilere ait olduğu yönetim şeklidir. Yönetici olan kişi hayatı boyunca yönetimde kalabilir. Yönetme yetkisi genellikle babadan oğula geçmektedir. Yasa yapma, yargılama, vergi toplama, savaş ve barışa karar verme yetkisi yönetici kişiye aittir.

Buna göre monarşi ile ilgili,

- I. Saltanat sistemi görülmektedir.
- II. Güçler birliği sistemi hâkimdir.
- III. Yöneticiler seçimle iş başına gelir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

2. Demokrasiyle yönetilen ülkelerde vatandaşlar hür iradeleriyle karar verebilir, düşüncelerini özgürce ifade edebilirler. İsteddiğiniz müziği dinlemek, istediğiniz tarihi ve doğal yerleri gezebilmek, içinizden geldiği gibi şiir yazmak, resim yapmak ve daha fazlası... Ama başkalarını rahatsız etmeden müzik dinlemek, tarihi ve doğal yerlere zarar vermeden gezmek, başkalarının haklarına saygı göstererek şiir yazmak, resim yapmak...

Bu metinde demokrasinin temel ilkelerinden hangisine değinilmiştir?

- A) Çoğulculuk   B) Milli egemenlik
C) Hukukun üstünlüğü   D) Özgürlük

3. Oligarşi, egemenliğin küçük bir grubun elinde olmasıdır. Ülkeyi yönetme hakkı ayrıcalıklara sahip soylular, din adamları, toprak sahipleri vb. gruplara aittir. Yönetimde söz sahibi olan gruplar siyasi, askerî ve ekonomik açıdan ülkenin ileri gelen kişilerinden oluşur.

Buna göre oligarşide, demokratik yönetimlerde bulunan;

- I. eşitlik,
- II. katılım,
- III. çoğulculuk

ilkelerinden hangilerinin uygulandığı söylenemez?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

4. Teokrasi ülke yönetiminde dini kuralların geçerli olduğu bir yönetim şeklidir. Yöneticiler din adamlarıdır. Tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar. Dolayısıyla aldıkları kararlar tartışılmaz ve eleştirilmez.

Bu bilgilere göre teokratik yönetimlerde aşağıdakilerden hangisinin varlığından söz edilebilir?

- A) Milli egemenlik   B) İnsan hak ve özgürlükleri
C) Kanun üstünlüğü   D) Kişi egemenliği

5. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkileri arasında yer almaz?

- A) Vatandaşlar arasındaki uyuşmazlıkları çözmek
B) Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak
C) Genel ve özel af ilanına karar vermek
D) Savaş ilanına karar vermek

6. Aşağıda tüketici haklarının işleyişine dair bazı bilgiler numaralanmıştır.

- I. Tüketicinin korunması kanununun uygulanmasını sağlamak için il ve ilçe hakem heyetlerinin kurulması
- II. Tüketici mahkemelerinin, tüketicilerin iş ve işlemleri nedeniyle yaşadıkları uyuşmazlıkları çözmesi
- III. TBMM tarafından 2013 yılında, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun çıkarılması

Bu bilgiler ile yönetim gücünü oluşturan birimlerin doğru eşleşmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	Yürütme	Yargı	Yasama
B)	Yasama	Yürütme	Yargı
C)	Yargı	Yürütme	Yasama
D)	Yasama	Yargı	Yürütme

Etkin Vatandaşlık - 2

7. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en üst mahkemesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anayasa Mahkemesi   B) Danıştay
C) Yargıtay   D) Uyuşmazlık Mahkemesi

8.

Güçler	İşlevi	Yetkili Organlar
Yasama	Yasa çıkarır.	TBMM
Yürütme	Kanunları uygulama gücüdür.	Cumhurbaşkanı
Yargı	Vatandaşların birbiriyle ve devletle olan ilişkilerindeki uyuşmazlıkları çözer.	Bağımsız Mahkemeler

Tabloda verilen bilgilere göre Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili;

- I. yönetim organları arasında görev paylaşımı yapıldığı,
II. demokratik bir yönetim anlayışına sahip olduğu,
III. kuvvetler birliği ilkesine göre hareket edildiği

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

9. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Başkanlığı ve ÇEVKO Vakfı ile birlikte çevre duyarlılığını arttırmak amacıyla Hayrabolu ilçesinde "Dönüşüm İyi Gelecek" adlı çocuk tiyatrosu etkinliği düzenledi. Minikler, tiyatro oyunu ile çevre temizliğini ve geri dönüşümün önemini eğlenerek öğrendi. Çevre bilincinin aşılandığı tiyatro oyununda çevreci kedi Çevki, ambalaj atıklarının nasıl değerlendirilmesi gerektiğini anlattı.

Verilen Genel Ağ haberine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kamuoyu oluşturmada birincil olarak belediyeler sorumludur.
B) Toplumsal sorunlara demokratik süreçler içinde çözümler üretilebilir.
C) Sivil toplum kuruluşları kamuoyu oluşumunda birtakım roller üstlenirler.
D) Sivil toplum kuruluşları çevresel sorunların çözümüne katkılar sunabilir.

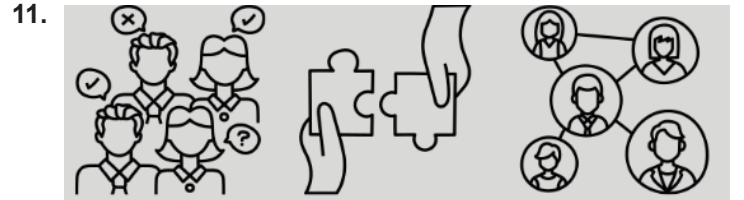
10. Ülke yönetimine ve toplumun karar alma sürecine katılmak anayasa ve yasaların bireylere verdiği bir hak. Kararlara katılan ve onlara kendinden bir şeyler katan kişiler, bu kararları daha iyi benimser ve kararların uygulanması için daha çok çaba gösterir. Topluca alınan kararlar bir kişinin kararından daha fazla kabul görür. Karara katılan kişiler kararların gerekçelerini bildikleri için uygulamada daha bilinçli olurlar.

Buna göre, karar alma sürecine katılan bireylerde,

- I. Sorumluluk bilinci gelişmiştir.
II. Etkin vatandaşlık bilincine sahiptir.
III. Alınan kararları her koşulda benimser.

özelliklerinden hangilerinin görülmesi beklenir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

Verilen diyagram incelendiğinde yönetimde karar alma süreci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireyler farklı fikirde olabilirler.
B) İletişim ve etkileşim önemlidir.
C) Fikir veya düşünceler birbirini tamamlar.
D) Fikirler tek düşünce etrafında birleşmelidir.

12. Kalıtsal ve ilerleyici bir hastalık olan SMA, omurilikte ortaya çıkarak zamanla kasların kullanılmasına engel olmaktadır. Tedavisi uzun süren ve masraflı olan bu hastalığa yakalananların sayısı Türkiye'de yaklaşık 3000 civarında. Hastalara ve ailelerine maddi-manevi destek olmak amacıyla kurulan bazı dernek ve vakıflar, bu konuda farkındalık oluşturmak için radyo, televizyon, gazete ve genel ağ ile sosyal medya platformlarında bilgi paylaşımı yapıyorlar. Son zamanlarda toplumun bu konudaki bilgi ve hassasiyetinin arttığını, yapılan bağışlardaki artışlardan anlamak mümkün...

Bu metinde halkın yönetimde karar alma sürecine etki eden aşağıdaki unsurların hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Medya   B) Siyasi Partiler
C) Bireyler (Kamuoyu)   D) Sivil Toplum Kuruluşları

Etkin Vatandaşlık - 1

1. Osmanlı Devleti'nde başlayan anayasal gelişmeler sonucu, ilk defa 1876 yılında dönemin padişahı II. Abdülhamit tarafından ilan edilen yönetim biçimidir. Bu yönetim biçiminde hükümdarın yanında bir de meclis yer almaktadır.

Metinde özellikleri verilen yönetim şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meşrutiyet
B) Cumhuriyet
C) Oligarşi
D) Monarşi

2.

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü aşağıdaki yönetim şekillerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Monarşi
B) Oligarşi
C) Cumhuriyet
D) Teokrasi

3. Aşağıdakilerden hangisi demokrasinin temel ilkelerinden biri değildir?

- A) Milli egemenlik
B) İnsan haklarına saygı
C) Hukukun üstünlüğü
D) Belli bir zümrenin ayrıcalığı

4. Kişinin en temel ve doğal hakkı olup, ayrıca doğumla beraber sahip olduğu ilk hakkıdır. Bu hak yok edildiğinde diğer hakların ve özgürlüklerin hiçbir anlamı kalmamaktadır.

Verilen bilgide aşağıdakilerin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Düşünce, Kanaat ve İfade Özgürlüğü
B) Din ve Vicdan Özgürlüğü
C) Mülkiyet Hakkı
D) Yaşama Hakkı

5. Nüfus Hizmetleri Kanunu

Nüfus Hizmetleri Kanunu ile İstanbul'un Eyüp ilçesinin adının Eyüpsultan olarak değiştirilmesine dair kanun teklifi TBMM'de kabul edildi. Kanunun Resmî Gazete'de yayımlanması ile Eyüp ilçesinin ismi Eyüpsultan olarak değiştirilmiş oldu.

Verilen bilgidен hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kanun yapma yetkisi TBMM'ye aittir.
B) TBMM yasama yetkisini kullanmıştır.
C) İsim değişikliği için halk oylaması yapılmıştır.
D) Kanun, Resmî Gazete'de yayımlanarak uygulanmaya başlamıştır.

6. Temel hak ve özgürlüklerin ortak özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sınırsız değildir.
B) Dokunulamaz, devredilemez ve vazgeçilemezdir.
C) Evrensel değildir.
D) Doğumla başlar, ölümle biter.

Etkin Vatandaşlık - 1

7.

Merhaba, benim yaşadığım ülkede bütün yönetim yetkileri din adamlarının elinde bulunmaktadır. Devlet yönetiminde görev alanlar tüm işlerini tanrı adına yaparlar.

Metinde özellikleri anlatılan yönetim şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teokrazi
B) Monarşi
C) Cumhuriyet
D) Meşrutiyet

8. Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyet yönetiminin özelliklerinden değildir?

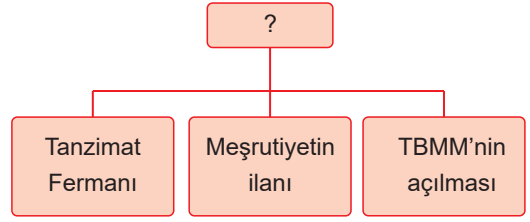
- A) Vatandaşlar seçme ve seçilme hakkına sahiptir.
B) Serbest seçimler yolu ile ülkeyi yönetecek kişiler belirlenir.
C) Egemenliğin kaynağı halka dayandırılmaktadır.
D) Yönetme yetkisi babadan oğula geçer.

9. I. Demokrasilerde halk, yönetime katılır ve ülke geleceğinde söz sahibi olur.
II. Devletler, düzenlediği anayasa ve yasalarla insan haklarını güvence altına almak zorundadır.
III. Demokratik ülkeler, çıkarılan kanunname ve fermanlar ile yönetilir.

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III

10.

Verilen tabloda “?” yerine aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Toplumsal alanda yapılan yenilikler
B) Türk tarihinde demokrasinin gelişimi
C) Cumhuriyet döneminde yayınlanan belgeler
D) Kanunların ve fermanların çeşitleri

11. Aşağıdakilerden hangisi demokrasi alanında yaşanan gelişmelerden değildir?

- A) Fransız Yurttaşlık Bildirgesinin kabul edilmesi
B) Magna Carta Libertatum'un imzalanması
C) Krallık yönetimlerinin güçlenmesi
D) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin kabul edilmesi

12. Yaşadığı ilçenin çöplerinden rahatsız olan Sude; şikayetini belediyeye ulaştırmak için aşağıdaki haklardan hangisini kullanabilir?

- A) Düzeltme ve Cevap Hakkı
B) Dilekçe Hakkı
C) Mülkiyet Hakkı
D) Kişi Dokunulmazlığı

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 6

1. Nitelikli insan, belirli bir alanda uzmanlaşmış ve eğitim almış kişilere denir. Bu kişiler ilgi duydukları ve yetenekli oldukları alanda çalışırlar.

Buna göre nitelikli iş gücünün;

- I. risk almaktan kaçınma,
- II. yeni fikirler üretme,
- III. işlerini verimli yapma

özelliklerinden hangilerine sahip olması beklenir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

2. Belli bir alanda kendini iyi yetiştiren, yaptığı işte uzman olan ve ülkesine katkı sağlayan insanların tümü nitelikli insan gücü olarak tanımlanabilir.

Buna göre nitelikli insan için,

- I. Kendine göre değişmez doğruları vardır.
- II. Zamandan ve emekten tasarruf eder.
- III. Çevresindeki insanlara örnek olur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

3. İBN-İ SİNÂ: 980 yılında Özbekistan'ın Buhara şehrinde doğdu. El-Kanûn fi't-tıb (Tıpta Kanun) adlı, beş ciltten oluşan ansiklopedik bir kitap yazdı. Bu kitap; Avrupa'da 400 yıl boyunca ders kitabı olarak okutuldu ve Latinceye on kez çevrildi. Bedeni, parmakla sertçe yoklayarak iç hastalıklarını tespit etme metodunu buldu. Ameliyatlarda kullanılmak üzere bazı aletler geliştirdi.

Verilen bilgilere göre, nitelikli insan gücünü oluşturan;

- I. üretkenlik,
- II. alanında uzman olma,
- III. yenilik ve gelişmelere açık olma

özelliklerinden hangilerinin İbn-i Sînâ'da bulunduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

4. **Sahip olduğu insan gücünü nitelikli insan gücüne dönüştürebilmiş bir ülke için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Ekonomisi üretim odaklıdır.
- B) Eğitimli insan gücü yüksektir.
- C) Gelişmelere ve yeniliklere açıktır.
- D) Yükseköğretim mezunu sayısı azdır.

5. Sosyal Bilgiler öğretmeni, nitelikli insan gücünün özelliklerini açıklarken, "Bir çiftçi tarlasında yetiştirmek için doğru ürünleri seçmeli, yetiştirdiği ürünlerin özelliklerini iyi bilmeli, tarımsal hastalıklar konusunda bilgi sahibi olmalı ve hava olaylarını takip etmelidir." demiştir.

Buna göre öğretmen, nitelikli insan gücünün aşağıdaki özelliklerinden hangisini vurgulamıştır?

- A) Ülkesinin kalkınması için çalışır.
- B) Yaptığı iş konusunda donanımlıdır.
- C) Çevresindeki insanlara örnek olur.
- D) Eleştirilere açık durumdadır.

6. **İşçilikten Patronluğa Uzanan Başarı Hikâyesi**

Ailesine ekonomik katkı sağlamak için iş hayatına atılan kadın işçi, kayısı fabrikasında mevsimlik işçi olarak çalışmaya başladı. Çalıştığı şirketin tekstil sektörüne yönelmesi üzerine buradaki görevine temizlik işçisi olarak devam etti. İş yerinde temizlik yapıp personele çay dağıtırken makinelerin nasıl çalıştırılacağını ve bakımını öğrenerek müdürlüğe kadar yükseldi. Zamanla, kazandığı parayla Malatya Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) bir kumaş fabrikası kurdu.

Verilen Genel Ağ haberinde nitelikli insanda bulunması gereken özelliklerden hangisine değilmiştir?

- A) Çalışkandır.
- B) Yeniliklere açıktır.
- C) Girişimcidir.
- D) Zamandan tasarruf eder.

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 6

7. İnsanların bir eğitime ve hazırlığa gerek duymadan onlardan istenen işi yapabilecek düzeyde bir potansiyele sahip olmasına beceri denir. Birey, mesleğini seçerken becerilerini göz önünde bulundurmalıdır.

Buna göre, başkalarının duygularını anlayabilme ve etkili dinleme becerisine sahip olan birinin aşağıdaki mesleklerden hangisini tercih etmesi daha uygun olur?

- A) Psikolog
B) Sosyolog
C) Terzi
D) Mühendis

8. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Berke meslek seçimine ilişkin fikirler geliştirerek kendi geleceğine ilişkin planlar yapmaktadır.

Buna göre, Berke'nin başarılı bir meslek seçimi için kendisine aşağıdaki sorulardan hangisini sorması beklenmez?

- A) Hangi mesleği yapmak beni mutlu eder?
B) Seçeceğim meslekte başarılı olabilir miyim?
C) Hangi meslek benim kişisel özelliklerime uygundur?
D) Hangi mesleği seçersem ailemin beklentilerini karşılarım?

9. Okulda en çok ilgimi çeken ve başarılı olduğum ders, tarih ve coğrafya konularının yer aldığı Sosyal Bilgiler dersidir. Benim ilgi duyduğum ve hayalini kurduğum meslek öğretmenliktir. İleride Sosyal Bilgiler öğretmeni olmak istiyorum. İnsanlara karşı anlayışlı ve sabırlı biriyim. Yeni bilgiler öğrenmeyi ve bunları başkalarına anlatmayı çok seviyorum. Çevremdeki insanlar benim fedakâr ve yardımsever biri olduğumu söylüyorlar. Ben de öyle olduğumu düşünüyorum. Öğretmenlerimin yaptığı gibi ben de geleceğe ışık tutan öğrenciler yetiştirmek istiyorum. Böylece ülkemeye faydalı bir birey olabilirim.

Verilen bilgilerde meslek seçimi ile ilgili aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmamıştır?

- A) İlgi ve isteklerimiz
B) Yeteneklerimiz
C) Duygusal özelliklerimiz
D) Ekonomik durumumuz

10. İlgi ve yetenekleri doğrultusunda meslek seçimi yapan biri için aşağıdakilerden hangisi beklenmez?

- A) İşlerini severek yapması
B) İşlerinde başarılı olması
C) İş hayatında mutsuz olması
D) Mesleki doyuma ulaşması

11. Merhaba benim adım Elif. Ailem sakin ve sabırlı bir kişiliğim olduğunu söylüyor. İyi bir gözlemciyim. Doğada bulunmayı, bitkiler ve hayvanlarla ilgili araştırmalar yapmayı çok seviyorum. Fen derslerine de ayrı bir ilgi var.

Buna göre, Elif'in aşağıdaki mesleklerden hangisini seçmesi doğru bir karar olabilir?

- A) Psikolog
B) Biyolog
C) Doktor
D) Arkeolog

12. Her mesleğin kendine özgü birtakım özellikleri vardır. Örneğin iletişim becerisi yüksek, konuşkan ve sabırlı kişiler öğretmenlik mesleğinde başarılı olabilir. Yükseklik korkusu olmayan ve soğukkanlı olan bir kişi de pilotluk mesleğini tercih edebilir.

Verilen bilgilerde meslek seçiminde etkili olan;

- I. kişiye özgü yetenekler,
II. bireyin sahip olduğu duygusal özellikler,
III. bireylerin içinde bulunduğu çevresel faktörler

unsurlarının hangilerinden bahsedilmiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 5

1. Aşağıdakilerden hangisi ormanları korumak için alınması gereken tedbirlerinden biri değildir?

- A) Orman içi yangına müdahale yollarını açmak
- B) Ormanlar içindeki mesire alanlarını genişletmek
- C) Kaçak ağaç kesimi yapanlara ağır cezalar getirmek
- D) Yangınlarda yok olan ağaçların yerine yenilerini dikmek

2. Bir ülkede vergi gelirlerinin artması;

- I. sağlık hizmetleri,
- II. ekonomik büyüme,
- III. devlet yatırımları

unsurlarından hangilerini olumlu etkiler?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. I. İlgililik
II. Yetenek
III. Beceri

Meslek seçiminde yukarıda verilenlerden hangileri dikkate alınmalıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Doğal kaynakların bilinçsizce tüketilmesi, aşırı avlanma, ormanların tahrip edilmesi, aşırı otlatma, sanayi tesislerinin yeterince denetlenmemesi ve plansız kentleşme gibi etmenler doğal kaynakların yok olmasına sebep olmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmaz?

- A) Volkanik patlama
- B) Kuraklık
- C) Hava kirliliği
- D) Gıda yetersizliği

5.

Öğretmen Zeynep Hanım dersinde "Dünya Alarm Veriyor" konusunu işlerken tahtaya EROZYON kelimesini yazarak öğrencilerine "Erozyonun sonuçları nelerdir?" sorusunu sormuştur.

Buna göre, aşağıda verilen öğrenci cevaplarından hangisi yanlıştır?

- A)
Ahmet
Toprağın verimli olan üst tabakasını aşındırdığı için tarımsal üretimi olumsuz etkilemektedir.
- B)
Ayşe
Taşınan toprak barajlara dolduğu için barajların kullanım ömrü kısalmaktadır.
- C)
Fatih
Toprak aşındığı için bitki örtüsü daha gür çıkmaktadır.
- D)
Gamze
Otlaklar zarar gördüğü için hayvancılık faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 5

6. GAP ile meydana gelen değişimler aşağıda verilmiştir.
- Şanlıurfa, kısa zamanda pamuk üretiminde ülke birincisi olmuştur.
  - Proje ile yapılan barajlardan 7'si Türkiye'nin elektrik ihtiyacının üçte birini karşılamıştır.
  - Bölgenin tarihi ve doğal güzelliklerinin fark edilmesini sağlamıştır.

Buna göre, GAP'ın projesinin etkisiyle gelişme gösteren ekonomik faaliyet türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

I	II	III
A) Tarım	Ulaşım	Enerji
B) Sanayi	Enerji	Turizm
C) Tarım	Enerji	Turizm
D) Ulaşım	Sanayi	Eğitim

7. Devletin sağlık, güvenlik ve adalet gibi temel hizmetleri yerine getirmek için yaptığı harcamaların önemli bir kaynağı, topladığı vergilerdir.

Aşağıdakilerden hangisi verilen bilgi doğrultusunda yapılan hizmetler arasında gösterilemez?

- Baraj yapılması
- Yolların yapılması
- Limanların yapılması
- Özel hastanelerin açılması

8. "Millî eğitim programımızın temel taşı, cahilliğin yok edilmesidir. Cahillik yok edilmedikçe yerimizdeyiz. Yerinde duran bir şey ise geriye gidiyor demektir. Bir taraftan genel olan cahilliği yok etmeye çalışmakla beraber, diğer taraftan toplumsal hayatta bizzat faal ve faydalı, verimli elemanlar yetiştirmek lazımdır. Bu da ilk ve orta öğretimin uygulamalı bir şekilde olmasıyla mümkündür."

Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk, bu sözleriyle aşağıdaki insan özelliklerinden hangisini vurgulamıştır?

- Gözlemci
- Nitelikli
- Hoşgörülü
- Demokratik

9. **Buse**
- Müzik alanına ilginç ve yeteneğim var.
  - Seslerin inceliklerini algılayabiliyorum.
  - Müzik aleti kullanabiliyorum.
  - Sesimi iyi bir şekilde kullanabiliyorum.

Buse'nin özellikleri dikkate alındığında, aşağıdaki mesleklerden hangisini seçmesi daha uygun olur?

- Mühendis
- Ressam
- Müziyen
- Diş hekimi

10. "....., devletin millet ve ülkeye karşı yerine getirmeye mecbur olduğu görevlerini yapabilmesi için gereken giderlere bireyin katılma payıdır."
Mustafa Kemal Atatürk

Bu cümlede yer alan boşluk aşağıdakilerden hangisi ile doldurulmalıdır?

- Vergi
- Adalet
- Eğitim
- Askerlik

11. İnsanlar ihtiyaçlarını genellikle doğal kaynaklardan karşılar. Bitmeyecekmiş gibi görünen bu kaynaklar, insanların bilinçsizce kullanımı sonucu büyük zarar görmektedir.

Yukarıdaki bilgiye göre, aşağıdaki doğal kaynaklardan hangisinin bu durumdan daha az zarar gördüğü söylenebilir?

- Ormanlar
- Güneş enerjisi
- Verimli araziler
- Doğal su kaynakları

12. Tarım ürünleri kimi zaman gıda, kimi zaman sanayide ham madde olarak kullanılmaktadır.

Dokuma sanayisinde ham madde olarak kullanılan tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- Çay
- Mısır
- Pamuk
- Ayçiçeği

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 4

1. Pamuk, sıcak iklimin hâkim olduğu alanlarda ve alüvyonlu topraklarda yetişir. Yetiştirme döneminde su, olgunlaşma döneminde ise sıcak ve kurak bir havaya ihtiyaç duyar. Sulama imkânlarının artması ile pamuk, Şanlıurfa, Diyarbakır ve çevresinde uygun yetiştirme ortamına kavuşmuştur. Böylece bölgede pamuğa dayalı yatırım ve pazarlama projelerinin hızlanmasına imkân sağlanmıştır.

Metinde ifade edilen bölgede pamuğa dayalı endüstrinin gelişmesiyle aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) İş imkânlarının artması
B) Ekonomik kalkınmanın yaşanması
C) Dokuma sanayisinin gelişmesi
D) Dışarıya mevsimlik göçlerin artması

2. Akdeniz iklimi ve kireçli topraklar trüf üretimi için mükemmel bir ortamdır. Ülkemizde trüf mantarının doğal olarak yetişiyor olması, üretim için en uygun şartlara sahip olduğumuzu göstermektedir. Avrupa'da 2 ay gibi kısa süren trüf arzına karşılık, ülkemizin farklı iklim kuşaklarında bulunmasından dolayı ülkemizde 12 ay boyunca trüf pazarına ürün arz etmek mümkündür.

Verilen metinde trüf mantarı yetiştiriciliği için aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

- A) Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesinin
B) Ulaşım imkânlarının yeterli olmasının
C) İklim ve toprak türünün uygun olmasının
D) Tanıtım ve reklam çalışmalarının yapılmasının

3. Afyonkarahisar'da bir girişimci ilçe merkezine üç kilometre mesafedeki Avşar Deresi mevkinde boşa akan maden suyu kaynağını değerlendirmek için fabrika kurdu. Üretime başlayıp şişelediği maden sularını yurt içinde ve yurt dışında satmaya başladı.

Genel ağ haberinde verilenlere göre, bu girişimci için,

- I. Fırsatları değerlendirmeyi bilmektedir.
II. Yenilikçi fikirlere açık bir kişiliği vardır.
III. Gereğinden fazla üretim yapmaktadır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

4. Devlet, vatandaşlarına hizmet sunmak için doğrudan veya bazı ürün fiyatlarının üstüne koyarak dolaylı yoldan herkesten topladığı paraya vergi denir. Anayasamızda "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür." denilmektedir.

Verilen bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Vergi adaleti için herkes eşit düzeyde vergi vermelidir.
B) Vergiler tüm kamu çalışanlarından aynı miktarda alınır.
C) Vergiler kişilerin maddi kazancına göre belirlenir.
D) Çocukların vergi verme sorumluluğu yoktur.

5. Türkiye'nin bölgesel kalkınmaya yönelik en büyük yatırımı olarak tanımlanan GAP(Güneydoğu Anadolu Projesi)'in sulama projeleri tamamlandığında şimdiki kadar devlet eliyle gerçekleştirilen sulama alanına eşit bir alan daha sulu tarıma açılmış olacak ve böylece toplamda 3,8 milyon kişi de iş imkânına kavuşacaktır.

Verilen bilgilere göre GAP'ın;

- I. istihdam sağlama,
II. tarımsal verimliliği artırma,
III. çayır ve meraları tarımsal kullanıma açma

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

6. Ülkemizin orta kesiminde ova ve platolar fazladır. Yaz aylarının karasal iklime bağlı olarak kurak geçmesinden dolayı bu kesimlerde buğday tarımı yoğun olarak yapılmaktadır. Bu nedenle ülkemizin orta kesiminde unlu mamuller (makarna, bisküvi gibi) tesisleri fazlaca görülmektedir.

Metinde verilenlere göre, bu tesislerin kurulmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Ham maddeye yakınlık
B) Yeterli sermayeye sahip olma
C) Ulaşım olanaklarının yeterli oluşu
D) Gerekli enerjiyi sağlama

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 4

7. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermek çok önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ifadeyi destekleyen bir slogan olamaz?

- A) Ben kazanırım, ben harcarım.
B) Vergilendirilmiş kazanç kutsaldır.
C) Bayrak bağımsızlığın, vergi varlığın sembolüdür.
D) Hizmet istiyorsan devletten, vermelisin vergini yüreктen.

8. Sokaklarda yoksullarım,
Şehirler arası yollarım,
Işık görmemiş ellerim
Vergimizden destek bekler.

Uçaklarda pilotlarım,
Öğrenciler kitaplarım,
Aşevinde muhtaçlarım
Vergimizden destek bekler.

Merve Bağcı

Şiirde, vergi vermenin;

- I. ulaşım,
II. bayındırlık,
III. eğitim

faaliyetlerinden hangilerine katkısından bahsedilmiştir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

9. Altıncı sınıf öğrencisi Ahmet ve Kevser Rize’de yaşamaktadırlar. Girdikleri bir Genel Ağ sitesinde “yatırım ve pazarlama ile ilgili akıllı fikirler” proje yarışmasının yapıldığını gördüler. Yarışmanın şartlarını okuduktan sonra onlar da bir proje yapıp yarışmaya katılmaya karar verdiler. İş bölümü yapıp Rize’de ne gibi bir yatırım projesi hazırlayabileceklerini araştırdılar. Yaptıkları araştırmayla Rize’de yetiştirilen ve Rize’ye özgü pek çok ürünün listesini hazırladılar. İçlerinde en çok çay yaprağı dikkatlerini çekti; çünkü Rize’de çok fazla çay üretimi vardı. Hatta çay Rize’de pek çok insanın geçim kaynağını oluşturuyordu.

Ahmet ve Kevser’in yapacakları projede dikkate aldıkları en temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik imkânlar
B) Sermaye ve iş gücü
C) Ulaşım ve enerji potansiyeli
D) Ham madde ve pazar imkânı

10. Tüm kanun ve kurallara uyan, topluma ve devlete karşı sorumluluklarını zamanında yerine getiren kişilere etkin vatandaş denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi etkin vatandaşlık davranışına örnek oluşturmaz?

- A) Işıl’ın ödevlerini zamanında yapması
B) Semih Bey’in belediye seçiminde oy kullanması
C) Ahmet Bey’in konut vergisini zamanında ödemesi
D) Burcu’nun yaya geçidinde kırmızı ışıkta beklemesi

11. Bir bölgenin iklimi, yer şekilleri, ulaşım özellikleri gibi faktörler o bölgede yapılacak ekonomik faaliyetleri etkilemektedir. Ülkemiz farklı coğrafi özelliklere sahip olduğu için ekonomik faaliyetler ve yatırımlar da bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilmektedir. Yatırım yapmak için ham maddeye yakınlık, yeterli sermaye, ulaşım ve pazarlama olanakları, enerji ve iş gücü gerekli olan unsurlar arasında yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde ham maddeye yakınlık faktörünün dikkate alındığı söylenemez?

- A) Et ve süt ürünleri fabrikası için Erzurum ve çevresine yatırım yapılması
B) Mobilya ve kerestecilik için Karadeniz Bölgesi’nin tercih edilmesi
C) Demir-çelik fabrikası için Zonguldak ve çevresinin uygun görülmesi
D) İpekli dokumaya yönelik fabrika için Bursa ve çevresinin düşünülmesi

12. Alışverişlerimizde fiş ya da fatura almadığımızda, tüketici olarak sahip olduğumuz hakkımızı kullanmamış ve görevimizi yapmamış oluruz.

Buna göre, alışverişlerde fiş ya da fatura uygulamasının aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenemez?

- A) Alışveriş işlemlerinin kayıt altına alınmasını
B) Kamu hizmetlerinin sağlıklı şekilde yürütmesini
C) Ürünlerin indirimli olarak alınmasını
D) Tüketici haklarının korunmasını

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 3

1. Türkiye toprak tipleri, tarım ürünleri ve bitki örtüsü çeşitliliği açısından oldukça zengindir.

Bu durumun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı iklim tiplerinin görülmesi
B) Yağış miktarının fazla olması
C) Yıllık sıcaklık farklarının az olması
D) Arazinin engebeli olması

2. Dünyanın en hızlı akan nehirlerinden biri olan Çoruh nehrinde rafting ve kano gibi su sporlarının yapılabilmesinin temel nedeni nedir?

- A) Akarsu yatağının geniş olması
B) Akarsu eğiminin fazla olması
C) Taşıdığı su miktarının çok olması
D) Kar erimeleriyle beslenmesi

3.

- Geleceğin petrolü olarak adlandırılmaktadır.
- Dünya'da var olan rezerv miktarının %65'i Türkiye'de bulunmaktadır.
- Kullanım alanı çok geniştir.
- Jet ve roket yakıtlarının yanında, kimya sanayisi, teknolojik araç ve gereçler ile kâğıt sanayisinde kullanılmaktadır.
- Ülkemizde Balıkesir ve Kütahya'da çıkarılmaktadır.

Öğretmen Dilek Hanım'ın özelliklerini belirttiği maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toryum
B) Kömür
C) Altın
D) Bor

4. Dört buçuk milyar yaşında olan Dünyamızda, geçmiş dönemlerden günümüze kadar fosil yakıtların kullanılması sonucu ortaya çıkan karbon gazı gibi zararlı gazların küresel ısınma, hava kirliliği ve çevre kirliliği gibi sorunlara neden olması sonucu günümüzde yeni enerji kaynaklarının kullanılması gündeme gelmiş buna bağlı olarak alternatif enerji kaynakları kullanılmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi metinde sözü edilen yeni enerji kaynaklarından biri değildir?

- A) Rüzgâr enerjisi
B) Güneş enerjisi
C) Petrol
D) Dalga enerjisi

5. Büyükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı bir bölgede aşağıdaki üretim kollarından hangisine yönelik bir fabrikanın kurulması yatırım açısından isabetli olmaz?

- A) Et ve süt işleme
B) Pamuklu dokuma
C) Deri giyim
D) Hayvansal gıda

6. Nitelikli eleman; iyi eğitim almış, kendini yetiştirmiş, alanında uzman olmuş, zihin gücüne dayalı işlerde çalışanlara denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi nitelikli insanın özelliklerinden değildir?

- A) İşini iyi bir şekilde yapar.
B) Ülke ekonomisinin gelişmesine katkı sağlar.
C) Yeniliklere ve gelişmelere açıktır.
D) Enerjisini ve zamanını sadece işine ayırır.

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 3

7. Meslek seçimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Mesleğimizi seçerken ailemizin sözünün dışına çıkmamalıyız.
- B) İlgili, yetenek ve becerilerimize uygun meslekler seçmeliyiz.
- C) Seçmiş olduğumuz mesleğe yönelik iyi bir eğitim almamız gerekir.
- D) Hem kendimizi hem de seçeceğimiz mesleğin özelliklerini iyi tanımalıyız.

8. Vergi, devlet tarafından yapılan kamu hizmetlerinin maliyetlerini karşılamak amacıyla devlete kaynak oluşturması için alınan paradır. Vergilerin kimlerden ve ne kadar alınacağı kanunla belirlenir. Bir iş adamının, asgari ücretli bir işçinin veya bir kamu personelinin kazancı aynı olmamasından devlete ödemeleri gereken vergiler de farklı olacaktır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Vergilerden elde edilen kazanç toplum yararı için kullanılır.
- B) Vergi vermek devlet hizmetleri ve ülke menfaatleri için çok önemlidir.
- C) Vergi belirli kurallara göre alınır.
- D) Herkesin ödediği vergi miktarı aynıdır.

9. Bir bölgede sanayi tesisleri kurulurken dikkat edilen faktörlerin başında ham maddeye yakınlık gelmektedir.

Aşağıdaki şehir-yatırım eşleştirmelerinden hangisi verilen bilgiye ters düşmektedir?

- A) Adana - Tekstil fabrikası
- B) Diyarbakır - Çay fabrikası
- C) Aydın - Zeytinyağı fabrikası
- D) Konya - Şeker fabrikası

10. I. Vergi vermek vatandaşlık görevidir.
II. Vergiler yasalarla belirlenir, değiştirilir ve kaldırılabilir.
III. Vergiler kişilerin isteğine bağlı olarak alınır.

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

11. On bin yıllık bir kültür birikimine sahip Batman'da petrol yataklarının keşfedilmesi ve sonrasında kurulan petrol sanayi tesislerine paralel olarak artan yatırımlar insanların buraya göç etmesine neden olmuştur. Batman'a yapılan bu göç, beraberinde farklı ve zengin bir kültürü de getirmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin tipik bir kenti olan Batman ve Batman'a bağlı yerleşim alanlarında görülmesi gereken çok sayıda tarihî ve turistik alan bulunmaktadır.

Metne göre, Batman ilinin gelişmesinde ve göç almasında etkili olan en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köklü bir kültür birikimine sahip olması
- B) Önemli bir yer altı kaynağının keşfedilmesi
- C) Zengin bir tarihi mirasa sahip olması
- D) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunması

12. Aşağıdakilerin hangisinde ekonomik faaliyetler ve bu faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı bölgeler doğru eşleştirilmiştir?

Sanayi	Turizm	Ormancılık
A) Marmara	Akdeniz	Karadeniz
B) Karadeniz	Akdeniz	Marmara
C) İç Anadolu	Karadeniz	Akdeniz
D) Akdeniz	Marmara	Karadeniz

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 2

1. Üretilip hasat edildikten sonra farklı sanayi kuruluşlarında işlenip kullanılabilen tarım ürünlerine "sanayi bitkileri" denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sanayi bitkilerine örnek olarak gösterilemez?

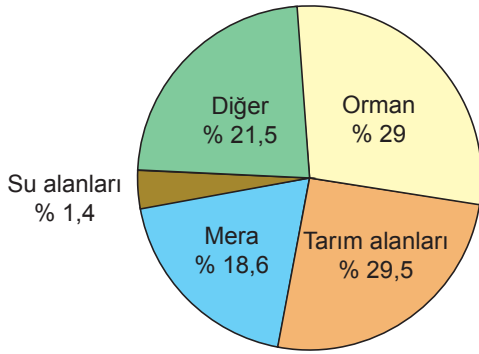
- A) Pamuk B) Çay
C) Şeker pancarı D) Mercimek

2. İklim seçiciliği olmadığından ülkemizin her yerinde yapılabilir. Nüfusun fazla olması ve pazarlama imkânlarının kolay olmasından dolayı daha çok İstanbul, Bursa, Ankara vb. şehirlerin çevresinde yapılmaktadır.

Hakkında bilgi verilen ekonomik faaliyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kümes hayvancılığı B) İpek böcekçiliği
C) Arıcılık D) Küçükbaş hayvancılık

3. Aşağıda 2020 TÜİK verilerine göre Türkiye'de arazi kullanımını grafiği verilmiştir.

Grafikteki veriler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mevcut su kaynakları ülkenin ihtiyacını karşılamada yetersiz kalmaktadır.
B) Tarım arazisinin kullanım payı diğer alanlara göre daha fazladır.
C) Tarım arazilerinin önemli bir bölümü mera olarak kullanılmaktadır.
D) Diğer kullanım alanları içindeki en fazla paya sahip olan hizmet sektörüdür.

4. Türkiye zengin yer altı ve yer üstü kaynakları ile kendi ihtiyacının büyük bir kısmını karşılar. İhtiyacı olan bazı ürünleri de başka ülkelerden satın alır.

Buna göre, aşağıdaki ürünlerden hangisinin Türkiye'nin dış alımındaki payı daha fazladır?

- A) Tekstil ürünleri B) Kimyasal ürünler
C) Tarım ürünleri D) Orman ürünleri

5. Ülkemiz maden çeşitliliği bakımından oldukça zengindir. Çıkarılan madenlerden demir, inşaat sektöründe ve metal sanayisinde kullanılırken; bakır, elektrik-elektronik sanayisinde kullanılır. Krom demirin sertleştirilmesinde ve çelik üretiminde kullanılırken; uçak, otomobil gibi sanayilerde ise alüminyumun ham maddesi olan boksit kullanılmaktadır.

Buna göre, ülkemizde çıkarılan madenler ile ilgili;

- I. yerli sanayinin ihtiyacını karşılamada yetersiz kaldığı,
II. farklı sanayi kollarının oluşmasına imkân tanıdığı,
III. ekonomik gelişmeye katkı sağladığı

çıkartmalarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

6. Aşağıda doğal kaynaklarımızdan yararlanarak üretim faaliyetleri yapan bazı fabrikalar verilmiştir.

- İstanbul-şişecam
- Çanakkale-seramik
- Kütahya-porselen
- İzmit-çimento

Bu fabrikalarda aşağıdaki doğal kaynaklardan hangisi ham madde olarak kullanılır?

- A) Su B) Petrol C) Toprak D) Orman

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 2

7.

Verilen görsellerde vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre kirliliğinin küresel ısınmayı hızlandırması
- B) Kaynakların bilinçsiz kullanımının canlı hayatına etkisi
- C) Küresel iklim değişikliği ve sonuçları
- D) Sanayinin gelişmesinin doğaya zarar vermesi

8. Güneş enerjisi tükenmeyen bir enerji kaynağıdır. Yeryüzü, dünyanın bütün bir yılda tükettiği enerji miktarından daha fazla enerjiyi bir saat içinde güneşten alır.

Verilen bilgilerde güneş enerjisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Su kirliliğini azaltması
- B) Hava kirliliğini azaltması
- C) Yenilenebilir enerji olması
- D) Karbon salınımını düşürmesi

9. • Doğada kendiliğinden var olan kaynaklardan elde edilir.
• Çevre dostu ve ekonomiktir.
• Kullanımı sınırsızdır.
• Canlı yaşamı ve atmosfere verdiği zarar çok azdır.

Verilen özellikler aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi için geçerlidir?

- A) Petrol
- B) Rüzgâr
- C) Doğal gaz
- D) Taş kömürü

10. • Çevre kirliliği artar.
• Salgın hastalıklar çoğalır.
• Kutuplarda buzullar erir.
• Sel ve heyelan gibi afetler yaşanır.
• Kuraklık artar.
• Açlık ve susuzluk baş gösterir.
• Yangınlar artar.

Bu bilgiler aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Doğal kaynakları korumak için alınacak önlemler nelerdir?
- B) Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin sonuçları nelerdir?
- C) Yanlış arazi kullanımının sonuçları nelerdir?
- D) Doğal kaynakların canlı yaşamına etkileri nelerdir?

11. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2017 yılında sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde oluşan atıkları kontrol altına almak ve değerlendirmek, gelecek nesillere daha temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmak adına Sıfır Atık Projesi'ni hayata geçirmiştir.

Buna göre, Sıfır Atık Projesi'yle;

- I. geri dönüşüm bilinci kazandırmak,
- II. çevre duyarlılığı geliştirmek,
- III. tasarruf bilinci oluşturmak

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

12. Aşağıda verilen enerji kaynaklarından hangisinin iklim olaylarından daha az etkilenmesi beklenir?

- A) Jeotermal enerji
- B) Rüzgâr enerjisi
- C) Güneş enerjisi
- D) Hidroelektrik enerji

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 1

1. Türkiye’de ormancılık faaliyetlerinin çoğunlukla kıyı bölgelerde yapılmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi faaliyetlerinin gelişmiş olması
- B) Nem ve yağış miktarının fazla olması
- C) Dağınık yerleşme tipinin görülmesi
- D) Turizm faaliyetlerinin yaygın bir şekilde yapılması

2. Yer şekilleri ve iklim özellikleri sebebiyle Doğu Anadolu Bölgesi’nde tarımsal üretim azdır. Bunun yerine insanlar genellikle büyükbaş hayvancılık yapmaktadırlar.

Buna göre, Doğu Anadolu Bölgesi’nde aşağıda verilen sanayi dallarından hangisi daha gelişmiştir?

- A) Otomotiv
- B) Konserve
- C) Meyve suyu
- D) Et ve süt ürünleri

3. Bir iş adamı olan Ali Bey, Konya’da un fabrikası kurmaya karar verir.

Ali Bey’in un fabrikası kurmak için Konya’yı tercih etmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ham madde yönünden zengin olması
- B) Ulaşım imkanlarının gelişmiş olması
- C) Nitelikli insan gücünün var olması
- D) Pazarlama imkânlarının uygun olması

4. “Yaşadığım şehirde ormanlar geniş yer tutuyor. Arazilerimiz çok geniş ve verimlidir. Ayrıca deniz kenarında bulunan şehrimizin iklimi ılıman, yazları sıcak ve uzun geçer.”

Buna göre, özellikleri verilen şehir ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Ormancılık faaliyetlerine uygundur.
- B) Deniz turizmi yapılabilir.
- C) Tarımsal üretim yapılabilir.
- D) Maden rezervi bakımından zengindir.

5. Enerji kaynaklarından bir kısmının doğada varlığı sona ermez. Bu kaynaklara yenilenebilir enerji kaynakları denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir enerji kaynağı değildir?

- A) Rüzgâr
- B) Biyoenerji
- C) Jeotermal
- D) Doğal gaz

6. Su gücüyle üretilen elektrik enerjisine hidroelektrik enerji denir. Hidroelektrik enerji, işleyiş olarak öncelikle büyük miktarlardaki suyun belirlenmiş bir yükseklikten salıverilmesiyle oluşan enerjinin türbin kullanılarak mekanik enerjiye dönüştürülmesi esasına dayanır.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerden hangisinin akarsularını hidroelektrik santral kurmak için daha uygundur?

- A) İç Anadolu Bölgesi
- B) Doğu Anadolu Bölgesi
- C) Ege Bölgesi
- D) Marmara Bölgesi

Üretim, Dağıtım ve Tüketim - 1

7. Hızlı koşamayan birinin atlet olmasını bekleyemeyiz. Fen bilimleri dersini sevmeyen birinin biyolog olması ise çok kolay olmaz.

Verilen bilgide meslek seçimini etkileyen;

- I. ilgi,
- II. yetenek,
- III. çevre

unsurlarının hangilerinden bahsedilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

8. Ülkemizin tuz ihtiyacının önemli bir kısmının sağlandığı Tuz Gölü'nde, gölü besleyen derelerin suyuna karışan atıklar ve kirli sular nedeni ile yapısal bozukluklarla karşılaşmaktadır. Gölü besleyen derelerin ve yer altı sularının sulama amacı ile kullanılması sonucu göl kurumaya başlayarak zamanla küçülmüştür.

Metne göre, Tuz Gölü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkemizin önemli tuz kaynaklarından biridir.
- B) Zamanla kuruyarak küçülmeye başlamıştır.
- C) Türkiye'nin tuz ihtiyacını karşılayamaz hale gelmiştir.
- D) Artan kirlilikten olumsuz yönde etkilenmektedir.

9. Aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin küresel ısınma üzerindeki etkisi daha fazladır?

- A) Tarım
- B) Sanayi
- C) Madencilik
- D) Turizm

10. Hayat kaynaklarımızdan biri olan toprak; tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin vazgeçilmez kaynaklarından biri olduğu gibi, sanayide de ham madde olarak kullanılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin üretiminde toprak ham madde olarak kullanılmaz?

- A) Mobilya
- B) Çimento
- C) Fayans
- D) Kiremit

11. • Erozyon,
• Küresel Isınma,
• Hava kirliliği

Bu çevre sorunlarının sebepleri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Ormanların tahrip edilmesi
- B) Sanayi tesislerinin denetlenmemesi
- C) Yer kabuğunu oluşturan levhaların hareketleri
- D) Yenilenemeyen enerji kaynaklarının bilinçsizce tüketilmesi

12. Nüfus artışı ile birlikte kişi başına düşen temiz su ihtiyacı artmaktadır. Bu nedenle temiz su tüketirken dikkat edilmesi, su olabildiğince tasarruflu kullanılmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi su kaynaklarında tasarruf tedbirlerinden biri değildir?

- A) Bulaşıkları elde yıkamak
- B) Evdeki bozuk muslukları tamir etmek
- C) Tıraş olurken, diş fırçalarken muslukları kapatmak
- D) Çamaşır makinesini tam doldurmadan çalıştırmamak

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 4

1. Sosyal bilimleri oluşturan birçok farklı bilim dalı vardır. Aşağıda bu bilim dallarından bazılarının açıklaması verilmiştir:

- Toplum içindeki bireyi, grupları, kurumları, olayları ve aralarındaki ilişki ve etkileşimi inceleyen bilim dalıdır.
- Çevremizde yaşayan insanların davranışları ve kişilik özelliklerini tanımamızı ve onlarla iyi iletişim kurmamızı sağlar.
- Yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkarılan iskelet, kafatası gibi kalıntılar sayesinde insanın fiziki yapısını araştırarak insanlık tarihinin eski dönemlerinin aydınlatılmasına yardımcı olur.

Verilen açıklamalarda aşağıdaki bilim dallarından hangisi ile ilgili bilgi bulunmamaktadır?

- A) Psikoloji B) Sosyoloji
C) Arkeoloji D) Antropoloji

1	Karahantepe, Tek Tek Dağlarında yüksek bir tepenin üzerinde Şanlıurfa kent merkezine 50 km mesafede, karasal iklimin görüldüğü bir bölgede yer alır.
2	12 bin yıl önceki yaşamı gözler önüne seren Karahantepe'de 70 kişilik bir ekip tarafından yürütülen kazı çalışmalarında Türk ve yabancı bilim insanları yer almaktadır.
3	Neolitik Çağda Karahantepe toplumu Şamanizm'e inanan, ortak bir hafızaya sahip, doğaya saygı duyan ve yerleşik yaşayan bir toplumdur.

Tabloda verilen bilgiler sırasıyla aşağıdaki bilim dallarından hangisiyle ilgilidir?

	1	2	3
A) Coğrafya	Arkeoloji	Tarih	
B) Arkeoloji	Tarih	Coğrafya	
C) Coğrafya	Tarih	Arkeoloji	
D) Tarih	Coğrafya	Arkeoloji	

3. Altıncı sınıf öğrencisi Selçuk, yapmış olduğu araştırmada yararlanmış olduğu kaynakların kime ait olduğunu bilimsel araştırma yazım kurallarına göre belirtmiştir.

Bu bilgilere göre Selçuk ile ilgili,

- Araştırmasını güvenilir hale getirmiştir.
- Bilimsel etiğe uygun davranmıştır.
- Özgün bir bilimsel çalışma ortaya koymuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

4. "Süt ve süt ürünleri yeterince tüketilmediği için çocukların boy ortalamaları ülke ortalamasının altında olabilir." **cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?**

- A) Problemin belirlenmesi B) Hipotezin oluşturulması
C) Verilerin toplanması D) Rapor yazılması

5. Altıncı sınıf öğrencisi Dilek proje çalışmasına aşağıdaki örnekleri eklemiştir:

- Hastalıklar gen teknolojisi ile iyileştirilebilecek.
- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nin çalışmaları sonucu üretilen yapay kan, deney çalışmalarının ardından insanlara verilmeye başlanacak.
- Arıların gözlerinden esinlenerek çarpışmaya karşı geliştirilen yeni bir sistem arabalarda kullanılacak.
- Çocukların sorunlarını, korkularını, duygu durumlarını, eğitimle ilgili düşüncelerini, yetenek ve ilgilerini yapay zekâ ile depolayan öğretmen robotlar üretilecek.

Buna göre, Dilek'in ödevine en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Teknolojinin günlük hayatta karşılaşılan sorunları çözümedeki etkileri
B) Yapay zekânın günlük yaşamda meydana getirdiği değişiklikler
C) Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gelecekteki yaşam üzerindeki etkileri
D) Robot teknolojisinin insan yaşamına sağladığı katkılar

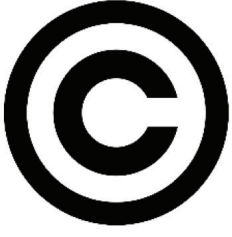
6. Sosyal Bilgiler öğretmeni Kadir Bey, Alperen'e Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili bir araştırma projesi vermiştir. Alperen öncelikle araştıracağı konuyu Malazgirt Savaşı ve Sultan Alparslan olarak sınırlandırmıştır. Ardından Malazgirt Savaşı'nın sebeplerinin neler olabileceği ile ilgili birtakım hipotezler (varsayım) oluşturmuştur.

Bilimsel araştırma basamaklarına göre, Alperen'in bu aşamadan sonra yapacağı çalışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Elde edilen verileri rapor haline getirmek
B) Konuyla ilgili kaynaklardan bilgi toplamak
C) Toplanan bilgileri sınıflandırmak
D) Çalışma yapılacak süreyi belirlemek

7.

Üzerinde yukarıdaki sembolün bulunduğu ürünler için,

- I. Ürünü ortaya koyan kişi onunla ilgili ekonomik hakları elinde bulundurur.
- II. İzin alınmaksızın serbestçe kullanılabilir.
- III. Kanunlarla koruma altına alınmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

8. İntihal (aşırma), bir kişinin eserinde başka kişilerin ifade, buluş veya düşüncelerini kaynak göstermeksizin kendisine aitmiş gibi kullanmasına denir.

Buna göre, intihal yapan bir kişinin aşağıdakilerden hangisine dikkat etmediği söylenebilir?

- A) Düşünce ve ifade özgürlüğüne
- B) Haberleşme hürriyetine
- C) Telif hakkına
- D) Korsan yayına

9. Telif ve patent hakkı saklı ürünleri yasal yollardan temin etme önemli bir vatandaşlık sorumluluğudur. Satın aldığımız ürünlerde telif ve patent hakkına saygı duymazsak birtakım olumsuzluklar yaşayabilir ve yaptırımla karşılaşabiliriz.

Telif ve patent hakkı ihlal edildiğinde,

- I. Ürünü ortaya koyan mucit veya sanatçı emeğinin karşılığını alamaz.
- II. Yasa dışı faaliyetlerin gelişmesine ortam hazırlanmış olur.
- III. Bandrolsüz ürünlerden devlet vergi alamadığı için hizmetler aksar.

durumlarından hangileri yaşanabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

10. Ahmet Bey arabalarda çarpışma anında hasarı azaltacak yeni bir hava yastığı üretmiştir.

Ahmet Bey'in ürünün kullanım hakkını elinde bulundurabilmesi için yapması gereken ilk iş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ürünü devlete ait bir kuruma bağışlamalıdır.
- B) Türk Patent ve Marka Kurumu'na başvurup ürünü tescilletmelidir.
- C) Bir fabrika sahibiyle anlaşıp ürünün seri üretime geçmesini sağlamalıdır.
- D) İyi bir fiyat teklifiyle yurt dışından gelen kişiye ürünü satmalıdır.

11. Telif ve patent hakkı olan fikir ve sanat eserleri yasal yollardan üretilmektedir. Korsan ürün ise bu eserlerin izinsiz bir şekilde üretilmesidir. Bu nedenle eserlerin çoğaltılması ve taklit edilmesini önlemek amacıyla eserlere bandroller basılmaktadır. Korsan ürün almak eser sahibinin haklarını yok saymak ve emeğine saygı duymamak anlamına gelmektedir. Ayrıca korsan ürünlerden dolayı devlet ekonomik olarak zarara uğramaktadır.

Bu bilgilere göre,

- I. Korsan eserleri önlemek için çalışmalar yapılmaktadır.
- II. Eser sahiplerinin hakkı korunmaya çalışılmaktadır.
- III. Üretimde rekabet ve kalitenin artması amaçlanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

12. "Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesine telif hakkı denir."

Buna göre, telif hakkının kullanımı ile ilgili,

- I. Emeğe saygı duyulur.
- II. Eser süresiz korunur.
- III. Vergi kaybı önlenir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız II	B) I ve II
C) I ve III	D) I, II ve III

1. Aşağıdaki görsellerden hangisi ürünlerin üzerindeki telif hakkı sembolüdür?

2.

Gazi Mustafa Kemal yorulmaz bir okuyucu, büyük bir arayıcı, yüksek bir tenkitçi ve derin bir gözlemcidir.”

(Hasan Cemil Çambel)

Buna göre, Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Araştırmacıdır.
- B) Okumayı sever.
- C) Bilgileri olduğu gibi kabul eder.
- D) Olayları iyi gözlemler.

3. Bir ürünün piyasaya korsan olarak çıkarılması aşağıdakilerden hangisine neden olur?

- A) Eser sahibinin emeğinin karşılığını alamamasına
- B) Sanat adamlarının çoğalmasına
- C) Yeni eserlerin teşvikine
- D) Devlete verilecek verginin artmasına

4. Atatürk, bilim ve teknolojinin toplumsal gelişim için önemli olduğunu vurgulamıştır. Bilimsel düşünme becerisinin halk içinde yayılması için çaba harcamış ve bu doğrultuda sosyal bilimler başta olmak üzere sağlık ve teknoloji alanlarında çeşitli kurumlar açtırmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde bu doğrultuda açılan kurumlardan biri değildir?

- A) Türk Tarih Kurumu
- B) Ankara Dil veTarih-Coğrafya Fakültesi
- C) Türk Dil Kurumu
- D) Çocuk Esirgeme Kurumu

5. Ceren ve arkadaşları araştırma için kütüphaneye gitmişler, burada ulaştıkları bilgileri not almışlar, yaptıkları alıntılarını tırnak (“ ”) içinde kullanmışlar ve notların altına da konunun adı, yazarın adı, kitabın adı, cilt ve sayfa numaraları ve basım yılını yazmışlardır.

Buna göre, Ceren ve arkadaşları aşağıdakilerden hangisine dikkat etmişlerdir?

- A) Bilim ve sanat özgürlüğüne
- B) Telif hakkına
- C) Düşünceyi ifade etme hürriyetine
- D) Basın hürriyetine

6. • Bilim ve sanat dallarında ortaya çıkan yeni kavramların Türkçe karşılıklarını bulmaktır.
• Türkçe'yi yabancı kelimelerin boyunduruğundan kurtarmaktır.

Bu amaçları gerçekleştirmek için Atatürk tarafından aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

- A) Türk Tarih Kurumu
- B) Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
- C) Türk Dil Kurumu
- D) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 3

7. Sosyal bilimler, toplum olaylarını, insanın sosyal ve kültürel faaliyetleri konusunda araştırma ve inceleme yapan bilim dallarını kapsar. Her sosyal bilim dalı insan yaşamının farklı bir alanını inceler.

Buna göre, aşağıdaki bilim dallarından hangisi sosyal bilimler arasında yer alır?

- A) Matematik
B) Fizik
C) Kimya
D) Tarih

8. Bir bilim insanı araştırma basamaklarını kullanarak bir araştırma yapacaktır. Bu doğrultuda çalışmalara başlamış fakat planlanan araştırmanın aşamalarının hangi tarihler arasında tamamlanacağını belirleyememiştir.

Buna göre, bilim insanı araştırma basamaklarından hangisinde sıkıntı yaşamıştır?

- A) Konuyu belirleme
B) Problemi ortaya koyma
C) Süreyi belirleme
D) Varsayımları test etme

9. Dünyada her şey için; uygarlık için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir; fendir.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Bu sözle Atatürk aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Sporun
B) Siyasetin
C) Bilimin
D) Ordunun

10. Son yıllarda bilim ve teknoloji alanında meydana gelen devrimsel gelişmeler her alanda olduğu gibi tıp alanında da kendini göstermiştir. Böylece birçok amansız hastalık karşısında ümit veren gelişmeler yaşanmıştır.

Buna göre, tıp alanında meydana gelen teknolojik gelişmelerle, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Hastanelere ihtiyacın kalmaması
B) Yapay kalp nakli yapılması
C) Kanserin tedavi edilmesi
D) İnsan ömrünün uzaması

11. Amerika'da bir üniversite öğrencisi internetten müzik dosyası indirdiği ve bunu paylaştığı için dört plak şirketine 675 bin dolar ödemeye mahkûm edildi.

Buna göre, üniversite öğrencisi hangisini hakkı ihlal ettiği için ceza ödemek zorunda kalmıştır?

- A) Tüketici haklarını
B) Telif ve patent hakkını
C) Haberleşme özgürlüğünü
D) Düşünceyi ifade etme özgürlüğünü

12. Aşağıda verilen tıp alanındaki gelişmelerden hangisinin toplumsal dayanışmaya katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Açık kalp ameliyatlarının yapılması
B) Kan bağıışı kampanyasının düzenlenmesi
C) Lazer tedavisi ile gözlük kullanımının azalması
D) Şeker hastaları için insülin üretilmesi

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 2

1. Bilim insanları, yaklaşık olarak altı bin yıl önce yaşamış olan bir kadının yüzünü tasvir etti. Çalışmaya, kadının çiğnediği sakızda bıraktığı DNA'sı katkıda bulundu. Altı bin yıl önce, şu anda Danimarka'nın güneyinde deniz kıyısındaki bir bataklıkta, mavi gözlü, koyu saçlı ve koyu tenli bir kadın ağzına bir parça sakız attı. Sakızı ağızından attığında DNA'sını da bırakmış oldu ve altı bin yıl sonra, bilim insanları, sakız üzerinde testler yaparak kadının olası yüzünü çizdi.

Bu araştırmaya aşağıdaki bilim dallarından hangisinin katkı sağladığı söylenemez?

- A) Arkeoloji
B) Antropoloji
C) Hukuk
D) Coğrafya

2. Anadolu'da Hititler'den kalma Hattuşaş antik kentinde yapılan kazılarda çok sayıda kalıntıya rastlanmıştır. Bunların incelenmesi esnasında; elde edilen yazıtlar ve belgeler yoluyla, Hititlerin kullandıkları yazılar günümüz dillerine çevrilmiştir. Mezarlarda bulunan kemik ve iskeletlerden yararlanılarak Hititlerin kültürel ve toplumsal yapısı incelenmiş ve Hitit hükümdarlarının tanrılarına hesap vermek amacıyla yazdıkları "anal" denilen yıllıklar bulunmuştur.

Hititler ile ilgili bu çalışmada aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanıldığı söylenemez?

- A) Arkeoloji
B) Ekonomi
C) Tarih
D) Antropoloji

3. Anavarza Antik Kenti Adana'ya bağlı Kozan ilçesinin 28 km güneyinde Dilekkaya Köyü sınırları içinde yer almaktadır. Yaklaşık 2000 yıllık geçmişe sahip bu antik kentte yapılan inceleme ve kazılar sonrası, 1500 metre uzunluğunda 20 burçlu sur duvarı, sütunlu yol, hamam, kilise, tiyatro, amfitiyatro, stadyum, su yolları, kaya mezarları, M.S. III. yy'a ait deniz tanrıçası Thetys mozaiği, Kilikya Bölgesi'ndeki tek örnek olan üç girişli zafer takı ve ovanın ortasında bir ada gibi yükselen tepe üzerindeki Ortaçağ kalesi önemli kalıntılar ortaya çıkarılmıştır. Zengin bir kültürel geçmişe sahip Anavarza Antik Kenti, Helenistik, Roma, Bizans, Sasani ve Osmanlı dönemlerine ait izler taşımaktadır.

Anavarza Antik Kenti'ne ait bu bilgilere ulaşıırken;

- I. tarih,
II. coğrafya,
III. arkeoloji

bilim alanlarının hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Göbeklitepe, tarihin en büyük keşiflerinden biridir. Çünkü daha şehir hayatına geçmemiş olduğu düşünülen avcı-toplayıcı toplumların dinî tören alanı inşa etmiş olduğunu gösteren ilk örnektir. Bu keşif medeniyet tarihinde devrim niteliğindedir. Göbeklitepe'nin bir diğer önemi ise insanlık tarihinde ilk buğday ekiminin yapıldığı ve çiftçiliğin ilk başladığı yer olmasıdır.

Buna göre, Göbeklitepe ile ilgili bilgilere aşağıdaki bilim dallarının hangisiyle ulaşıldığı söylenebilir?

- A) Arkeoloji
B) Psikoloji
C) Felsefe
D) Sosyoloji

5.

Görselde verilen tanımlar aşağıdaki sosyal bilim alanlarından hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Coğrafya
B) Hukuk
C) Felsefe
D) Tarih

6. Nanoteknoloji günlük hayatta tekstil, sağlık, kimya sanayi gibi sahalarda kullanılmaktadır. Nanoteknoloji sayesinde çelikten on kat daha güçlü fakat çelikten daha hafif malzemeler geliştirilerek, daha az yakıt tüketen deniz, kara ve hava taşıtları üretilmektedir.

Buna göre nanoteknolojinin kullanımı ile ilgili;

- I. enerjiden tasarruf edilmesini sağladığı,
II. birçok alanda faydalanıldığı,
III. zaman ve maliyet kaybına neden olduğu

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Zeynep, Sosyal Bilgiler dersi proje ödevi için günümüzde önemli bir sorun haline gelen teknoloji bağımlılığını ölçmek amacıyla okulda bir anket çalışması başlattı. Öğrencilerin günde kaç saat telefon, genel ağ ve televizyon başında vakit geçirdiklerini belirleyip farkındalık oluşturmak istediğini belirtti.

Buna göre, Zeynep'in aşağıdaki bilimlerden hangisi ile ilgili çalışma yaptığı söylenebilir?

- A) Tarih
B) Psikoloji
C) Felsefe
D) Sosyoloji

8. Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle yapay zekânın insan yaşamındaki yeri de giderek artmaktadır. Yapay zekâ eğitim, sağlık, iletişim ve bankacılık gibi pek çok konuda insan yaşamını kolaylaştırırken bazı mesleklere duyulan ihtiyacı da ortadan kaldırmaktadır. Siber güvenlik, bankacılık, görüntü tanıma, tıp, elektronik, eğitim yazılımları gibi birçok sektörde rol oynayan yapay zekâ, bireylerin mesleki donanımlarını ve tercihlerini de etkilemektedir. Artık yapay zekâ mühendisliği, yazılım mühendisliği, blockchain (veri saklama) uzmanlığı, dijital veri dedektifiği gibi mesleklere duyulan ilgi ve ihtiyaç artarken, matbaacılık, kasiyerlik, veznedarlık gibi mesleklere duyulan ihtiyaç ise giderek azalmaktadır.

Bu metne göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler bireylerin günlük yaşam ve kariyer tercihlerini etkilemiştir.
B) Teknolojik icatlar insan gücüne olan ihtiyacı ortadan kaldırmıştır.
C) Sanal oyunlar yüz yüze iletişimi ve beden gücüne duyulan ihtiyacı arttırmıştır.
D) Yapay zekâ yazılımlarının gelişmesi bireylerin meslek tercihlerini sınırlamıştır.

9. Üç boyutlu yazıcılar günümüzde üzerinde çalışma yapılan ve gelişmeye açık olan teknolojik bir yeniliktir. Henüz her yerde yaygın olarak kullanılmaması da gelecekte hayatımızın birçok alanında yer alması öngörülmektedir. Örneğin evinizdeki kapı kolunu değiştirmek istediğinizde beğendiğiniz bir modelin tasarımını üç boyutlu yazıcınızdan çıkarabileceksiniz.

Metinde verilen bilgilere göre, üç boyutlu yazıcılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Basit işlerde kullanılmasının amaçlandığı
B) Günlük yaşamı kolaylaştırıcı özelliğe sahip olduğu
C) Geleceğin teknolojileri arasında görüldüğü
D) Kişiye özel üretim imkânı sağladığı

10.

İstanbul'da özel bir hastanede 5G ile çevrim içi uzaktan bir ameliyat gerçekleştirildi. Ameliyatta, 5G üzerinden çalışan interaktif platform ve akıllı gözlükler kullanıldı. İşlemi gerçekleştiren cerrahın kullandığı 5G bağlantılı akıllı gözlük sayesinde çok düşük gecikmeli ve yüksek kaliteli görüntü aktarımı sağlanarak, farklı şehirlerdeki doktorların operasyonu anlık olarak takip etmelerine imkan tanındı. Türkiye, sağlık sektöründe önemli bir dijitalleşme adımı olan bu çalışmanın yapıldığı sayılı ülkelerden biri haline geldi.

Bu metne göre,

- I. Sağlık sektörü her geçen gün gelişmektedir.
II. Dijitalleşme ile anlık görüntü aktarımı sağlanabilmektedir.
III. Teknolojik gelişmeler sağlıkta yeni uygulamaları başlatmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

11. Kalp hastalarının bazıları yaşamlarını ancak kalp pilleri ile devam ettirebilmektedir. Fakat kalp pillerinin kullanım ömrü sınırlıdır. Bu nedenle kalp yetmezliği olan hastaların belirli aralıklarla ameliyat edilerek kalp pillerinin değiştirilmesi gerekmektedir. Bu soruna çözüm bulmak isteyen Türk bilim insanı Canan Dağdeviren, giyilebilir kalp pilini icat etmiştir. Dağdeviren'in icat ettiği bu piller, kalp yetmezliği olan hastaların kalbinin üzerine yapıştırılacaktır. Pil, kalp ve diğer iç organların hareket enerjisini elektrik enerjisine çevirerek şarj edilecektir. Böylelikle giyilebilir kalp pili takılan hastalar belirli aralıklarla ameliyat olmak zorunda kalmayacaktır.

Metne göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Koruyucu önlemlerle bulaşıcı hastalıkların yayılması engellenmektedir.
B) Geliştirilen teknolojik icatlar sağlık hizmetlerinin kalitesini yükseltmektedir.
C) Doğal kaynakların kullanımı ile hastaların iyileşme süresi kısalmaktadır.
D) Bilimsel çalışmalara ayrılan yatırımlarla insan emeğine olan ihtiyaç artmaktadır.

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 1

1. I. Toplumsal olaylar
II. Toplumun yaşam biçimi
III. İnsan vücudunun yapısı
IV. Toplumlararası kültürel etkileşimler
- Yukarıda verilenlerden hangileri sosyal bilimlerin inceleme alanına girmektedir?**

- A) Yalnız II
B) I ve III
C) I ve IV
D) I, II ve IV

2. Teknolojik alandaki gelişmeler bazı durumlarda insan sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Sanayileşme sonucu solunum sistemi hastalıklarının artması
B) Sanayileşme sonucu insan gücünü aşan işlerin başarılabilmesi
C) Ulaşımındaki gelişmeler sayesinde zaman kaybının azaltılması
D) Hızlı iletişim sayesinde anında haber alınabilmesi

3. Bahriye Öğretmen, Sosyal Bilgiler dersinde "Eski Kültür ve Uygarlıkları" konusunu işlemek için sınıfa eski uygarlıklardan kalan alet, malzeme, ev eşyası ile ilgili görselleri getirmiştir.

**Buna göre, Bahriye Öğretmen hangi bilim dalının ve-
rilerinden yararlanmıştı?**

- A) Arkeoloji
B) Ekonomi
C) Coğrafya
D) Hukuk

4. Teknoloji kullanımının sosyalleşme ve toplumsal ilişkiler üzerinde birçok olumlu etkisi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu olumlu etkilerden biri değildir?

- A) Geniş insan kitlelerine daha kolay ulaşılması
B) Duygu ve düşüncelerin paylaşımını kolaylaştırması
C) Kolay bir şekilde bilgi alışverişi yapılması
D) Daha güçlü insan ilişkilerinin kurulması

5. • Fransız bilim insanları ikiye kesilse bile kendini onarabilen bir materyal geliştirdiler.
• Bilim insanları uzaktan bakıldığında sadece bir kağıt parçasına benzeyen pil geliştirdiler.
• Bilim insanları karanlıkta yol gösteren halılar ürettiler.

Bu gelişmeler dikkate alındığında bilim ve teknolojinin getirdiği yeniliklerin insan hayatına katkıları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İnsan yaşamını kolaylaştırması
B) Zamanın daha verimli kullanılmasını sağlaması
C) İnsan ilişkilerinin zayıflaması
D) Sağlık alanındaki gelişmelerle insan yaşamının uzatılması

- 6.

Dünyanın ve yaşamın insani ve toplumsal yönlerini inceleyen bilimlere sosyal bilimler adı verilmektedir. Sosyal bilimler insanların toplumsal ve kültürel olarak yapmış oldukları faaliyetleri inceler.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyal bilim dallarından biri değildir?

- A) Tarih
B) Biyoloji
C) Sosyoloji
D) Coğrafya

Bilim, Teknoloji ve Toplum - 1

7.

Geçmişte yaşamış insanların günlük hayatta kullandıkları eşyaları ve yapı kalıntılarını araştırarak insan yaşantısı ile ilgili bilgilere ulaşmak istiyorum.

Buna göre, öğrencinin çalışmayı istediği sosyal bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafya
B) Ekonomi
C) Psikoloji
D) Arkeoloji

8. Günümüzde insan hayatını kolaylaştıran birçok teknolojik gelişme yaşanmaktadır.

Aşağıdaki teknolojik gelişmelerden hangisinin gelecekte insan yaşamını daha az etkilemesi beklenir?

- A) Bilgisayar
B) Telgraf
C) Cep telefonu
D) Yapay zekâ

9.

Etrafımızda görmediğimiz ama sürekli nefes aldığımız bir hava var. Bu hava ısınmaya başladı. Havanın ısınmasıyla da, dünya ısınmaya başladı. Hasta olup da ateşimiz çıktığında kendimizi iyi hissetmeyiz, öyle değil mi? İşte dünya da şimdi kendisini iyi hissetmiyor. Hasta olup ateşimiz çıktığında buna sebep olan mikroplardan kurtulmaya çalışırız. Dünyanın da ısınmasına sebep olan nedenlerden kurtulup iyileşmesi gerekmektedir.

Metinde anlatılan durum aşağıdaki sosyal bilim dallarından hangisinin çalışma alanına girmektedir?

- A) Coğrafya
B) Tarih
C) Tıp
D) Psikoloji

10. Bir tıp fakültesinde çalışan başhemşire "Stomakit" adlı bir ürün meydana getirmiştir.

Bulduğu ürünü koruması için başhemşirenin yapması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültür Bakanlığına başvurulmalıdır.
B) Ürünün patent hakkını almalıdır.
C) Korsan olarak çoğaltmalıdır.
D) Ürünün telif hakkını almalıdır.

11. **Aşağıdakilerden hangisi korsan ürünlerle ilgilidir?**

- A) Telif hakkı alınmış ürünlerdir.
B) Üzerlerinde Kültür Bakanlığı bandrolü vardır.
C) Ürünlerin vergisi devlete ödenmiştir.
D) Sahibinden izin alınmadan çoğaltılırlar.

12. **Ürünlere telif ve patent hakkının verilmesinin yararları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

- A) Ürün sahiplerinin emeğinin karşılığını alması
B) Devletin vergi gelirlerinin zarara uğramaması
C) Ürünlerin kullanım tarihlerinin kısıtlanması
D) Yeni ürünlerin ortaya çıkması için teşvik edilmesi

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 4

1. Aynı mevsim döneminde;

- Marmara Denizi çevresi, Anadolu'nun doğusuna göre,
- Yaklaşık aynı paralel üzerinde yer alan Eskişehir, Erzurum'a göre daha sıcaktır.

Verilen durumların ortak nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti
C) Denizellik
- B) Rüzgârlar
D) Dağların uzanışı

2. Aşağıda Türkiye'nin bitki örtüsü haritası verilmiştir.

Buna göre Türkiye'de bitki örtüsü çeşitliliğinin oluşmasında;

- iklim özellikleri,
- dağların uzanış yönü,
- denizellik ve karasallık

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
C) II ve III
- B) I ve III
D) I, II ve III

3.

Türkiye'nin doğusunda kar yağışı etkili olurken Bodrum'da yazdan kalma günler yaşanıyor. Bodrum'da sıcak havayı fırsat bilen vatandaşlar sahile akın etti. Kars ve Erzurum'da kar yağışının etkili olduğu, Ardahan'a ise Sibiryaya soğuklarının geldiği öğrenildi. Ardahan'da hava sıcaklığı -28 dereceye kadar düşerken Ege kıyılarında 25 dereceye kadar ulaştı.

Genel ağ haberine göre aynı anda farklı iklim özelliklerinin yaşanmasında;

- yükselti,
- ekvatora uzaklık,
- denizellik ve karasallık

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
C) II ve III
- B) I ve II
D) I, II ve III

4.

Verilen haritaya göre,

- A ile gösterilen bölümde her mevsim yağış görülmektedir.
- B ile gösterilen bölümde yazlar sıcak ve kurak geçmektedir.
- C ile gösterilen bölümde hâkim olan bitki örtüsü ormandır.
- B ile gösterilen bölümde kışlar, C ile gösterilen bölüme göre daha ılık geçmektedir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
C) II ve IV
- B) I ve III
D) III ve IV

5.

Verilen Türkiye görselinde ok yönünde yolculuk edildiğinde,

- İklim önce karasallaşır, sonra tekrar denizelleşmeye başlar.
- Başlangıçta maki bitki örtüsü, bitiş noktasında ormanlar görülür.
- Başlangıç noktasından bitiş noktasına doğru sıcaklık sürekli yükselir.

durumlarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

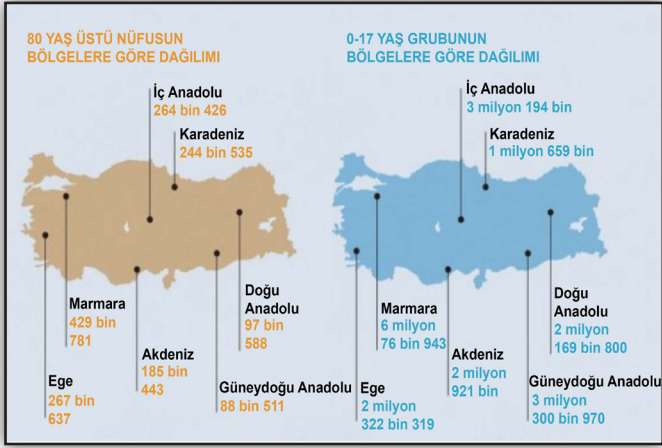
- A) I ve II
C) II ve III
- B) I ve III
D) I, II ve III

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 4

6. Türkiye’de nüfus dağılışı düzenli değildir. Nüfus dağılışı haritası incelendiğinde nüfusun batı bölgelerinde ve kıyı şeridinde yoğun olduğu görülür. İç ve doğu bölgelerde nüfus ve nüfus yoğunluğu azdır.

Nüfus dağılışının düzensiz olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) İklim özelliklerinin farklılık göstermesi
B) İç ve Doğu bölgelerde arazinin engebeli olması
C) Yerleşim yerlerinin yüzölçümlerinin farklı olması
D) Batı bölgelerinde iş imkânlarının fazlalığı
7. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, 11 Temmuz Dünya Nüfus Günü dolayısıyla Türkiye’nin 80 yaş üstü ve 0-17 yaş grubunun dağılımını gösteren nüfus haritasını paylaştı.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

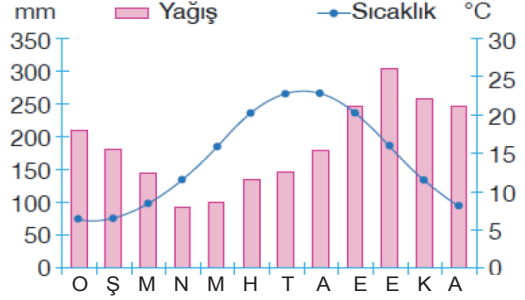
- A) 80 yaş ve üstü nüfusun en yüksek olduğu bölge, Marmara’dır.
B) Kadın erkek oranları arasındaki fark 0-17 yaş grubunda daha fazladır.
C) En yüksek genç nüfus ile en yaşlı nüfus aynı bölgededir.
D) 80 yaş ve üstü nüfusun en düşük olduğu bölge Güneydoğu Anadolu’dur.

8. Merhaba ben Sophia. Yunanistan’da yaşıyorum. Akdeniz kıyısında yer alan ülkemde Akdeniz iklimi görülür. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise ılık ve yağışlı geçmektedir. Bitki örtüsü kısa boylu çalılardan oluşan makidir. Yazları sıcak olduğu için ve uzun sürdüğünden ülkemize her yıl milyonlarca turist denize girmek için gelmektedir. Çok sayıda otel ve turizm şirketi bulunmaktadır. Tarım ürünlerinin bol ve çeşitli olduğu ülkemizde zeytin, pamuk ve turuncgiller gibi ürünler yetiştirilir.

Verilen metinde iklimin aşağıdakilerden hangisine etkisinden bahsedilmemiştir?

- A) Bitki örtüsüne
B) Ekonomik faaliyetlere
C) Nüfus özelliklerine
D) Beslenme alışkanlıklarına

9. Aşağıdaki grafikte Türkiye’de bulunan bir merkezin yıllık yağış-sıcaklık değerleri verilmiştir.

Bu merkez ile ilgili olarak,

- I. Her mevsim yağışlıdır.
II. Kış aylarında sıkça kar yağışları görülür.
III. En yüksek yağışları yaz aylarında alır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

10. Ekvatorial iklim, Ekvator üzerinde ve Ekvator’a yakın yerlerde görülmektedir. Ekvatorial iklimin görüldüğü yerlerde halkın temel geçim kaynağı ormancılıktır. Ayrıca kakao ve kahve gibi tarım ürünleri de yetiştirilmektedir. İklimin bunaltıcı etkisi nedeniyle insanlar genellikle 1000 - 2000 metre yükseklikte olan yerlerde yaşamaktadır.

Verilen metinde iklimin;

- I. ekonomik faaliyetler,
II. yerleşme,
III. ulaşım

unsurlarından hangileri üzerindeki etkisinden bahsedilmiştir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

- 11.

Yukarıda görselleri verilen bölgenin iklimi ile ilgili,

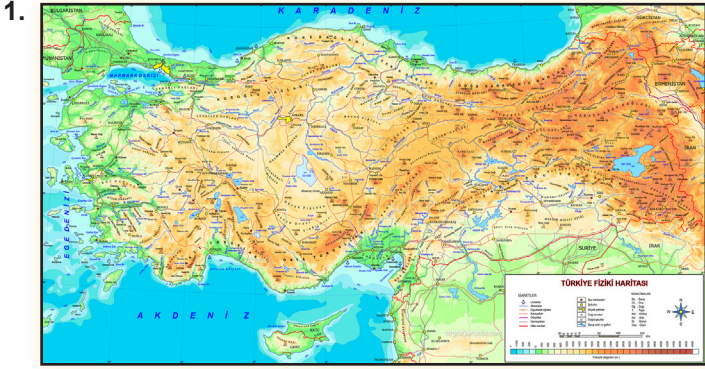
- I. Her mevsim yağışlıdır.
II. Ahşap evler yaygındır.
III. Sıcaklık ortalamaları yüksektir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 3

Türkiye fiziki haritasından yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Yükselti basamaklarına
- B) Yeraltı kaynaklarına
- C) Nüfus yoğunluğuna
- D) Turizm bölgelerine

2. Özel konum: Bir yerin okyanuslara, denizlere, boğazlara ve komşu ülkelere, yükselti ve yer şekillerine, yer altı ve yer üstü zenginliklerine göre konumudur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin özel konumuyla ilgili değildir?

- A) Farklı iklimlerin görülmesi
- B) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- C) Kuzeyden güneye gidildikçe sıcaklığın artması
- D) Petrol ve doğal gaz zengini ülkelere komşu olması

3. Aşağıdakilerden hangisi kutup ikliminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Hava sıcaklığı yıl boyu 0°C'nin altındadır.
- B) Temel geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır.
- C) Eskimolar kutup ikliminin görüldüğü yerlerde yaşarlar.
- D) Köpeklerin çektiği kızaklar önemli ulaşım aracıdır.

Türkiye haritası üzerinde gösterilen iklim tiplerine ait doğal bitki örtüsü sırası ile aşağıdakilerden hangisidir?

<u>KARADENİZ</u>	<u>KARASAL</u>	<u>AKDENİZ</u>
A) Bozkır	Maki	Orman
B) Orman	Bozkır	Maki
C) Maki	Orman	Bozkır
D) Orman	Maki	Bozkır

5.

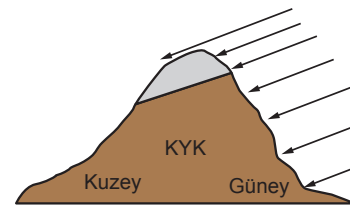

Ben Erzurum'un ilçesi olan Oltu'da yaşıyorum. Kışları çok soğuk geçtiğinden, İzmir'deki dedemin yanına gidiyorum. Burada kışlar daha ılık geçiyor. Hatta bazen küçük bir ısıtıcı ile kışı geçirdiğimiz oluyor.

Buna göre Erzurum ve İzmir arasındaki sıcaklık farkı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) İzmir'in başlangıç meridyenine daha yakın olmasıyla
- B) İki şehir arasındaki mesafenin uzun olmasıyla
- C) Erzurum'un deniz seviyesinden daha yüksekte olmasıyla
- D) İki şehrin enlem derecesinin birbirine yakın olmasıyla

6.

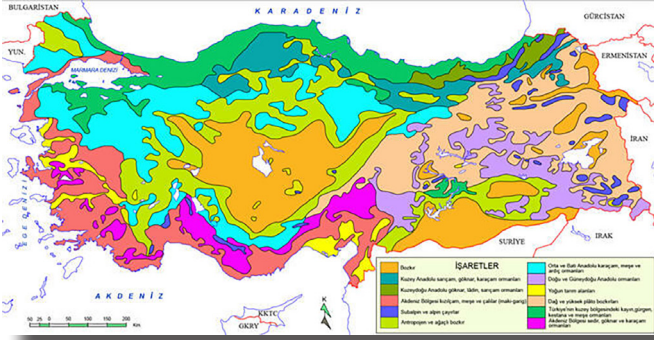
Türkiye'de bulunan bir dağın güney yamacındaki bir köyün sıcaklığının kuzey yamacındaki köye göre fazla olmasında etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enlem
- B) Bakı
- C) Yükselti
- D) Rüzgâr

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 3

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bitki örtüsü dağılımı gösterilmektedir.

Türkiye'deki bitki örtüsünün çeşitli olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların doğu-batı yönünde uzanması
- B) Yükseltisinin fazla olması
- C) Üç kıta arasında yer alması
- D) Farklı iklim tiplerinin görülmesi

8. Türkiye'ye araştırma için gelen bir grup öğrenci Türkiye ile Yunanistan'ın bitki örtüsünün büyük oranda benzer olduğunu görmüştür.

İki ülkenin arasındaki bu benzerlik aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yüzölçümü
- B) İklim özellikleri
- C) Yer şekilleri
- D) Ekonomi

9. Ülkemizde görülen Akdeniz ikliminin özellikleri şunlardır;

- Yazlar sıcak ve kuraktır.
- Kışlar ılık ve yağışlıdır.

Buna göre Akdeniz ikliminin hakim olduğu kıyı bölgelerde aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin gelişmesi beklenemez?

- A) Yaz turizmi
- B) Kış turizmi
- C) Seracılık
- D) Tarım

10. Türkiye'de yaz mevsiminin kurak geçtiği ve kış mevsiminin soğuk ve karlı olduğu iklimlerde tahıl üretimi yapılmaktadır.

Bu iklim türünde aşağıdaki fabrikalardan hangisinin kurulması daha uygundur?

- A) Meyve suyu
- B) Zeytinyağı
- C) Çay
- D) Un

11. • Artvin, Kastamonu, Diyarbakır ve Elazığ illerinde rezervleri bulunmaktadır.
- Kolay işlenebildiği ve iletken olduğu için yaygın bir kullanım alanına sahiptir.
- Elektrik ve elektronik alanında, süs eşya yapımında kullanılmaktadır.

Verilen bilgide aşağıdaki madenlerin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Bor
- B) Bakır
- C) Linyit
- D) Boksit

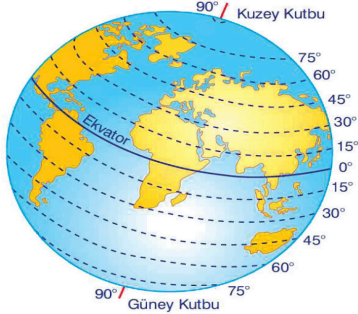
12. Akarsular üzerine yapılan barajlar sayesinde elektrik enerjisi elde etmek mümkündür. Fakat bunun için akarsuların bazı özelliklere sahip olması gerekir.

Buna göre aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olan akarsu elektrik üretimine daha uygundur?

- A) Denize dökülen
- B) Kaynak sularıyla beslenen
- C) Akış hızı yüksek olan
- D) Tarımsal sulama için kullanılan

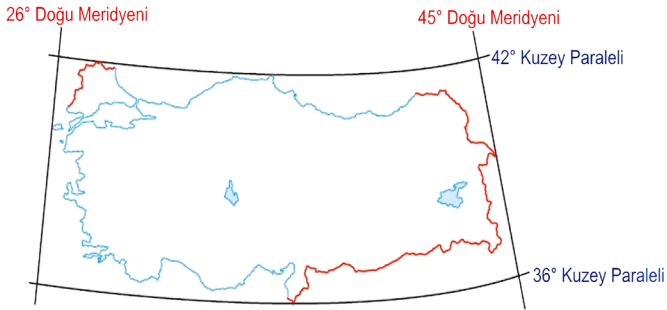
İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 2

1. Ekvator'dan başlayıp kuzey ve güney kutup noktalarına doğru Ekvator'a yatay şekilde uzandığı varsayılan hayali çizgilere paralel denir. Aşağıdaki görselde paralellerin bazı özellikleri belirtilmiştir.

Görselde verilen bilgiler incelendiğinde ekvatorun kutuplara doğru gidildikçe aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Paralel dairelerinin boyları kısalmır.
B) Paraleller arasındaki mesafe azalır.
C) Paralellerin dereceleri artar.
D) Paraleller kutuplarda nokta halini alır.
2. Meridyenler arasında 4 dakikalık zaman farkı vardır. Paraleller arasında 111 km mesafe bulunmaktadır.

Verilen bilgilere göre Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) En doğusu ile en batısı arasındaki zaman farkına
B) En kuzeyi ile en güneyi arasındaki mesafeye
C) Başlangıç meridyeni ve ekvatora göre konumuna
D) Yer altı ve yer üstü kaynaklarının toplam rezervine
3. I. Antalya'dan Ankara'ya gidildikçe paralel derecesinin büyümesi
II. Ocak ayında kış mevsiminin yaşanması
III. Doğuya doğru gidildikçe Güneş'in erken doğması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin Kuzey Yarımküre'de olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Göreceli Konum (Özel Konum): Bir yerin kıtalara, okyanuslara, denizlere, boğazlara olan uzaklığını, yeryüzü şekillerini, yer altı ve yer üstü kaynaklarını, komşu olduğu ülkeleri ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konum özellikleri arasında yer almaz?

- A) Avrupa, Asya ve Afrika'nın birleştiği noktada kıtaları birbirine bağlayan köprü durumundadır.
B) Karadeniz ile Akdeniz'i birbirine bağlayan İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
C) Dağlar doğu - batı yönünde uzanmakta ve doğuya doğru yükselti artmaktadır.
D) Güneyden kuzeye doğru gidildikçe ortalama sıcaklık değerleri azalmaktadır.

5. Türkiye; 36° - 42° kuzey paralelleri ile 26° - 45° doğu meridyenleri arasında yer alır.

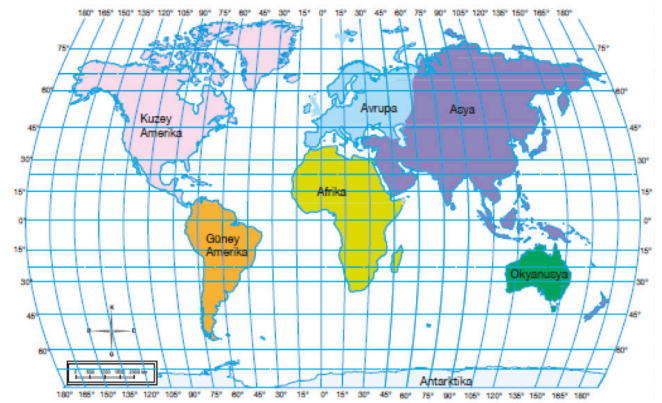
Sadece bu bilgiye göre Türkiye ile ilgili;

- I. Hangi yarım kürede yer aldığı,
II. Başlangıç meridyenine olan uzaklığı,
III. Batısı ile doğusu arasındaki yerel saat farkı,

bilgilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

6.

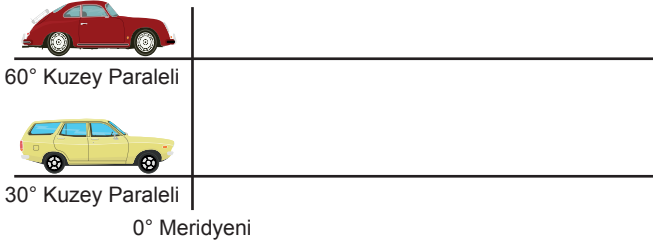

Haritaya göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Avrupa ekvatorun kuzeyinde bulunmaktadır.
B) Antarktika kuzey yarım kürede yer almaktadır.
C) Okyanusya başlangıç meridyeninin doğusundadır.
D) Güney Amerika başlangıç meridyeninin batısındadır.

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 2

7. Aşağıdaki arabalar başlangıç meridyeni üzerinden aynı hızda, aynı yöne doğru hareket edip bitiş noktası olan 7° doğu meridyenine varmışlardır.

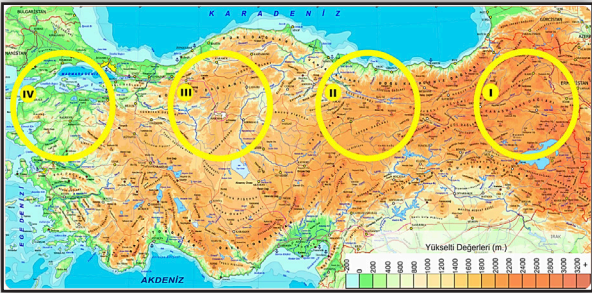
Verilenlere göre,

- I. Kırmızı araba bitiş noktasına daha erken varmıştır.
- II. Sarı arabanın aldığı mesafe daha fazladır.
- III. Kırmızı arabanın üzerinden geçtiği meridyen daha fazladır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

8. İklimsel özelliklerden yükselti ve sıcaklık birbirini etkiler. Yükselti değerleri arttıkça sıcaklık ortalamaları düşerken, yükselti değerleri deniz seviyesine yaklaştıkça sıcaklık ortalamaları yükselir.

Buna göre görselde verilen yerlerden hangileri arasındaki sıcaklık farkı daha yüksektir?

- A) I ve II   B) II ve III
C) I ve IV   D) III ve IV

9. Bir araştırmacı iklim özelliklerini ve bitki topluluğunu araştırmak için gittiği bölgeyle ilgili yazdığı raporda şu bilgilere yer vermiştir: "Burası yıl boyunca oldukça sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boylarının 50 metreyi aştığını gördüm. Ayrıca bu bölgede bol miktarda hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir."

Araştırmacının gittiği yerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahşap meskenler yaygın olarak görülür.
B) Genelde tropikal meyveler yetiştirilir.
C) Dört mevsim belirgin şekilde yaşanır.
D) Yıllık sıcaklık farkı düşüktür.

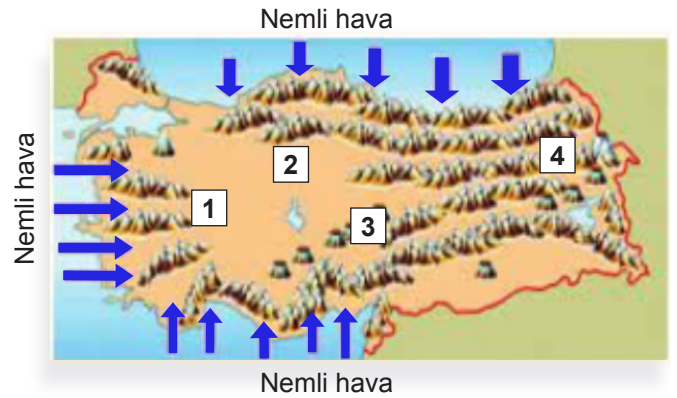
Verilen haritaya göre;

- I. İç Anadolu'da platolar geniş yer kaplamaktadır.
- II. Doğudan batıya doğru yükselti artmaktadır.
- III. Kuzeyden güneye doğru ortalama yükselti azalmaktadır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

- 11.

Ülkemizdeki dağların denize göre uzanışı, denizden gelen nemli havanın iç kesimlere kadar girebilmesini etkilemektedir. Denizden gelen nemli havanın iç kesimlere kadar girebildiği yerlerin iklim özelliği daha ılımandır.

Buna göre, haritada numaralı yerlerden hangisinin ikliminin daha ılıman olması beklenir?

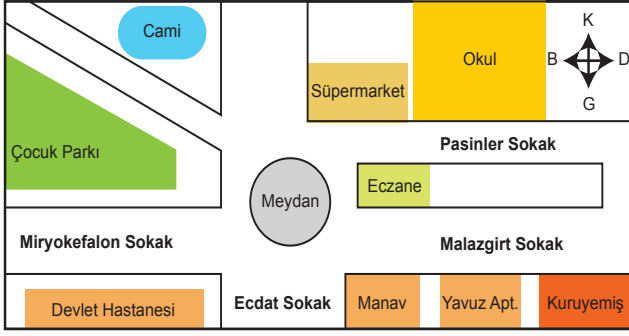
- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 1

1.

Krokiye göre eczanenin bulunduğu coğrafi konum ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Manavın kuzeyindedir.
- B) Çocuk parkının doğusundadır.
- C) Süpermarketin güneyindedir.
- D) Devlet hastanesinin batısındadır.

2. Bir yerin mutlak (matematik) konum özellikleri paralel ve meridyen dereceleri dikkate alınarak belirlenir.

Buna göre Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi mutlak konum ile ilgili değildir?

- A) Ekvatorun kuzeyinde yer alması
- B) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer alması
- C) Asya ve Avrupa kıtaları arasında yer alması
- D) Güney kıyılarının kuzey kıyılarından daha sıcak olması

3. • Yağışların fazla olması pirinç üretimini kolaylaştırır.
• Mobilya ve gemi yapımında teak adı verilen ağaçlardan faydalanılır.

Verilen bilgiler aşağıdaki iklim tiplerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Ekvatorial iklim
- B) Muson iklimi
- C) Akdeniz iklimi
- D) Kutup iklimi

4. Dünya üzerindeki herhangi bir yerin; kıtalara, okyanuslara, denizlere, önemli geçit ve boğazlara, ticaret ve suollarına, önemli madenlere ve kentlere uzaklığı, yükseltisi ve yer şekilleri gibi özellikleri o yerin göreceli (özel) konumunu belirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçlarından biri değildir?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- B) Ortalama yükseltisinin fazla olması
- C) Yer altı kaynakları bakımından zengin olması
- D) Güneyden kuzeye sıcaklık değerlerinin azalması

5. Meridyen ve paraleller ile ilgili, aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Başlangıç meridyeni Greenwich'ten geçmektedir.
- B) Ekvator Dünya'yı Kuzey ve Güney Yarım Küre olarak ikiye ayırır.
- C) Paralel dairelerin çevre uzunlukları her yerde aynıdır.
- D) Meridyen yayları Ekvatoru dik olarak keser.

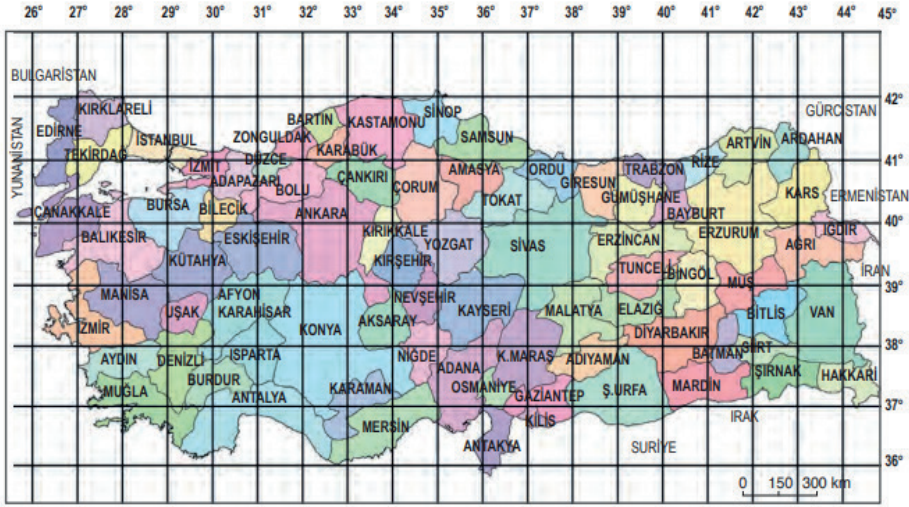
6. Türkiye 36° - 42° kuzey paralelleri arasında yer alır.

Bu bilgiden hareketle Türkiye'nin konumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
- B) Orta kuşakta bulunmaktadır.
- C) En kuzeyi ile en güneyi arasında yaklaşık 666 km mesafe vardır.
- D) Güney Kutup Noktası'na, Kuzey Kutup Noktası'ndan daha yakındır.

İnsanlar, Yerler ve Çevreler - 1

7 - 8. soruları aşağıda verilen haritayı dikkate alarak cevaplayınız.

7. 43° - 44° Doğu meridyeni ile 38° - 39° Kuzey paralelleri arasında toprakları bulunan il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Van
B) Ankara
C) İzmir
D) Konya

8. Aksaray il merkezinde yer alan Tunay Bey, Aksaray'ın kuzey doğu yönüne seyahat edecektir.

Tunay Bey'in bu seyahatinde aşağıda verilen koordinatların hangisinden geçmesi beklenmez?

- A) 39° Kuzey paraleli 40° Doğu meridyeni
B) 41° Kuzey paraleli 30° Doğu meridyeni
C) 41° Kuzey paraleli 39° Doğu meridyeni
D) 40° Kuzey paraleli 36° Doğu meridyeni

9. Aşağıda verilenlerden hangisinin üzerinde iklimin etkisi yoktur?

- A) Turizm faaliyetleri
B) Hayvancılık
C) Yer altı kaynakları
D) Bitki örtüsünün dağılışı

10. Akdeniz ikliminin, Ege kıyılarından iç kesimlere kadar ulaşabilmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların denize dik uzanması
B) Kıyılarda maki bitki örtüsünün görülmesi
C) Akdeniz ve Ege Denizi'nin birbirine bağlı olması
D) Fay hatlarının doğu-batı yönünde uzanması

11. Dünya üzerinde 360 meridyen yayı vardır. İngiltere'nin Londra şehrinde geçtiği varsayılan meridyen, başlangıç meridyeni Greenwich (Grinviç) olarak kabul edilir ve 0 derece olarak gösterilir. Başlangıç meridyenin doğusunda yer alan 180 meridyene doğu meridyenleri, batısında yer alan 180 meridyene ise batı meridyenleri adı verilir. Ardışık iki meridyen arasındaki yerel saat farkı 4 dakikadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi meridyenlerin bize sağladığı faydalar arasında gösterilemez?

- A) Yönlerimizi bulmada yardımcı olur.
B) Saatlerimizin ayarlanmasını sağlar.
C) Yeryüzü şekillerinin dağılışını gösterir.
D) İki yer arasındaki saat farkını belirtir.

12. Nüfusun dağılışını etkileyen doğal ve beşeri etmenler vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beşeri etmenlere örnek olarak verilebilir?

- A) İzmir'de iklim şartlarının elverişli olması
B) İstanbul'da sanayinin gelişmiş olması
C) Adana'da düz ve verimli arazilerin bulunması
D) Antalya'da kışların ılık geçmesi

Kültür ve Miras - 6

1. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde ticareti geliştirmek için;

- I. hanlar ve kervansarayların inşa edilmesi,
- II. gümrük vergilerinin düşürülmesi,
- III. Kırım (Suğdak), Antalya, Sinop, Alanya gibi liman şehirlerinin fethedilmesi

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

2. Büyük Selçuklu ordusu, Malazgirt Savaşı'nda uyguladığı Turan taktiği ile iki gün gibi kısa bir sürede Bizans ordusunu ağır bir yenilgiye uğrattı. Bu zafer sonrası Anadolu Türk yurdu olmaya ve İslamlaşmaya başladı. Bu tarihi zafer sonrası Bizans Avrupa'dan yardım istedi. Türkleri durdurmak isteyen Avrupalılar Türklere karşı Haçlı Birliğini oluşturdu.

Buna göre Malazgirt Savaşı'nın sonuçları ile ilgili,

- I. Anadolu'da Türk-İslam dönemi başlamıştır.
- II. Türkler Anadolu'da siyasi birliği sağlamıştır.
- III. Bizans ordusu, Türk ilerleyişini durdurmuştur.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Türkiye Selçukluları kervanların konaklaması için kervansaraylar yaptırıldılar. Bu kervansaraylarda kalan tüccarların dinlenme, beslenme, sağlık ve temizlik ihtiyaçları üç gün boyunca ücretsiz olarak karşılanırdı. Bunun yanında ticaret yollarında zarara uğrayan tüccarların kayıplarını karşılayarak ilk sigorta uygulamasını hayata geçirdiler.

Türkiye Selçuklu Devletinde bu uygulamaların amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anadolu'da ticareti canlandırmak
B) Kervansarayların gelirini artırmak
C) Düşman saldırılarına karşı güvenliği sağlamak
D) Yabancı tüccarların ticaret yapmasını engellemek

4. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlıların milliyetçi bir yapıya sahip olduğunu gösterir?

- A) İslam'ı resmi din olarak kabul etmeleri
B) Türkçeyi resmi dil olarak ilan etmeleri
C) Ticaret yolları üzerine kervansaraylar yaptırmaları
D) Hükümdarlarının "sultan" unvanını kullanmaları

5. Karahanlılar, İslamiyet'i resmi din olarak benimsemiş ancak birçok alanda İslamiyet öncesi gelenek ve uygulamaları korumuşlardır.

Buna göre Karahanlılar ile ilgili;

- I. İkili devlet anlayışı ile devleti yönetmeleri,
- II. Geleneksel veraset anlayışını uygulamaları,
- III. Yöneticilerin "Han, Hakan, Kağan" unvanını kullanmaları

uygulamalarından hangileri Türk kültürünü korumaya çalıştıklarının göstergesidir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında yapılan Köseadağ Savaşı'nın sonuçlarından biridir?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti yıkılış sürecine girmiştir.
B) Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
C) Türklerin yerleşik hayata geçiş hızlanmıştır.
D) Anadolu'da siyasi birlik sağlanmıştır.

7. "Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri Anadolu'yu bayındır hale getirmek için çalışmışlardır."

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu cümlesinin kanıtı, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Medrese, cami, külliye, darüşşifa gibi yapılar inşa edilmiştir.
B) Ermeni, Gürcü ve Bizans ile mücadele edilmiştir.
C) Haçlı saldırılarına karşı gerekli önlemler alınmıştır.
D) Anadolu'nun fethi için yapılan çalışmalar hızlanmıştır.

8. Anadolu'nun yurt edinme sürecine katkısı olan eserler arasında kervanların konaklaması için yapılan kervansaraylar yer alırdı. Kervansaraylarda tüccarların dinlenme, beslenme ve temizlik ihtiyaçları üç gün boyunca ücretsiz karşılanırdı. Kervansarayların içerisinde odalar, mescit, hamam, çeşme, gibi bölümler ile hekim, veteriner ve nalbantlık yapan görevliler bulunurdu.

Buna göre kervansaraylar öncelikle aşağıdaki alanların hangisinin gelişmesine katkı sağlamak için yapılmıştır?

- A) Ekonomi
B) Siyasi
C) Sağlık
D) Eğitim

9. Baharat günümüzden binlerce yıl önce doğu ülkelerinde kullanılıyordu. Basra Körfezi, Kızıldeniz ve Mısır yoluyla taşınan karabiber, zerdeçal, tarçın, zencefil, karanfil gibi baharatlar, yemekleri lezzetlendirmenin dışında ilaç ve esans yapımında da kullanılıyordu. Tüccarlar, seyyahlar, elçiler farklı coğrafyalardaki insanların yaşam felsefesini, hayat tarzını, yemeklerini Baharat Yolu üzerinden uzak diyarlara taşıyorlardı.

Verilen metne göre Baharat Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hem kara hem de deniz yolundan oluşmaktadır.
B) Kültürel etkileşimde rol oynamıştır.
C) Farklı ürünlerin taşınmasında kullanılmıştır.
D) Teknolojinin gelişmesiyle önemini yitirmiştir.

10. İpek Yolu üzerinde başta ipek olmak üzere kâğıt, porsele, baharat gibi ürünlerin ticareti yapıldı. Tarihte kurulan birçok Türk devleti, İpek Yolu için diğer devletlerle mücadele etti. Ancak Coğrafi Keşiflerin yapılmasından sonra bu ticaret yolu eski önemini kaybetti.

Metne göre İpek Yolu ile ilgili olarak;

- I. Devletler arasında çekişmelere neden olduğu,
II. Farklı ürünlerin ticaretine imkân sağladığı,
III. Yeni yerlerin bulunmasından olumsuz etkilendiği

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

11. Orta Asya'da İpek Yolu'nun denetimini elinde bulunduran Türkler bu sayede güçlü bir ekonomiye sahip olmuşlardır. İpek yoluna hâkim olmak isteyen Çinliler, Türkler ile uzun yıllar mücadele içine girmiştir. Bu hâkimiyetini kaybetmek istemeyen Türkler zaman zaman başka devletlerle iş birliği yapmak zorunda kalmışlardır.

Verilen metne göre,

- I. Ticaret yolları ülke ekonomileri için önemli bir yere sahiptir.
II. Çıkar çatışmaları ittifakların yapılmasını zorunlu kılmıştır.
III. İpek Yolu ülkeler arasında rekabete neden olmuştur.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

12. İpek Yolu, Çin'in Xi'an (Şian) kentinden başlayarak Hazar Denizi'nin güneyinden ve kuzeyinden iki kol hâlinde Avrupa'ya uzanan tarihî ticaret yoludur. İpek Yolu sadece ipeğin değil deri, porselen, mücevher vb. değerli birçok malın taşındığı bir yol olmuştur. İpek Yolu'nda Çinliler Türklerden ceket ve pantolon giymeyi öğrenmiştir. Devletler İpek Yolu'na hakim olabilmek için mücadele içine girmiştir.

Bu bilgilere göre İpek Yolu ile ilgili olarak çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerde önemli rol oynamıştır.
B) Türklerle Çinliler arasında çekişmelere neden olmuştur.
C) Ülkeler arası sosyal etkileşime katkı sağlamıştır.
D) Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlamıştır.

Kültür ve Miras - 5

1. Aşağıdakilerden hangisi “Hz. Muhammed’in 622 yılında Mekke’den Medine’ye hicret etme” nedenleri arasındadır?

- A) Mekke’de can güvenliğinin tehdit edilmesi
- B) Medine’ye gidip devlet başkanı olmak istemesi
- C) Medine’de sadece müslümanların yaşıyor olması
- D) Medine şehrinde ticaretin canlı olması

2. Emeviler Dönemi’ndeki aşağıdaki uygulamalardan hangisi halifeliğin saltanata dönüştürüldüğünün göstergesidir?

- A) Arapçayı resmi dil ilan etmeleri
- B) Muaviye’nin, oğlu Yezid’i halife ilan etmesi
- C) İslam Devletini en geniş sınırlarına ulaştırmaları
- D) Müslümanlara karşı ırkçı bir yaklaşım içinde olmaları

3. Abbasiler Dönemi’nde İslamiyet, Türkler arasında hızlı bir şekilde yayılma olanağı bulmuştur.

Bu gelişmenin yaşanmasında;

- I. Talas Savaşı’nda Türklerin Abbasilere yardım etmeleri,
- II. İki toplumun birbiri ile iyi ilişkiler içinde olmaları,
- III. Abbasilerin hoşgörülü bir siyaset izlemeleri

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet’i kabulünü kolaylaştıran etkenlerden biri değildir?

- A) Türk töresi ile İslamın ahlak anlayışının benzerliği
- B) Türklerin bilimsel faaliyetlerle ilgilenmeleri
- C) Gök Tanrı inancı ile İslamiyet arasındaki benzerlik
- D) İslamiyet’in hoşgörülü bir din olması

5. Aşağıdakilerden hangisi, Türklerin İslamiyet’i benimzedikten sonra İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmesine örnek olarak gösterilemez?

- A) İkili devlet teşkilatını kullanmaları
- B) Abbasi Halifesini baskılara karşı korumaları
- C) Anadolu’yu Haçlılara karşı savunmaları
- D) Bizans’ın İslam dünyası üzerindeki baskısını engellemeleri

6. Aşağıdakilerden hangisi Abbasileri Emevilerden ayıran özelliklerden biridir?

- A) İslam devletidir.
- B) Fetih hareketlerinde bulunmuşlardır.
- C) Devlet hizmetinde Türklere görev vermişlerdir.
- D) İslamiyet’i geniş alanlara yaymak istemişlerdir.

7.

Yaptığım fetih ve gazalarla devletimin sınırlarını genişlettim. Ülkeme göç eden Türk boylarının Anadolu'ya yerleşmesini sağladım.

Buna göre Tuğrul Bey'in asıl amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'da ticareti canlandırmak
- B) Anadolu'yu bilim merkezi hâline getirmek
- C) Abbasi Devleti'ne yardım etmek
- D) Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamak

8. Aşağıdakilerden hangisi Gazneli Sultan Mahmut'un eğitim ve bilime önem verdiğini gösterir?

- A) Şehirlere kadılar atayıp yargı işlerini düzenlemesi
- B) Âlim, şair ve sanatçıları sarayında toplaması
- C) Hindistan'a seferler düzenlemesi
- D) Abbasi Halifesi'nden "Sultan" unvanını alması

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin ticarete önem verdiğinin bir göstergesidir?

- A) Medreseler açmaları
- B) Kervansaraylar yapmaları
- C) Moğollara karşı mücadele etmeleri
- D) Şehirlerin etrafını surlarla çevirmeleri

10. Haçlı Seferlerinin sonucunda matbaa, kağıt, pusula ve barut Avrupa'ya götürülmüştür.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Avrupa'da düşünce, bilim ve sanatta ilerlemeler yaşanmasına
- B) Kilise ve din adamlarına duyulan güvenin artmasına
- C) Merkezi krallıkların güçlerini kaybetmeye başlamasına
- D) Doğu ve Batı arasındaki ticari faaliyetlerin azalmasına

11. 1243 Köseadağ Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'nin Moğollara yenilmesi sonucunda Anadolu'da Türk beylikleri tekrar ortaya çıkmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Anadolu da Türk birliğinin bozulduğunun
- B) Anadolu'nun Türkleşmeye başladığının
- C) Merkezi otoritenin güçlendiğinin
- D) Anadolu'nun kesin bir Türk yurdu olduğunun

12. Aşağıdakilerden hangisi tarihî İpek Yolu için söylenemez?

- A) Çin'den başlayıp Avrupa'ya uzanan ticaret yoludur.
- B) Yalnızca ipekli kumaşların taşındığı ticaret yoludur.
- C) Türk-Çin mücadelesinin nedenlerinden biridir.
- D) Doğu ile batı arasında bir kültür köprüsü olmuştur.

Kültür ve Miras - 4

1. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet Öncesi Dönemde Arap Yarımadası'nda siyasi birliğin olmadığını göstermektedir?

- A) Göçebe yaşam tarzının benimsenmesi
- B) Arapların kabileler halinde yaşaması
- C) Putperestliğin yaygın olması
- D) Halkın hürler ve köleler diye ikiye ayrılması

2. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) vefatı üzerine İslam toplumunun ileri gelenleri seçimle kendilerine önderlik edecek kişiyi belirlediler.

Hz. Muhammed'in vekili olarak Müslümanların imamlığını ve İslam dininin koruyuculuğunu yapmakla görevli bu kişilere verilen unvan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halife
- B) Hakan
- C) Muhacir
- D) Şah

3. Hz. Osman Döneminde;

- Kıbrıs, Libya, Tunus, Horasan ele geçirilmiştir.
- Kuran-ı Kerim çoğaltılarak farklı beldelere gönderilmiştir.
- İslam donanması kurulmuştur.

Buna göre Hz. Osman dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deniz aşırı seferler yapılmıştır.
- B) İslam devletinin sınırları genişlemiştir.
- C) Kara ve denizlerde fetihler yapılmıştır.
- D) Avrupa'da İslamiyet yayılmıştır.

4. Hz. Ömer'in halifeliği döneminde İslam dünyasında pek çok alanda düzenleme yapılmıştır. Kentlere valiler tayin edilmiş, mahkemeleri yönetmesi için kadılar gönderilmiş, ilk düzenli ordu kurulmuş ve ilk defa devlet hazinesi oluşturulmuştur.

Verilen bilgide aşağıdakilerden hangisiyle ilgili yenilikten bahsedilmemiştir?

- A) Bilimsel
- B) Askerî
- C) Hukuki
- D) Ekonomik

5. Abbasilerin, Emevilerin aksine Arap milliyetçiliği yapmalarını, Türkler dâhil birçok milletin Müslüman olmasını sağladı. Bu dönemde eski Yunan düşünürlerin eserleri Arapça'ya tercüme edildi. Bağdat'ta Beytül Hikme adlı büyük bir kütüphane kuruldu. Matematik ve astronomi alanında önemli çalışmalar yapıldı.

Bu bilgilerden Abbasiler Dönemi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilimsel ve kültürel çalışmalara önem verilmiştir.
- B) Türkler Abbasilerin egemenliği altına girmişlerdir.
- C) Matematik ve Astronomi dışında çalışma yapmamışlardır.
- D) Araplar toplumdan dışlanmışlardır.

6. Türklerin İslamiyet'i kabulü ile birçok alanda değişim yaşanmıştır. Karahanlılar döneminde Uygur alfabesinin yanında Arap alfabesi de kullanılmıştır. Türk- İslam edebiyatının ilk örnekleri verilmiştir. Cami, türbe, medrese gibi eserler yapılmıştır. Devlet işlerinin görüşüldüğü kurultayın yerini divan teşkilatı almıştır.

Verilen metinde Türklerin İslamiyet'i kabulü ile aşağıdaki alanların hangisinde yaşanan değişimden bahsedilmemiştir?

- A) Siyasi
- B) Kültürel
- C) Mimari
- D) Ekonomik

7. Türklerin İslamiyet'i kabulü ile yaşanan değişimlerden hangisi "yönetim" ile ilgilidir?

- A) Heykeltraşlığın önemini yitirmesi
- B) İbadet yeri olarak camilerin inşa edilmesi
- C) Sultan, halife gibi unvanların kullanılması
- D) Bilim merkezi olarak medreselerin açılması

8. Talas Savaşı'nın ardından Türkler kitleler halinde İslamiyet'i kabul etmeye başlamıştır. Türkler'in İslamiyet'i kabulüyle birlikte yerleşik hayata geçiş hızlanmıştır. Ayrıca Divan-ı Lügat'it Türk ve Kutadgu Bilig gibi yazılı eserler ortaya konmuştur. Han, Hakan veya Kağan unvanını kullanan Türk hükümdarları "sultan" unvanını da kullanmaya başlamıştır.

Verilen bilgide Türklerin İslamiyet'i kabulü ile;

- I. siyasi,
- II. sosyal,
- III. kültürel

alanların hangilerinde yaşanan değişimden bahsedilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. Türklerin İslamiyet'i kabul etmeleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda değişimler meydana geldi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin kültürel alanda değişikliğe neden olduğu söylenebilir?

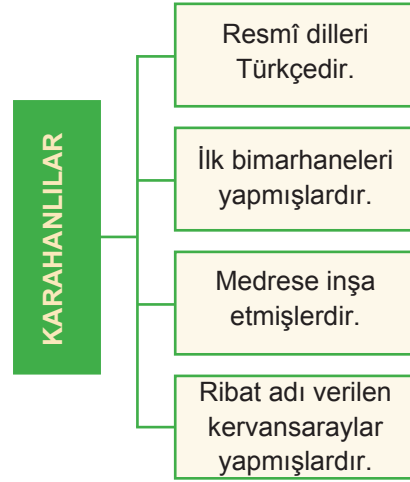
- A) Gaza ve cihat anlayışını benimsemeleri
- B) Göçebe yaşamdan yerleşik hayata geçmeleri
- C) Tarım ve ticaretle uğraşmaya başlamaları
- D) Çeşitli alanlarda bilim insanları yetiştirmeleri

10. 1071 Malazgirt Zaferi'nin hemen ardından Anadolu'da Türk Beylikleri kurulmuştur. Bu beylikler Anadolu'yu marmur hale getirmiş ve pek çok alanda eserler inşa etmiştir.

Anadolu'da kurulan Türk Beyliklerinin inşa ettiği bu eserlerden hangisinin faaliyet alanı yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Divriği Ulu Camii - Dinî
- B) Yağlıbasan Medresesi - Eğitim
- C) Mama Hatun Külliyesi - Askerî
- D) Malabadi Köprüsü - Ulaşım

11.

Verilen bilgilere göre Karahanlılarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ticaret ile uğraşmışlardır.
- B) Milli benliklerini kaybetmişlerdir.
- C) Sağlık alanında çalışmalar yapmışlardır.
- D) Eğitime önem vermişlerdir.

12. Malazgirt Zaferi'nin ardından Sultan Alparslan "Beylerim! Anadolu'da nereye fethederseniz orası sizindir. Fethettiğiniz yerlerde beyliğinizi kurunuz." emrini vermiştir. Bundan sonra Anadolu'nun fethine katılan beyler ele geçirdikleri topraklarda kendi beyliklerini kurmuşlardır. Bu beylikler medrese, cami, külliye, köprü, darüşşifa, çeşme gibi yapılar yapmışlar, Ermeni, Gürcü, Bizans, Haçlı kuvvetlerine karşı Anadolu'yu korumuşlardır.

Buna göre Anadolu'da,

- I. Fetih hareketleri hızlanmıştır.
- II. Bayındırlık faaliyetleri artmıştır.
- III. Siyasi birlik sağlanmıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

Kültür ve Miras - 3

1. Türklerin konargöçer (göçebe) bir yaşam tarzı benimsemesinin, aşağıdakilerden hangisinin üzerinde etkisi olduğu söylenemez?

- A) Türklerin daha çevik ve atik olmasında
- B) Taşınabilir eşyaların yapılmasında
- C) Yazılı hukuk kurallarının oluşturulmasında
- D) Hayvancılık ile uğraşılmasında

2. Aşağıdakilerden hangisi ilk Türk Devletlerinde ordunun özelliklerinden biri değildir?

- A) Savaşlarda hilal taktiğini uygulaması
- B) Paralı askerlerden oluşması
- C) Onlu sisteme göre düzenlenmesi
- D) Temel gücünü atlı birliklerin oluşturması

3. İlk Türk Devletleriyle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Uygurlar yerleşik hayata geçtikleri için kalıcı eserler vermişlerdir.
- B) Çinicilik, dokumacılık ve ahşap süslemeciliği geleneksel Türk sanatlarından.
- C) Orta Asya'da Türklerin eşyaları ve atlarıyla gömüldükleri mezarlara balbal denir.
- D) İlk Türk devletlerinde halı ve kilim dokumalarında hayvan motiflerine yer verilmiştir.

4.

Babam Teoman'ın verdiği on bin kişiden oluşan ve tümen adını verdiğim askerlerimi binli, yüzlü ve onlu gruplara ayırarak başlarına binbaşı, yüzbaşı ve onbaşı atadım. Hızlı hareket etmeleri için ok ve yay gibi hafif silahlarla donattım.

Buna göre Türklerde ordu sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kullanılan başlıca silahlar ok ve yaydır.
- B) Günümüz ordu sistemleri ile benzerlikleri vardır.
- C) Onluk sistem üzerine kurulmuştur.
- D) Düzensiz birliklerden oluşmaktadır.

5. Eski Türklerin yönetim sistemi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Hükümdarın tanrıdan kut alması
- B) Halkın yönetimde söz sahibi olması
- C) Ülkenin doğu ve batı olmak üzere ikiye ayrılması
- D) Kurultay adı verilen bir danışma meclisinin bulunması

6. İpek Yolu doğuda Çin'i, Asya üzerinden Anadolu ve Avrupa'ya bağlayan tarihî kervan yoludur. Çoğunlukla ipek ve ipekli kumaş taşındığı için 1870 yılında bu yola "İpek Yolu" adı verilmiştir. İpek Yolu toplumlar arasında etkileşimi sağlamış önemli bir ticaret yoludur.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Bu yol ne zaman kullanılmaya başlanmıştır?
- B) İpek Yolu'nda daha çok hangi ürün taşınmıştır?
- C) İpek Yolu nerede başlayıp nerede bitmiştir?
- D) Bu yola İpek Yolu denilmesinin sebebi nedir?

7. Aşağıdakilerden hangisi Hun İmparatoru Mete Han'ın Türkler arasında birlik ve beraberliği sağladığını gösterir?

- A) Çin'i baskı altında tutup vergiye bağlaması
- B) Türk boylarını bir bayrak altında toplaması
- C) İpek Yolu'nu kontrol altına alması
- D) Hun ordusunu onluk sisteme göre düzenlemesi

8. Mete Han Asya Hun Devleti'nin başında iken, Çin'deki iç sorunları fırsat bilerek yaptığı seferlerde Çin'i mağlup edip vergiye bağlamış, İpek Yolu'nun denetimini ele geçirmiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Asya Hun Devleti ekonomik bir kazanç sağlamıştır.
- B) Asya Hun Devleti Çin'e siyasi üstünlüğünü kabul ettirmiştir.
- C) Çinliler Türklerle bir daha mücadeleye girememişlerdir.
- D) Mete Han, Çin'in içinde bulunduğu karışık durumdan yararlanmıştır.

9. Orta Asya Türk toplumlarında askerlik bir meslek olmaktan çok savaşa her an hazır olunan normal bir yaşam biçimi olarak görülürdü. Diğer toplumlar Türkler için "Ordu Millet" tanımlaması yapmıştır.

Verilen bilgiye göre, Türk ordu teşkilatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Askerlik toplumsal bir görevdir.
- B) Türklerde ordu millet anlayışı yerleşmiştir.
- C) Türkler toplum olarak her an savaşa hazırdır.
- D) Türklerde sadece erkekler savaşa katılabilir.

10. Aşağıdakilerden hangisi Dört Halife Dönemi'nin özelliklerinden biri değildir?

- A) Halifelerin seçim yoluyla belirlenmesi
- B) Devlet örgütlenmesinin oluşturulması
- C) Bütün müslümanların eşit kabul edilmesi
- D) Devlete ait resmî para kullanılması

11. Hz. Ömer Dönemi'nde;

- Ülkenin illere ayrılarak uzak illere valiler atanması,
- Merkeze uzak şehirlere ordugâhlar kurulması

düzenlemelerinin yapılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Sınırların genişlemesinin
- B) Medine'nin başkent olmasının
- C) Fetihlerin duraklamasının
- D) Toplumsal dayanışmanın artmasının

12. Hz. Osman Dönemi'nde;

- I. Kıbrıs'ın fethedilmesi,
- II. Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılması,
- III. İran'ın fethinin tamamlanması

gelişmelerinden hangileri İslam Devleti'nin denizcilik faaliyetleri ile ilgilendiğini kanıtlar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III

Kültür ve Miras - 2

1. Orta Asya'da yapılan arkeolojik kazılarda Türklere ait kılıç, ok, yay gibi savaş aletleri, çanak çömlekler, kilimler, at koşum takımları, çeşitli süs eşyaları ve zırhlar bulunmuştur.

Buna göre Türklerin Orta Asya'da;

- I. madencilik,
- II. dokumacılık,
- III. tarım

faaliyetlerinden hangileri ile uğraştıkları söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

2. Türklerin ilk anayurdu Orta Asya, karasal iklimin hâkim olduğu, dağlarla çevrili bir bölgedir. Tabiat şartlarına uyum sağlayan Türkler, yazın suyun ve otlak alanların bol olduğu yaylalarda, kışın ise daha korunaklı olan kışlaklarda yaşamışlardır. Türkler koyun, sığır ve at gibi hayvanları evcilleştirmiştir. Ayrıca demiri işleyerek kılıç, ok, yay gibi silahlar yapmışlardır.

Verilen metinde Orta Asya Türkleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Orta Asya'nın iklim şartlarından etkilenmişlerdir.
B) Hayvancılık faaliyetlerinde bulunmuşlardır.
C) Kalıcı mimari eserler bırakmışlardır.
D) Madencilikle uğraşmışlardır.

3. Bağdatlı bilim adamı İbnü'l-Cahiz Orta Asya'daki Türklerin yaşam tarzı ile ilgili şu satırları kaydetmiştir: "Türkler, öyle bir halktır ki yerleşik hayat, hareketsizlik, bir yerde uzun bir süre bulunma, değişiklik ve hareketliliğin az olması, onlar için düşünülemez... Türklerin en önemli silahı, yay ve oklardır. Bunları çok iyi kullanmaktadırlar... Onlar atlarını hızla arkaya ve öne, sağa ve sola, aşağı ve yukarıya yönlendirerek ok atmaktadırlar."

Metinde ifade edilen Orta Asya'daki Türkler ile ilgili;

- I. İslamiyet'in yayılmasına öncülük ettikleri,
- II. Göçebe yaşam tarzını benimsedikleri,
- III. Gelişmiş askerî yeteneklere sahip oldukları

çıkartmalarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4. Dünyanın en eski halılarında biri olan Pazırık halısının MÖ III. yüzyılda yaşayan Asya Hun Türklerine ait olduğu kabul edilmektedir. Rus arkeolog C. I. Rudenko tarafından 1947-1949 yılları arasında Sibirya'da Altay Dağları eteklerinde, Türklere ait olan Pazırık kurganındaki oda şeklindeki mezardan çıkarılmıştır. Günümüzde ise Rusya'da bulunan Leningrad Ermitaj Müzesinde sergilenmektedir.

Metinde verilen bilgilerden Asya Hun Türkleri ile ilgili,

- I. Ahiret inancına sahiptirler.
- II. Dokumacılıkla uğraşmışlardır.
- III. Rus egemenliğinde yaşamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

5. "Benim zamanımda Hunlar en güçlü dönemlerini yaşadılar. Dağınık halde yaşayan Türkleri bir çatı altında topladım. Orduda ilk defa onlu sistemi ben kurdum ve ordumu bu sisteme göre oluşturdum. İpek Yolu'nun denetimini ele geçirdim. Çin topraklarının bir kısmını ele geçirdim ve Çin'i vergiye bağladım. Ancak kalabalık Çin nüfusu içinde Türklerin öz benliklerini kaybederek yok olmalarını önlemek amacıyla bu topraklara Türkleri yerleştirmedim."

Mete Han'ın anlatımına göre, Asya Hun Devleti için;

- I. Ekonomik olarak güçlü bir duruma geldiği,
- II. Milli benliğini korumaya çalıştığı,
- III. Çin'i siyasi egemenliği altına aldığı,
- IV. Askerî teşkilatlanmaya önem verdiği

çıkartmalarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV

6. Uygurlar, inandıkları Manihaizm dininin etkisiyle, zamanla savaştı özelliklerini kaybettiler. Bu dinin etkisiyle yerleşik hayata geçen Uygurlar, toprağı ekip biçmeye başladılar. Çinlilerden kâğıt ve matbaayı öğrendiler, edebiyat ve sanat alanında önemli çalışmalar yaptılar.

Verilen metinde Manihaizm'in, Uygurları;

- I. kültürel,
- II. ekonomik,
- III. askerî

alanların hangilerinde etkilediğinden bahsedilmiştir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

Kültür ve Miras - 2

7. İslamiyet öncesi Türklerin ana yurdu olan Orta Asya sert karasal iklimin hakim olduğu bir coğrafyadır. Göçebe hayat tarzının görüldüğü, hayvancılığın temel geçim kaynağı olduğu Orta Asya'da kurulan Türk devletleri bağımsız yaşamaya büyük önem vermiştir. Bağımsızlığını kaybeden Türk boyları başkalarının egemenliği altında yaşamaktansa başka coğrafyalara göç edip yeni bağımsız devlet kurmayı tercih etmişlerdir.

Verilen bu bilgilerde Orta Asya'daki Türklerin;

- I. toplumsal,
- II. ekonomik,
- III. siyasi

durumlarından hangilerine değinilmiştir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

8. Bozkır kültürü, Türkler arasındaki sosyal ve ekonomik yapıyı şekillendiren temel faktördür. Doğaya karşı verilen mücadele Türklerle sosyal, siyasi, askerî yetenekler kazandırmıştır. Çadır, kilim ve demir bu kültürün önemli unsurlarındandır. Türkler yılın belli bölümlerinde mevsim koşullarına göre yerlerini değiştirerek konargöçer bir hayat tarzı yaşamakta ve daha çok hayvancılık ile uğraşmaktaydılar.

Verilen metne göre Türklerin konargöçer bir hayat sürmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olmamıştır?

- A) Otlakların yetersizliği
- B) Hayvancılıkla uğraşmaları
- C) Tarımın önemli geçim kaynaklarından olması
- D) Buldukları coğrafyanın zorlu koşulları

9. **Aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçları ile ilgili değildir?**

- A) Günümüz Avrupa'sının temelleri atılmıştır.
- B) İlk Çağ kapanmış, Orta Çağ başlamıştır.
- C) İpek ve Baharat yollarının hâkimiyeti Türklerle geçmiştir.
- D) Avrupa'ya göç eden Türkler Avrupa Hun Devletini kurmuşlardır.

10. Uygurlar etrafını surlarla çevirdikleri şehirler kurmuşlar, saray, ev ve tapınaklar inşa ederek mimaride çok ilerlemişler kalıcı mimari eserler yapmışlardır. Yerleşik hayata geçtikleri için tarım ön plana çıkmıştır. Tarım ve ticaretle uğraşan Uygurlar, dokumacılık ve demircilik de yapmışlardır. Uygurlar tarihte bilinen 18 harfli ikinci Türk alfabesi olan Uygur alfabesini kullanmışlardır. Uygurlar, kâğıt ve matbaayı Çinlilerden öğrenip kullanmışlardır. Diğer Türk devletlerinin, Arapların ve Avrupalıların da öğrenmesini sağlamışlardır.

Buna metinden Uygur Devleti'nin;

- I. dinî,
- II. kültürel,
- III. ekonomik

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

11. Ünlü Arap gezgin İbn-i Fadlan Seyahatnamesi'nde balballar için şu ifadeler kullanılmıştır:

"Bir Türk öldüğünde o kişi cesursa ve birini öldürdüyse öldürdüğü her kişi için bir insan tasviri oyulup, mezarı üstüne yerleştirilir. Bunlar ona cennette hizmet edecek kişilerdir."

Seyahatnamede geçen ifadelerle göre Türkler ile ilgili;

- I. Tapınak mimarisinde ileri gittikleri,
- II. Çok tanrılı bir dinî anlayışa sahip oldukları,
- III. Ölümden sonra hayatın devam ettiğine inandıkları

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız II	B) Yalnız III
C) I ve II	D) I, II ve III

12. Türk toplulukları konargöçer bir yaşam sürmüşlerdir. Konargöçerlik, coğrafi ve ekonomik şartlara bağlı olarak mevsimlere göre yer değiştirmedir.

Aşağıdakilerden hangisi Türklerdeki konargöçer yaşamın bir sonucu değildir?

- A) Geçim kaynağı olarak hayvancılık faaliyetleri ile uğraşmaları
- B) Taşınabilir ve daha hafif eşyaların yapımına önem vermeleri
- C) Kalın keçe örtülerle kaplanan çadırlarda yaşamaları
- D) Tek tanrılı inanç sistemi olan Gök Tanrı inancını benimsemeleri

Kültür ve Miras - 1

1. Çinliler ve Moğolların başını çektiği halklar, Türk milletini tuzağa düşürerek büyük bir bozguna uğrattılar. Kurtulabilenler bir dağa kaçtı. Ortasında otlakları, ağaçları, nehirleri ve gölleri olan bir ovada yaşamaya başladılar. Zamanla sayıları çoğaldı, buraya sığmaz oldular. Ergenekon adı verilen bu yerden çıkmak için dağın içindeki demir madenini eriterek yol açtılar.

Yukarıda anlatılan Ergenekon Destanı'na göre Türkler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çinliler ve Moğollarla mücadele etmişlerdir.
- B) Verimli ovalara göç etmişlerdir.
- C) Madencilikle uğraşmışlardır.
- D) Çin'in egemenliğini kabul etmişlerdir.

2. Aşağıdakilerden hangisi kurultayın özelliklerinden biri değildir?

- A) Siyasi, askerî ve ekonomik kararların alınması
- B) Devlet yönetiminde önemli bir organ olması
- C) Kurultaya boy beylerinin ve hatunun da katılması
- D) Yönetimde son sözün kurultaya ait olması

3. İlk Türk Devletlerinin sanat eserlerini taşınabilir malzemelerden yapmalarının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinî inançlarının etkisi
- B) Hayvancılıkla uğraşmaları
- C) Göçebe yaşam sürmeleri
- D) Taşımacılıkta attan faydalanmaları

4.

İlk Türk Devletlerinde, devleti yöneten kağanlar önemli kararları meclise danışarak alırlardı. Kurultaya boy beylerinin katıldığı gibi kağanın eşi hatun da katılırdı. Kurultayda siyasi, askerî ve ekonomik kararlar alınırdı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devlet yönetiminde kadının da söz sahibi olduğu
- B) Meclisin devlet yönetiminde etkili olduğu
- C) Hakanın devlet işlerini görürken danıştığı bir meclis olduğu
- D) Boy beylerinin hükümdar tarafından seçildiği

5. Aşağıdakilerden hangisi Uygurların yerleşik hayata geçtiğinin bir göstergesidir?

- A) Sözlü edebiyatı devam ettirmeleri
- B) Hayvancılıkla uğraşmaları
- C) Saraylar ve tapınaklar inşa etmeleri
- D) Hükümdarlığın babadan oğula geçmesi

6. Orta Asya Türk Devletlerinin kısa sürede yıkılmalarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Devlet, hükümdar ailesinin ortak malıdır." anlayışı
- B) En yakın komşuları Çin'in kuvvetli olması
- C) Göçebe yaşam tarzını benimsemeleri
- D) Askerlerin sadece ok, yay ve mızrak kullanmaları

Kültür ve Miras - 1

7.

Tanrı buyurduğu için, talihim ve kismetim olduğu için, ölecek halkı diriltip besledim, sırtı açıkta olan halkı giydirdim, yoksul halkı zengin ettim.

Orhun Kitabelerinde bulunan Bilge Kağan'ın bu ifadeleri aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Sosyal devlet anlayışının hâkim olduğunun
- B) Türklerin İpek Yolu'na hâkim olduğunun
- C) Türklerin boylar hâlinde yaşadığının
- D) Türklerin yerleşik hayata geçtiğinin

8. Orta Asya Türk kavimleri çadırlarda hayatını sürdürüp, yazın yaylalarda kışın da kışlaklarda yaşamışlardır.

Bu yaşam biçiminin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnançlarının gereğini yerine getirmek istemeleri
- B) Boy ve kabilelerin birbirleri ile olan mücadeleleri
- C) Hayvancılık için elverişli ortam bulmak istemeleri
- D) Çin saldırılarına karşı yanıtma politikası uygulamaları

9. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin kısa sürede geniş alanlara yayılmalarının nedenlerinden biridir?

- A) Gök Tanrı inancına sahip olmaları
- B) Sözlü edebiyat geleneğini devam ettirmeleri
- C) Tarım faaliyetlerine önem vermeleri
- D) Atı evcilleştirip tekerleği kullanmaları

10. I. Ülkenin, hanedanın ortak malı sayılması
II. Ülkenin doğu-batı şeklinde ikiye bölünerek yönetilmesi
III. Hükümdarın törelere uymak zorunda olması
IV. Otlak ve tarım alanlarının azalması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türk devletlerinin kısa sürede parçalanmasına yol açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV

11. Türkler, Orta Asya'daki ana yurtlarından dünyanın değişik yerlerine göç etmişlerdir.

Orta Asya'dan göçün nedenlerinden hangisi, Türklerin bağımsızlıklarına düşkün olduklarının kanıtıdır?

- A) İklim değişikliği
- B) Nüfusun artması
- C) Dış baskılar
- D) Salgın hastalıklar

12. Yapılan araştırmalar sonucu Orta Asya'da MÖ 3. yüzyıla ait "Pazırık halısı" olarak bilinen halıların bulunduğu tespit edilmiştir. Bu halıların üzerinde at, aslan, geyik ve kaplan gibi hayvan motifleri vardır.

Buna göre Türkler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ürettikleri halıları ihraç etmişlerdir.
- B) Başka medeniyetlerden etkilenmişlerdir.
- C) Dokuma sanatını Orta Asya'ya getirmişlerdir.
- D) Dokumacılıkla uğraşmışlardır.

Birey ve Toplum - 4

1. "... Aaahh aahhh ne kadar da çabuk büyüyor bu çocuklar. Daha dün gibi hatırlıyorum doğduğu günü, ilk adımlarını, okula başladığı ilk günü, tıp fakültesini kazandığındaki heyecanımızı... Hele doktor kızımızı istemeye geldikleri gün yok mu, babasının gözleri nasıl da nemlenmişti. O küçücük kız şimdi çiçeği burnunda bir anne. Bizler de artık hayat perdesinin son sahnesinde torun sahibi anne- anne ve büyükbabayız."

Verilen metne göre bireylerin edindikleri roller ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tesadüfen kazanılır.
- B) Zaman içinde değişim gösterebilir.
- C) Kişisel istekler doğrultusunda şekillenebilir.
- D) Bireyler aynı anda birden fazla rol üstlenebilirler.

2. Ön yargı, bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş peşin yargılardır.

Kalıp yargı, halkın bir grup hakkındaki inancı, insanları özelliklerine göre sınıflandırma eğiliminden ortaya çıkan algılama ve davranış biçimidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ön yargıya örnek olarak gösterilebilir?

- A) Defne'nin, daha kaliteli olacağı düşüncesiyle, pahalı ürünleri tercih etmesi.
- B) Eylül'ün Türkçe sınavında başarılı, matematik sınavında başarısız olacağına inanması.
- C) Yusuf'un üniversitede hemşirelik okumak istemesine rağmen ailesinin bu duruma karşı çıkması.
- D) Kağan'ın tatilde gördüğü renkli gözlü ve sarışın turistlerin Alman olduğunu düşünmesi.

3. Rol bireyin sosyal alanda benimsemiş olduğu davranış biçim ve özellikleri anlamına gelir. İnsanlar, hayatları boyunca içinde buldukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenirler. Hatta aynı anda birden fazla rol de üstlenebilirler. Bu rollerin bazıları kanun ve yönetmelikle belirlenir.

Buna göre aşağıdaki rollerden hangisinin oluşmasında kanun ve yönetmeliklere ihtiyaç duyulmaz?

- A) Arkadaş
- B) Muhtar
- C) Karı-koca (eş)
- D) Hemşire

4. Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
Başkalarının kusurunu örtmekte gece gibi ol.
Cömertlik ve yardım etmede akar su gibi ol.
Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
Tevazu ve alçakgönüllülükte toprak gibi ol.
Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol.

Mevlana'nın bu sözlerinde aşağıdakilerin hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Hoşgörü
- B) Yardımseverlik
- C) Adalet
- D) Dürüstlük

5. Türkçemiz, ay yıldızlı al bayrağımız, dinimiz, mimari eserlerimiz, gelenek ve göreneklerimiz, tarihimiz bizi biz yapan değerlerimizdir. Düşünün ki aynı dili konuşmayan, bayrağını göndere çekemeyen, atalarının tarihini bilmeyen bir millet dimdik ayakta durabilir mi? En ufak bir rüzgarda hazan yaprağı gibi savrulup gitmez mi? Öyleyse hep birlikte değerlerimizi koruyalım.

Metne göre aşağıdakilerden hangisinin öneminden söz edilmemiştir?

- A) Millî kimliğin
- B) Millî benliğin
- C) Millî ekonominin
- D) Millî tarih bilincinin

6. Toplumda hakkımızı ararken yasal yollar kullanılmalıdır. Dilekçe hakkı bu yasal yollardan birisidir. Anayasamızın 74. maddesine göre her vatandaşın dilekçe hakkı vardır. Vatandaşlar dilekçe ile, ilgili kuruma müracaat ederek sorunlarına çözüm bulabilir veya taleplerini iletebilirler.

Buna göre bireyler haklarını ararken öncelikle aşağıdakilerden hangisine dikkat etmelidir?

- A) Hukuka uygun hareket etmeye
- B) Kendi imkanlarıyla sorunları çözmeye
- C) Mahkeme yoluna başvurmaya
- D) Resmi kurumlara bizzat müracaat etmeye

Birey ve Toplum - 4

7. Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden, kendine özgü sanatı, inançları, örf ve âdetleri, anlayış ve davranışları ile onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin kültürel unsurlara ait olduğu söylenemez?

- A) Düğünlerde evlenecek kişilere takı takmak, bir miktar para ya da hediye vermek
B) Bayram günlerinde birbirimizin bayramını kutlayarak yaşlı ve hastaları ziyaret etmek
C) Başarılı bir öğrencilik hayatından sonra üniversiteyi bitirip hayalimizdeki mesleğe ulaşmak
D) Mahallede kışa hazırlık için yufka, turşu, salça, tarhana gibi yiyecekleri beraberce hazırlamak

8. Mehmet ortaokulda başarılı bir öğrenciydi. Lise yıllarında basketbola ilgi duyardı. Üniversite sınavına gireceği dönem hayalinde sporla ilgilenmek vardı. Spor bilimleri fakültesini kazanıp antrenör olunca hayalleri gerçekleşmiş oldu. Yetenekli ve disiplinli sporcular yetiştiren Mehmet, iki çocuk babası, başarılı bir antrenördür.

Verilen metinde sosyal roller ile ilgili aşağıdakilerin hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Zaman içinde değişebilir.
B) Zamanla kişinin istekleriyle uyumsuz olabilir.
C) Kişilere belirli sorumluluklar yükleyebilir.
D) İstek ve beklentilere göre farklılaşabilir.

9. Eski bayramlarda arife günü analarımız geç vakitlere kadar şerbetler kaynatır, gelecek misafirlere ikram edilecek yemekleri yetiştirmeye çalışırlardı. Mahalledeki ihtiyaç sahibi komşularımızın eksikleri herkes tarafından bir şeyler alınarak tamamlanmaya çalışılırdı.

Verilen metinde;

- I. misafirperverlik,
II. yardımseverlik,
III. birlik ve beraberlik

değerlerinin hangilerinden bahsedilmektedir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

10. Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde meydana gelen deprem felaketinin ardından bölgeye ulaşan Kızılay ekipleri, depremzedelere beş gündür sıcak yemek dağıtıyor. Kızılay tarafından dağıtılan çadır ve battaniye sayesinde depremzedelerin ihtiyaçları gideriliyor. Bunların yanında hasta ve yaralıların ilaçları karşılanarak tedavileri yapılıyor.

Verilen bu bilgilerde Kızılay tarafından gerçekleştirilen faaliyetle depremzedelerin;

- I. barınma,
II. beslenme,
III. sağlık

ihtiyaçlarından hangileri karşılanmaktadır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

11. Eski Türk evlerindeki mimari yapıda, geniş ahşap camlardan sokağa hakim bir düzen vardır. Camın önünde çiçek büyüten evin yaşlısı, sokaktan gelip geçen herkesi görür. Susayana su verir, yükü ağır olanı dinlendirir; satıcılarla ayaküstü pazarlık yapar. Gözünün tutmadığı olursa sorguya çeker. Top oynayan çocukları izler. Yaşa bağlı olarak eksilen gücünden dolayı hayata küsmez, camın önünden tüm mahalleye yetecek bir enerjiyle dolar.

Buna göre eski Türk mimari yapısının mahalle kültürü üzerine etkisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yardımlaşma fırsatı sunduğu
B) Samimi ilişkiler geliştirmeye ortam sağladığı
C) Güvenlik sorunlarına neden olduğu
D) Yaşlıların hayata tutunmasına imkân verdiği

12. 1895 yılında Sultan II. Abdülhamid Han tarafından kurulan, kurulduğu günden bu yana 29.000'i çocuk olmak üzere toplam 72.000 kişiye şefkat yuvası olan bu kurum; din, dil, ırk, sınıf ve cinsiyet farkı gözetmeksizin bakıma muhtaç, yaşlı, engelli insanlara, sokağa terk edilmiş kimsesiz yavrulara hizmet vermektedir.

Metinde bilgileri verilen sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darülaceze Başkanlığı
B) Çocuk Esirgeme Kurumu
C) Yeşilay
D) Kızılay

Birey ve Toplum - 3

1. Kimsesiz bir çocuk caddede yürüyordu. Koşuşturan bir adamın cüzdanını düşürdüğünü fark etti. Hemen onu yerden aldı ve sahibinin yanına koştu. Adam bu arada arabasına binmişti. Çocuk, arabanın camına vurdu. Adam: "Git şuradan dilenci!" dedi. Çocuk ise elindeki cüzdanı gösterdi. Adam utanarak cüzdanı aldı ve çocuktan özür dileyip teşekkür etti.

Metne göre ön yargının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karşımızdaki kişiyi sınıflandırma
- B) Kişiler arasındaki anlaşmazlık
- C) Cinsiyet ayrımcılığı
- D) Empati kuramama

2. Herkes ait olduğu gruba göre farklı roller üstlenebilir ve bireyler birden fazla role sahip olabilirler.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Ben bir okulda öğretmen olarak çalışıyorum. Öğrencilerimi çok seviyorum.
- B) Evin tek çocuğu olarak anneme ev işlerinde yardım ediyorum.
- C) 6. sınıf öğrencisiyim ve okul futbol takımının da kaptanlığını yapıyorum.
- D) Okulda başarılı olmak için ödevlerimi zamanında yapıyorum.

3. Sivil toplum kuruluşları topluma farklı alanlarda hizmet verirler.

Aşağıdakilerden hangisi eğitim alanında hizmet veren sivil toplum kuruluşlarından biri değildir?

- A) Türk Eğitim Vakfı
- B) Milli Eğitim Vakfı
- C) Darüşşafaka
- D) Kızılay

4. Yurttaki oda arkadaşım Leyla sınavı olduğu için ders çalışması gerektiğini söyledi. Çok yorgun olduğum için uyumak istediğimi, bu yüzden kütüphaneye gitmesini söyledim. Fakat ışıkları yakarak odada ders çalışmaya başladı. Bu durum beni çok rahatsız etti.

Yaşanan bu sıkıntının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişilerin yasal hakkını kullanması
- B) Başkasının haklarının göz ardı edilmesi
- C) Sorumlulukların yerine getirilmesi
- D) İnsanların birbirlerine karşı anlayışlı olması

5. 6. sınıf öğrencisi Ahmet, toplumsal olaylara duyarlı ve yardımsever bir vatandaştır.

Buna göre Ahmet'in aşağıda verilenlerden hangisini yapması beklenmez?

- A) Okuldaki yardım kampanyalarına katılmak
- B) Sınıfındaki ihtiyaç sahiplerine karşı duyarsız kalmak
- C) Sivil toplum kuruluşları hakkında bilgi sahibi olmak
- D) Arkadaşlarını yardım kampanyalarına davet etmek

6. Dersinde "Gruplar ve Roller" konusunu işleyen sosyal bilgiler öğretmeni Esma Hanım öğrencilerine: "İnsanların sahip olduğu bazı rollerin doğuştan bazılarının ise sonradan kazanıldığını" söylemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğuştan sahip olunan rollere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Evlat
- B) Öğretmen
- C) Öğrenci
- D) Yönetici

Birey ve Toplum - 3

7. Bir toplumu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve ortak çıkar birliği ile birbirlerine bağlanmaları ve her konuda birbirlerine destek olmalarına dayanışma denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dayanışmaya örnek olarak gösterilebilir?

- A) Ahmet'in babasının bir fabrikada işçi olarak çalışması
- B) Kırsal kesimlerde ortak ya da kişisel işlerin el birliğiyle yapılması
- C) Özgür Bey'in yurt içi satışların yanı sıra yurt dışı satışları da yapması
- D) Yeliz Hanım'ın her sabah çocuğunu okula bırakması

8. Aşağıdakilerden hangisi 6. sınıf öğrencisi Metin'in okuldaki sorumluluklarından biri değildir?

- A) Okulu temiz tutmak
- B) Okul eşyalarına zarar vermemek
- C) Okuldaki görevlilere saygılı olmak
- D) Arkadaşlarının eşyalarını izinsiz kullanmak

9. Özlem'in evlerinin hemen yakınlarına özel bir hastane açılmıştı. Hastane biriktirdiği çöplerini sürekli olarak çöp kutularına değil sokak ortasına dökmüştü. Kısa bir süre sonra Özlem'in mahallesinde salgın hastalıklar ortaya çıkmıştı.

Buna göre Özlem'in hangi hakkı ihlal edilmiştir?

- A) Eğitim Hakkı
- B) Barınma Hakkı
- C) Sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı
- D) Sağlıklı beslenme hakkı

10. Aldığı ütünün bozuk olduğunu fark eden Yeşim Hanım ürünü aldığı mağazaya götürerek yenisi ile değiştirmiştir.

Yeşim Hanımın bu davranışı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sorunu görmezden gelmiştir.
- B) Sorunun çözümü için haklarını kullanmıştır.
- C) Sorumluluklarını yerine getirmemiştir.
- D) Sorunun çözümünde yanlış bir yöntem uygulamıştır.

11. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz. Rollerimizin bir kısmı doğuştan sahip olduğumuz rollerdir. Bazı rollerimize ise çalışarak ve başarı göstererek sonradan sahip oluruz.

Aşağıdakilerden hangisi sonradan sahip olduğumuz rollerden biridir?

- A) Evlat olmak
- B) Kız yada erkek olmak
- C) Kardeş olmak
- D) Öğretmen olmak

12. Bir toplumda sosyal yardımlaşma ve dayanışma duygularının kuvvetli olması öncelikle aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Birlik ve beraberlik duygularının güçlü olduğunun
- B) Ekonomik gelir seviyesinin yüksek olduğunun
- C) Yaşanan doğal afetlerin fazla olduğunun
- D) Kişisel menfaatlerin ön plana çıktığının

Birey ve Toplum - 2

1. Rol, toplumun bireylerden beklediği davranıştır. Bireyler dünyaya geldiği andan itibaren çeşitli rollere bürünürler. Bu rollerden bazıları biyolojik özelliklerden kaynaklanır, herhangi bir ilgi ve yetenek gerektirmez. Bunların seçilme imkânı yoktur. Bireyler bazı rollere de isteyerek, çalışarak, başarı göstererek sahip olurlar. Bununla birlikte bireylerin üstlendikleri rollerin gerektirdiği davranışları da yerine getirmeleri beklenir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bireyler birden çok rol üstlenebilirler.
- B) Roller çeşitli sorumlulukları da beraberinde getirebilir.
- C) Sonradan kazanılan roller, doğuştan elde edilen rollerden önemlidir.
- D) Bazı rollere sahip olabilmek için çaba sarfetmek gerekebilir.

2. Alper Bey, sabah kalktığında gülümseyerek oğluna günaydın dedi. Elini, yüzünü yıkayıp kahvaltı masasına geçti. Kendileriyle beraber yaşayan annesi de erken kalkmıştı. Annesi, Alper Bey'e tansiyon ilacının bittiğini söyledi. Akşam iş çıkışı eczaneye uğrayıp ilacı alan Alper Bey otobüse binip evine döndü.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi Alper Bey'in gün içindeki rollerinden biri değildir?

- A) Yolcu
- B) Evlat
- C) Müşteri
- D) Yönetici

3. İnsan sağlığı, can ve mal güvenliği açısından risk taşıyan ürünleri ve bu ürünleri üreten firmaları yetkililere bildirebileceğimiz birim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevre İhbar Hattı
- B) Polis İmdat Hattı
- C) Tüketici Danışma Hattı
- D) Sosyal Yardım Hattı

4. Toplumumuzda yaygın olarak görülen bazı uygulamalar şunlardır:

- Komşuların birbirlerine yemek vermesi
- Aşure gününde aşure dağıtılması
- Cenaze evlerine yemek götürülmesi
- Düğünlerde hediye verilmesi

Bu uygulamaların;

- I. kültürel devamlılığı sağlama,
- II. birlik ve beraberlik içinde hareket etme,
- III. yardımlaşma ve dayanışmayı güçlendirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. İnsanlar, hayatları boyunca içinde buldukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenirler. Kişi; ailede çocuk, okulda öğrenci, oyun grubunda oyuncu, toplu taşıma araçlarında yolcu, markette müşteri vb. roller içerisinde olabilir. Bireylerin içinde buldukları rollerle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Örnek olarak doktor bir anneden evde annelik yapması beklenirken, hastanede hastalarını tedavi etmesi ve trafikte sürücü olarak trafik kurallarına uyması beklenir.

Verilen metne göre;

- I. Bireylerin sorumlulukları üstlendikleri rollere göre değişiklik gösterebilir.
- II. Gün içerisinde bireyler birden fazla rol üstlenebilirler.
- III. Doğuştan edinilen roller yazılı kurallarla belirlenir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi kültürümüze ait maddi unsurlar arasında yer alır?

- A) Mimari
- B) Gelenek-görenek
- C) Din
- D) Tarih

Birey ve Toplum - 2

7. **Sevgisi anneden
Bohçası sizden**

Hilal-i Ahmer'den Kızılay'a süregelen sevgi bohçası geleneği, hayirserverlerimizin bağışları sayesinde bugün de anneleri sevindiriyor.

Yeni doğan bebeklerin öncelikli temizlik, giyim eşyası vb. temel ihtiyaçlarının karşılanması için hayirserverlerin bağışları ile hazırlanan **sevgi bohçaları**, Türk Kızılay şubeleri tarafından bebek sahibi olan yardıma muhtaç ailelere ulaştırılmakta.

Sevgi Bohçası
SEVGİ Yazıp 2868'e gönder
Sen de katıl

Kızılay'ın bu kampanyasının;

- I. misafirperverlik,
- II. yardımseverlik,
- III. cömertlik

değerlerinden hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

8.

Yukarıda verilen uygulamaların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sorunlara hak ve sorumluluk bağlamında çözüm bulunması
B) Mağdur olan müşterilerin haklarının korunması
C) Resmi kurumlarda karşılaşılan sorunların giderilmesi
D) Halk sağlığının korunması ve geliştirilmesi

9. Bir grubun bütün üyelerine yönelik abartılan, genelleştirilen, olumlu veya olumsuz değerlendirmelere kalıp yargı; bir kimse veya olayla ilgili yeterli bilgi edinmeden geliştirilen tutumlara da ön yargı denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi farklı bir duruma örnek verilebilir?

- A) Yaramaz çocuklar daha zekidir.
B) Pahalı ürünler daha kalitelidir.
C) Ahmet bu sınavdan düşük not alır.
D) Evi ve arabası olan herkes zengindir.

10. Türkler, tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerini sergilemişlerdir. "Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz." diyen atalarımız birlik olmayı başardıkları zaman zaferler kazanıp güçlü devletler kurmuşlardır.

Verilen bilgilerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Askeri başarıların güçlü ordularla elde edilebildiği
B) Devletlerin ekonomik gelişmeyle ayakta durabildiği
C) Toplumsal birlikteliğin askeri ve siyasi gücü artırdığı
D) Devletlerin ancak bilim ve teknikle güçlenebildiği

11. Bir milletin yaşayışına dair her türlü maddi ve manevi değerler dil ile ifade edilir. Şiir, türkü, ninni, mani, destan gibi kültürel öğeler dille oluşturulur ve gelecek nesillere aktarılır.

Bu bilgiye göre dil ile ilgili,

- I. Kültürü oluşturan unsurlardandır.
- II. Kültürün korunması ve sürekliliğine katkı sağlar.
- III. Millî kültürün en önemli unsurudur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

Birey ve Toplum - 1

1. Semih Bey, gün boyu doktor rolünü üstlendikten sonra akşam taksiyle eve giderken müşteri rolündedir. Evine geldiğinde ise çocuklarına karşı baba rolündedir.

Buna göre Semih Bey ile ilgili;

- Gün içinde birden fazla rol üstlenmiştir.
- Rollerinin gereğini yerine getirememektedir.
- Üstlendiği roller yetenek ve değerlerine uygun değildir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi ilköğretim altıncı sınıf öğrencisi Bahadır'ın evde alabileceği sorumluluklardan biri olamaz?

- Sabah uyandığında yatağını düzeltmek
- Odasını temiz ve düzenli tutmak
- Yemek için sofranın hazırlanmasına yardım etmek
- Ailesinin ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak

3. Ramazan ve Kurban Bayramlarında aileler, akrabalar, komşular ve arkadaşlarımızla bir araya geliriz. Dini bayramlarda pek çok geleneği yerine getiririz. Büyüklerimizi ziyaret eder, onların ellerini öperiz. Misafirlere ikramlarda bulunuruz. Dargın olduklarımızla barışıırız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dini bayramların toplumsal birlikteliğe katkılarından biri değildir?

- Akrabalık bağlarını güçlendirir.
- Hoşgörü ve yardımlaşmayı artırır.
- Beslenme tercihlerini belirler.
- Komşuluk ilişkilerini geliştirir.

4. İsmim Yasin Yıldırım, taksicilik yapıyorum. Çocuklarım evimizin neşesidir, onların ödevlerine yardımcı olurum. Annem de bizimle birlikte kalıyor. Akşam eve geldiğimde ilk iş olarak annemin ellerini öper ve bir sıkıntısı olup olmadığını sorarım.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi Yasin Bey'in üstlendiği rollerden biri değildir?

A) Evlat	B) Şoför
C) Baba	D) Kardeş

5. İsmim Zeliha, Hacı Bayram Ortaokulu'nda okuyorum. Karşımızdaki daireye üç çocuklu bir aile taşındı. İlk başlarda onlardan çok hoşlanmadım. Giyim-kuşam ve şiveleri bizden çok farklıydı. Fakat gün geçtikçe ve onları tanımaya başladıkça ne kadar sıcak kanlı ve iyi niyetli insanlar olduklarını anladım. Şimdi onlarla çok iyi anlaşıyorum.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- İnsanlar birbirini tanıdııkça ön yargılar artar.
- İnsanlar arasındaki iletişim önemlidir.
- Ön yargılar arkadaşlık ilişkilerini olumsuz etkiler.
- Farklılıklar ön yargılara neden olabilmektedir.

6. Toplumsal yaşamın vazgeçilmezi olan değerlerin, örf ve âdetlerin, gelenek ve göreneklerin nesilden nesile aktarılmasını sağlayan kültürel öge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Din	B) Tarih
C) Dil	D) Ahlak

Birey ve Toplum - 1

7. Kültürel öğelerimizden biri de düğünlerimizdir. Toplumun her kesiminden insanların katılımıyla gerçekleşen düğünlerde türküler söylenir, yemekler verilir ve evlenenlerin mutluluğu için dualar edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kültürel öğeler toplumda kaynaştırıcı bir özelliğe sahiptir.
- B) Düğünler ülkenin her yerinde aynı şekilde kutlanır.
- C) Düğünlerde dini uygulamalar da yerini almıştır.
- D) Kültürel öğeler bir arada yaşama isteğinin önemli göstergelerinden biridir.

8. İnsanların piknik yapıp açık havada eğlenme hakları vardır. Ancak piknik yaparken çevreyi kirletmeye hakları yoktur. Çünkü tüm insanların temiz bir çevrede yaşama hakları vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanlar birbirlerinin haklarına saygı göstermelidir.
- B) Kişiler, özgürlük adına başkasının hakkını çiğnemelidir.
- C) İnsanlar sınırsız özgürlüğe sahip olmalıdır.
- D) İnsanlar, haklarını başkalarına zarar vermeden kullanmalıdır.

9. Aşağıdakilerden hangisi sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın sonuçlarından biri **değildir**?

- A) İnsanlar arasında dostluk duyguları kuvvetlenir.
- B) Birlik ve beraberlik duyguları artar.
- C) Zengin ile yoksul arasındaki farklılık artar.
- D) Toplumsal huzur ve mutluluk artar.

10. Bir toplumu millet yapan en önemli özelliklerden biri de ortak bir geçmişe sahip olmasıdır. Geçmiş olmayan bir toplumun geleceği de olmaz. İbn-i Haldun şöyle der: "Ve sen geçmişini bilerek devlet adamlarının bu kapıdan nasıl geçtiğini anlayacaksın."

Yukarıdaki metinde kültürel öğelerden hangisinin önemine vurgu yapılmıştır?

- A) Dil
- B) Din
- C) Dayanışma
- D) Tarih

11. Ön yargılar insanlar arasındaki ilişkileri nasıl etkiler?

- A) Arkadaşlık bağlarını kuvvetlendirir.
- B) İletişimdeki hataları azaltır.
- C) Kişilerin doğru anlaşılmasını sağlar.
- D) İnsanları birbirinden uzaklaştırır.

12. Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum örgütlerinin kuruluş amaçlarından **değildir**?

- A) Üyelerinin ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak
- B) Toplumun birlik ve beraberliğini artırmak
- C) Toplumun sorunlarına çözüm bulmak
- D) Toplumu bilinçlendirmek